

BETÆNKNING

AFGIVET AF UDVALGET VEDRØRENDE

SKATTELETTELSE FOR PRIVAT OPSPARING

*

Det administrative bibliotek

Slotsholmsgade 12
1216 København K
J. H. SCHULTZ A/S
UNIVERSITETS-BOGTRYKKERI
KØBENHAVN
1952

Arbejds- og socialministeriernes
bibliotek

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
I. Udvalgets nedsættelse og sammensætning	5
II. Baggrunden for udvalgets nedsættelse	6
III. Oplysninger om ordninger m. v. i visse andre lande til fremme af den private opsparring	10
IV. Udvalgets forhandlinger	11
V. Underudvalgets betænkning og drøftelserne af denne i udvalget	14
VI. Spørgsmålet om ændring i formuebeskatningsreglerne	23
VII. Afsluttende bemærkninger	23
Mindretalsudtalelser	25
BILAG:	
1. Uddrag af skattelovskommissionens betænkning 1.	30
2. Forslag udarbejdet af Danmarks Sparekasseforening	34
3. Forslag til beslutning af folketinget, fremsat af medlemmer af det radikale venstre.	47
4. Forslag fremsat af medlemmer af venstre og det konservative folkeparti.	49
5. Betænkning afgivet af underudvalget	53
6. Udkast til regler for beregning af opsparingspræmier.	66

I. Udvalgets nedsættelse og sammensætning.

Udvalget blev nedsat ved sålydende skrivelse af 14. juli 1950 fra daværende finansminister *H. C. Hansen* til folketingsmand, redaktør *Holger Eriksen*:

„I overensstemmelse med de aftaler, der er truffet ved de på rigsdagen stedfundne forhandlinger, har regeringen besluttet at nedsætte et udvalg med den opgave at overveje indførelse af skattelettelse i tilfælde af individuel opsparing.

Udvalget sammensættes af en repræsentant for hvert af de 6 politiske partier, som er repræsenteret på rigsdagen, 1 repræsentant for Danmarks Sparekasseforening, 1 repræsentant for Danske bankers fællesrepræsentation, 1 repræsentant for skattedepartementet, 1 repræsentant for statens ligningsdirektorat samt 1 nationaløkonom.

Idet jeg herved anmoder Dem om at indtræde i udvalget og som formand lede dettes arbejde, skal jeg meddele, at jeg efter indstilling fra de pågældende partier og institutioner har anmodet nedennævnte om at indtræde som medlemmer:

folketingsmand *Kai Jensen*,
fhv. folketingsmand, redaktør *Magne Nøhr*,
folketingsmand *Thorkil Kristensen*,
folketingsmand *Hans Hansen* (Rørby),
folketingsmand, borgmester *Aksel Møller*,
folketingsmand *Alfred Jensen*,
direktør, cand. polit. *Jens Toftegaard*,
direktør, fhv. hovedrevisor *Hertel Wulff*,

samt at jeg ligeledes har anmodet nedennævnte om at indtræde som medlemmer af udvalget:

kontorchef *Poul Plate*, skattedepartementet,
ligningschef *Aksel Begtrup*, statens ligningsdirektorat,
lektor, dr. polit. *Jørgen Gelting*,

idet jeg samtidig har anmodet fuldmægtig i skattedepartementet *H. R. Vogt* om at fungere som udvalgets sekretær."

Efter at en henstilling herom fra Assurandørsocietetet og Skatterådsforeningen i overensstemmelse med udvalgets indstilling var blevet imødekommet af finansministeren, indtrådte direktør *H. W. Sprechler* og skatterådsformand *Axel E. Jensen* den 15. september 1950 i udvalget som repræsentanter for de nævnte institutioner.

Efter regeringsskiftet i efteråret 1950 udtrådte finansminister *Thorkil Kristensen* og indenrigs- og boligminister *Aksel Møller* af udvalget og erstattedes af folketingsmand, gårdejer *Gustav Holmberg* og folketingsmand *Poul Møller*, ligesom formanden, folketingsmand *Holger Eriksen* udtrådte og efterfulgtes som formand af folketingsmand, gårdejer *Olav Øllgaard*.

Endelig udtrådte dr. polit. *Jørgen Gelting* i august 1951 af udvalget på grund af tiltrædelse af stilling i U.S.A. og efterfulgtes af professor, dr. oec. *Kjeld Philip*.

Med udvalgets billigelse har kontorchef cand. oec. *Mads Thomsen* og direktør *Kaj Christensen* deltaget i enkelte møder i stedet for henholdsvis direktør *Jens Toftegaard* og direktør *H. W. Sprechler*.

II. Baggrunden for udvalgets nedsættelse.

Spørgsmålet om en forøgelse af den private opsparing har såvel her i landet som i andre lande været fremme i den offentlige debat i det sidste årti. Man har herunder drøftet, på hvilke måder man kunne tilskynde til en forøget opsparing. Det er naturligt, at interessen i denne forbindelse navnlig har samlet sig om den opmuntring, som kunne ligge i lempelser i indkomst- og formuebeskatningen.

Idet i øvrigt henvises til omtalen i afsnit III, skal her nævnes, at man i *Finland* siden 1943 har ydet skattelettelse for pengeanbringelse i pengeinstitutter samt i visse arter af offentlige værdipapirer. / *Sverige* har en kommission i årene 1944—1947 arbejdet med spørgsmålet om skattelettelse for opsparing i pengeinstitutter, uden at arbejdet dog resulterede i fremsættelsen af lovforslag. Spørgsmålet blev imidlertid senere taget op igen, og i slutningen af 1951 blev af det svenske finansdepartement udarbejdet et lovforslag efter andre retningslinier end de, der lå til grund for kommissionsarbejdet. Dette forslag — der til dels bygger på de danske bestræbelser i denne retning — er endnu ikke fremsat. *I Vesttyskland* har skattemæssige begunstigelser af privat opsparing været gennemført siden 1948. Skattelettelsen ydes her såvel for indskud i pengeinstitutter som for investering i offentlige værdipapirer eller i skatteyderens egen erhvervsvirksomhed.

For *Danmarks vedkommende* kan nævnes, at man siden 1922 har kendt præmiering gennem skattelettelse for personer for den opsparing, der sker gennem forsikring, idet *statsskatteoven* af 10. april 1922 § 6 c hjemler fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for såvidt angår beløb, der anvendes til pensions- og enkeforsørgelse, livsforsikring, ulykkes-, syge-, invaliditets-, alderdoms- og arbejdsløshedsforsikring, dog ikke ud over et samlet beløb af indtil 400 kr. årlig. Den nævnte overgrænse er ved lov nr. 486 af 19. december 1951 forhøjet til 600 kr., jfr. lovbekendtgørelse nr. 512 af 21. december 1951 § 20. Endvidere kan nævnes lov nr. 283 af 3. juli 1942 og senere love vedrørende udstedelse af *statsspareobligationer*, hvilke love indeholder hjemmel til, at renten af obligationerne (der ydes i den form, at obligationerne indløses til en højere kurs end tegningskursen, 80) er indkomstskattefri, såfremt obligationerne ved indløsningen har været i skatteyderens besiddelse i mindst 3 år.

I nærværende afsnit II skal der i hovedtræk redegøres for de forslag m. v., der i de senere år er fremkommet herhjemme vedrørende emnet.

I næste afsnit (III) omtales, ligeledes i hovedtræk, lovforanstaltninger, der er gennemført og forslag, der er fremkommet i visse andre lande.

De danske forslag m. v. er følgende:

1. *Skattelovskommissionens bemærkninger angående spørgsmålet om skattelettelse for opsparing.*
Skattelovskommissionen har i sin den 7. december 1948 afgivne betænkning I, side 53—56, behandlet spørgsmålet om skattemæssig begunstigelse af opsparingen. Det pågældende afsnit af skattelovskommissionens betænkning er optrykt som *bilag 1*.

Kommissionen giver udtryk for den opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt, at den støtte, som det også efter kommissionens mening vil være ønskeligt at yde opsparingen, gives gennem en *forhøjelse af det formueskattefri beløb og en lempelse i formueskatten for de jævne formuer* alt i det omfang, hvori det måtte være muligt på en rimelig måde at skaffe finansiel dækning.

Kommissionen har endvidere udtalt sig om spørgsmålet om ydelse af *lempelser i indkomstbeskatningen* til fremme af opsparingen. Det fremhæves i denne forbindelse, at skattelovskommissionens forslag tilsigter at tilvejebringe en skattelovgivning af permanent karakter, og at kommissionen har anset det for betænkeligt at indføre bestemmelser om skattelempelse i indkomst for opsparing som *permanent* foranstaltning, hvorved den peger på, at en sådan foranstaltning ud fra konjunkturpolitiske synspunkter vil kunne virke uheldigt, f. eks. i depressionsperioder, idet der i sådanne perioder kan være en samfundsmæssig interesse i at stimulere forbruget.

Skattelovskommissionens udtalelser er hovedsagelig knyttet til et af Danmarks Sparekasseforening fremsat forslag om, at det gældende fradrag for præmier til syge-, ulykkes-, arbejdsløsheds-, pensions- og livsforsikring forhøjes fra det i 1948 gældende beløb, 400 kr., til 1 200 kr., og at der inden for denne grænse også skulle kunne fradrages beløb, der er opsparet i form af indskud i banker og sparekasser, når opsparingen er bundet i mindst 3 eller 5 år. '

Kommissionen finder, at fradraget for udgifter til præmier til renteforsikringer, pensionsforsikringer, arbejdsløsheds-, syge-, invalide- og ulykkesforsikringer er tilstrækkeligt begrundet med det forhold, at de periodiske ydelser, som skatteyderen får udbetalt i henhold til sådanne forsikringer, skal medregnes i den skattepligtige indkomst, således at der kommer til at foreligge en dobbeltbeskatning, hvis præmierne ikke kan fradrages. Tilsvarende forhold gør sig ikke gældende for såvidt angår indskud i pengeinstitutter og ej heller med hensyn til præmier for kapitalforsikringer, for hvis vedkommende fradragsretten da også foreslås ophævet, og det vil efter kommissionens opfattelse virke principielt uheldigt, om man sammenblander disse forhold, der intet har med hinanden at gøre.

Efter kommissionens opfattelse er en ordning gående ud på skattefrihed alene for opsparing, der sker i pengeinstitutter, principielt betænkelig allerede af den grund, at der er mange andre opsparingsformer, f. eks. anbringelse af indkomst i egen virksomhed, anvendelse af en del af indkomsten til forbedring af eget hus, anvendelse af eget arbejde på grundforbedringer og forbedring eller udvidelse af egen ejendom eller virksomhed, afdrag på gæld, køb af obligationer m. v. Mange af disse anbringelser er langt mere bundne end indskud i pengeinstitutter som de i sparekasseforeningens forslag omhandlede.

Kommissionen peger endvidere på det uheldige i, at den opsparingspræmie, der gennem skattefriheden vil blive ydet sparerne, på grund af progressionen i beskatningen bliver større, jo højere vedkommendes indtægt er.

Det må efter kommissionens opfattelse være en forudsætning for indrømmelse af skattefrihed, at skatteyderens regulære opsparing i det pågældende regnskabsår mindst svarer til det beløb, for hvilket der gives fradrag i indkomsten. Den omstændighed, at det godtgøres, at der er indsat et beløb i det pågældende år på en spærret konto, indeholder imidlertid ikke nogen garanti for, at den samlede opsparing er forøget med dette beløb. En konstatering af den virkelige opsparing vil imidlertid kræve en ofte meget indgående analyse af og kontrol med værdiansættelsen af de enkelte formuede.

Kommissionen peger endelig på, at personer, der ikke sparer op, ofte vil have mindre skatteevne end sparerne, og hvis en skattemæssig begunstigelse af opsparing vil

medføre et betydeligt provenuetab, må det derfor befrygtes, at de til dækning af dette tab fornødne midler i et vist omfang må tilvejebringes af skatteydere, hvis økonomiske vilkår er ringere end sparernes.

Et mindretal i kommissionen (M. Nøhr) kunne ikke tilslutte sig den i betænkningen fremsatte argumentation imod forsøg på ved lempelser i indkomstbeskatningen at støtte opsparingen. Mindretallet gav (i betænkningen, side 71) udtryk for den opfattelse, at det vil være af overordentlig værdi for samfundet at fremme en almindelig opsparing i de brede lag af befolkningen, og hertil kan der efter mindretallets formening — foruden ved en hævnning af grænsen for skattefri formuer — gives en opmuntring ved i indkomstskatteloven at fastsætte visse fradragsregler for den jævne opsparing. Mindretallet stillede derfor forslag om, at beløb, der anvendes til indskud i sparekasser og banker på sådanne vilkår, at de ikke kan hæves inden for en nærmere fastsat periode, kan fradrages i indkomsten, dog ikke udover et samlet beløb af indtil 300 kr. årlig (samtidig foreslog mindretallet ret til fradrag af præmier til kapitalforsikring for et beløb af indtil 300 kr. årlig).

Et andet mindretal (J. Dalsgaard, O. Himmelstrup, Jens Jensen og Edv. Sørensen) anfører (betænkningen side 68), at der efter mindretallets formening ikke af kommissionen er taget tilstrækkeligt hensyn til det ønskelige i en skattemæssig begunstigelse, af opsparingen. Efter mindretallets formening har opsparingen en så stor samfundsmæssig betydning, at der skattemæssigt må gives betydelige lempelser.

2. *Det af Danmarks sparekasseforening udarbejdede forslag til lov om skattemæssig begunsti geise af opsparing på skattefradrag skonti i sparekasse eller bank.*

Efter at skattelovskommissionens betænkning var blevet offentliggjort, udarbejdedes af Danmarks Sparekasseforening et nyt forslag til skattemæssig begunstigelse af opsparing i pengeinstitutter. Forslaget blev fremsendt til finansministeren med skrivelse af 4. oktober 1949, hvori sparekasserne fremhæver, at det efter den foretagne devaluering af kronen er endnu mere nødvendigt og rimeligt end nogensinde før, at staten snarest i handling giver udtryk for, at det er en højst samfundsnyttig og -nødvendig gerning at spare.

I skrivelsen fremsættes forslag om en hævnning af den skattefri formuegrænse til 50 000 kr. For formuer over 50 000 kr. foreslås det principalt, at der foretages et fradrag på 50 000 kr., før formueskatten beregnes, subsidiært, at der for sådanne formuer sker en aftrapning i satserne.

For skatteydere over 65 år, som har opgivet deres erhverv, foreslås den skattefri formuegrænse forhøjet til 100 000 kr.

Forslaget om skattemæssig begunstigelse af opsparing på skattefradragskonti, der aftrykkes som *bilag 2*, går i korthed ud på, at personer, der foretager en opsparing af den skattepligtige indkomst, og som indskyder opsparingsbeløbet på en såkaldt „skattefradragskonto“, opnår et fradrag i de dem pålignede skatter på 15 pct. af opsparingsbeløbet. Nedsættelsen kan dog ikke overstige den den pågældende skatteyder pålignede statsskat og fælleskommunale skat for vedkommende regnskabsår. Ved at fiksere skattelettelsen til 15 pct. af opsparingsbeløbet har forslagsstillerne undgået det af skattelovskommissionen påpegede uheldige forhold, at et fradrag for opsparingsbeløbet (eller en del heraf) i den skattepligtige indkomst under en progressiv beskatning betyder en større skattelempelse for de større indkomster end for de mindre indkomster.

Ordningen tænktes begrænset til at angå en opsparing af indtil 800 kr. årlig. De på skattefradragkontiene indskudte beløb med renter skulle som hovedregel ikke kunne hæves før 3 år efter indsættelsen.

Ifølge forslaget skulle ordningen have gyldighed for skatteårene 1951—52 til 1953—54 incl. Det udtaltes i motiverne til forslaget, at en skattepræmiering alene af opsparing ved indskud på sparekasse- og bankkonti måske ikke i det lange løb ville være holdbar i relation til andre opsparingsformer, men muligt til sin tid burde afløses af lovforanstaltninger, som i skattemæssig henseende stiller de forskellige opsparingsformer ens. På den anden side var behovet for en forøgelse af opsparingen særligt påtrængende netop på dette tidspunkt, hvor der er spørgsmål om at sikre landets økonomiske genopbygning, og man havde under hensyn hertil fundet, at der straks burde sættes ind med bestræbelser i denne retning. Man henledte i denne forbindelse opmærksomheden på, at det ikke efter forslaget var en betingelse, at selve opsparingen var sket i form af sparekasseindskud. Hvis opsparingen var sket på anden måde, ville skatteyderen kunne få lempelse, såfremt han af sine midler kunne afse et beløb til overflytning på en skattefradragkonto.

Efter forslaget skulle skatteyderen over for skattemyndighederne fremsætte begæring om den omhandlede skattenedsættelse, og det påhvilede herefter skattemyndighederne at kontrollere, om en reel opsparing havde fundet sted. Til brug ved kontrollen skulle det pålægges skatteyderen at udfylde et særligt skema over formuebevægelserne i årets løb.

Udgifterne ved skattelettelsen skulle bæres af statskassen og den fælleskommunale udligningsfond. Det anførtes i bemærkningerne, at udgiften ved en samlet præmieberettiget opsparing på 400 mill. kr. — svarende til maksimal opsparing for $\frac{1}{2}$ million skatteydere — ville andrage 60 mill. kr. p. a.

3. *Det af det radikale venstre fremsatte forslag til beslutning af folketinget.*

Den 12. april 1950 anmeldte repræsentanter for det radikale venstre et forslag til beslutning af folketinget, hvorefter det skulle henstilles til regeringen at nedsætte et udvalg til overvejelse af, under hvilke former indrømmelse af en vis lettelse i de personlige skatter i tilfælde af individuel opsparing ville kunne bidrage til i betydende grad at øge opsparingen inden for befolkningsgrupper med jævne indtægter og formuer.

I bemærkningerne til forslaget omtaltes bl. a. skattelovskommissionens stilling til spørgsmålet samt det af Danmarks Sparekasseforening udarbejdede, under 2 omtalte forslag. Det udtaltes, at det for det radikale venstre stod klart, at problemet ikke er løst ved blot at give begunstigelser til personer, der indsætter sparemidler på bunden konto i et pengeinstitut, men at en tilsvarende skattelettelse bør komme dem til gode, der inden for erhvervslivet foretager opsparing, f. eks. i form af afdrag på gæld. Under den gældende lovgivning er forholdet det urimelige, at unge, der overtager en ejendom med store forpligtelser til at afdrage den yderste prioritet, faktisk beskattes hårdere end andre ejendomsbesiddere i tilsvarende stilling. Forslaget med bemærkninger er aftrykt som *bilag 3*.

4. *Det af venstre og det konservative folkeparti udarbejdede forslag.*

Den 28. april 1950 fremsatte repræsentanter for venstre og det konservative folkeparti det som *bilag 4* aftrykte forslag til lov om præmiering af opsparing.

Ifølge dette forslag skulle skatteydere, der for et eller flere af skatteårene 1951—52 til 1953—54 incl. er ansat til en skattepligtig indkomst af ikke over 22 000 kr., være berettigede til en opsparingspræmie for opsparing af denne indkomst.

Præmien skulle andrage 20 pct. af det beløb, hvormed årets opsparing oversteg et vist minimum, hvilket minimum varierede efter indkomstens størrelse, således at beløbet var forholdsvis lavere for de små indkomster end for de store.

Udbetalingen af opsparingspræmien skulle efter forslaget være betinget af, at opsparingen var i behold ved udgangen af det regnskabsår, der følger efter det, hvori opsparingen er foretaget. Var opsparingen kun delvis i behold, skulle kun udbetales det beløb, som eventuelt måtte tilkomme sparerens af den ikke forbrugte del af opsparingen.

Præmiebeløbet skulle i videst muligt omfang modregnes i samtlige skatteyderens pålignede personlige skatter. Eventuelt overskydende beløb skulle udbetales kontant.

For ydelse af opsparingspræmie efter dette forslag var det ligegyldigt, om opsparingen sker i form af indskud på sparekasse- eller bankkonti, afdrag på gæld, investering i erhvervsvirksomhed eller på anden måde. Også dette forslag forudsatte, at skatteyderen fremsatte begæring om begunstiggelse overfor skattemyndighederne, og at disse kontrollerede den reelle opsparing.

Udgifterne til præmiering skulle efter forslaget afholdes af statskassen.

Lovforslaget kom til 1. behandling, hvorefter det henvistes til samme udvalg som det under 3 nævnte forslag til beslutning. Under udvalgsbehandlingen gav finansministeren tilsagn om, at spørgsmålet om skattelettelse for privat opsparing skulle blive gjort til genstand for undersøgelse i et særligt udvalg, og i henhold til dette tilsagn blev nærværende udvalg nedsat.

III. Oplysninger om ordninger in. v. i visse andre lande til fremme af den private opsparing.

Til brug for udvalgets arbejde har sekretariatet indhentet oplysninger om, hvilke lovforanstaltninger der er gennemført eller påtænkt gennemført i visse andre lande til fremme af individuel opsparing. Om resultatet af denne undersøgelse kan kort meddeles følgende:

1. I *Finland* er midler, der indestår i pengeinstitutter eller er anbragt i visse arter af offentlige obligationer, fritaget for formuebeskatning, ligesom renteindtægten af sådanne midler fritages for indkomstbeskatning. Det er ikke en betingelse for skattelempelsen, at der foretages en reel opsparing.

Den finske ordning blev indført ved lov af 6. august 1943, men skattefriheden i henhold til denne lov var begrænset. Først ved lov af 27. oktober 1950 gennemførtes ubegrænset fritagelse for formueskat af de nævnte kapitalanbringelser og for indkomstskat af renterne. De pågældende pengeanbringelser skal ikke opgives på selvangivelsen.

2. I *Vesttyskland* gennemførtes i 1948 en ordning, der stadig er gældende. Efter denne kan skatteydere indenfor visse grænser opnå fradrag i den skattepligtige indkomst for beløb, der indskydes på bunden konto i et pengeinstitut. Indskud kan enten ske i form af „engangssindskud“, bundet for en periode af 3 år (almindelige sparekontrakter), eller i form af „sparekontrakter med fastlagte sparerater“. Disse kontrakter går ud på periodiske indbetalinger (ugevis, månedsvis eller kvartalsvis) af beløb af i forvejen fastsat størrelse. Indskuddene skal have samme størrelse i hele perioden. Kontrakten vedrører en periode på 3 år, og de samlede indskud kan hæves 1 år efter sidste indbetaling.

Fradrag i indkomsten kan endvidere opnås for midler, der anbringes i visse arter af offentlige obligationer, forudsat at de pågældende obligationer båndlægges for en periode af mindst 3 år.

Endelig kan skatteydere, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, i et vist omfang opnå skattefritagelse for den del af årets overskud, som de ikke hæver til privat forbrug, men lader forblive indestående i virksomheden.

Som i Finland er det ikke nogen forudsætning for skattelempelsen, at der foretages en reel opsparring af årets indkomst; lempelsen ydes, selvom investeringerne i pengeinstitutter eller i værdipapirer er præsteret ved en formueomplacering, eller skatteyderen i de tilfælde, hvor der ydes lempelse for investering i egen virksomhed, afholder udgifter til privatforbruget af midler udenfor virksomheden.

3. I Sverige blev i 1944 nedsat en skattekomité, der i 1947 afgav betænkning vedrørende spørgsmålet om skattelettelse for opsparring i sparekasser og banker. Komiteens forslag gik i store træk ud på, at der i pengeinstitutterne skulle oprettes særlige skatte-sparekonti, og at beløb på indtil 3 000 kr., indsat på disse konti i hvert af årene 1948 og 1949, med påløbne renter skulle fritages for indkomst- og formueskat i indtægtsåret, såfremt kontohaverens formue det pågældende år viste en stigning, der var større end eller lig med det på skattesparekontoen indsatte beløb. Beløb indsat på skattesparekonti skulle ikke kunne hæves i 2 år, og hvis de helt eller delvis hævedes inden 1. januar 1955, skulle der svares indkomstskat af det hævede beløb i udtræksåret. Efter nævnte tidspunkt skulle beløbene kunne hæves uden indkomstbeskatning. Komiteen fremhævede stærkt de administrative vanskeligheder, specielt med hensyn til kontrollen med formuebevægelserne, som et sådant forslags gennemførelse ville medføre, men anså formålet for så vigtigt, at man måtte se væk herfra. Nogen lovforanstaltning på grundlag af komiteens betænkning er dog ikke blevet gennemført.

I efteråret 1951 er i Sverige udarbejdet et nyt forslag om præmiering af frivillig opsparring. Efter dette skal lønmodtagere kunne opnå en opsparingspræmie på 20 pct. af beløb, der indsættes på skattesparekonti i året 1952, dog højst af 1 000 kr. for hver skatteyder. Beløbene skal ikke kunne hæves før udgangen af året 1956. Præmien ydes ved nedsættelse af statsskatten og om fornødent tillige af kommuneskatten. I sidste fald skal kommunen dog have krav på refusion fra staten. De beløb, der indsættes på skattesparekonti, skal tilbageholdes af arbejdsgiveren, og skattnedsættelsen effektueres ved en reduktion af lønskatten. Nedsættelsen skal godkendes af skattemyndighederne og skal ikke kunne indrømmes, såfremt indskuddene på skattesparekonto må antages ikke at hidrøre fra opsparring af årets indkomst.

IV. Udvalgets forhandlinger.

Udvalget har afholdt 12 plenarmøder.

Til og med den 4. oktober 1950 blev der afholdt 5 møder. Herefter blev udvalgsarbejdet stillet i bero under hensyn til den i efteråret 1950 gennemførte lovgivning om bunden opsparring. Udvalgmøderne genoptoges den 30. maj 1951.

På mødet den 4. oktober 1950 blev der nedsat et underudvalg, bestående af kontorchef Plate, ligningschef Begtrup og skatterådsformand Axel E. Jensen med fuldmægtig Vogt som sekretær. Efter at underudvalget havde afholdt nogle møder, blev også dettes arbejde stillet i bero efter gennemførelsen af lovgivningen om bunden opsparring.

På mødet den 30. maj 1951 blev underudvalget anmodet om at genoptage **sit** arbejde. Efter at have holdt en række møder afgav underudvalget betænkning den 30. august **1951**, so herom nærmere nedenfor under afsnit V.

Udvalgets undersøgelser og drøftelser har navnlig drejet sig om:

1. Muligheden af at foretage en opinionsundersøgelse („Gallupundersøgelse“).
2. De provenuemæssige virkninger af en præmieringsordning.
3. De med en sådan ordning forbundne problemer af teknisk og administrativ karakter.
4. De principielle problemer, der må tages stilling **til**, såfremt man vil gå ind for en præmieringsordning.

ad 1. Udvalget har overvejet, om man gennem en opinionsundersøgelse kunne få et indtryk af, om der i befolkningen måtte være en sådan interesse for en præmieringsordning, at man kunne forvente, at gennemførelsen heraf ville bevirke en stigning af betydning i den private opsparing.

Det vil imidlertid være overordentlig vanskeligt at udforme de spørgsmål, som skulle stilles under en sådan undersøgelse, bl. a. fordi man måtte gå ud fra en eller anden tænkt ordning med hensyn til, hvor stort et beløb der skulle opspares, med hvilken procentsats præmie skulle ydes og på hvilke betingelser. Det må endvidere anses for meget tvivlsomt, om man ville kunne få så tydelige svar frem, at man af disse kunne danne sig et begreb om, hvilket omfang en eventuel meropsparing ville kunne få.

Da en sådan undersøgelse endvidere ville være særdeles bekostelig og tidkrævende, har man ment at burde afstå fra at foranledige den foretaget.

ad 2. Der knytter sig selvsagt stor interesse til spørgsmålet om, hvilke udgifter der vil være forbundet med en eventuel præmieringsordning, og udvalget har derfor undersøgt mulighederne for at få et overblik over de provenuemæssige virkninger af en ordning som den af venstre og det konservative folkeparti foreslåede.

Det har imidlertid vist sig, at det statistiske materiale, der er for hånden, er alt for mangelfuldt til, at man kan danne sig et blot nogenlunde holdbart skøn over udgifterne.

Uanset, hvorledes en præmieringsordning udformes, vil man komme til i et vist omfang at give præmie til den opsparing, som også uden en præmieringsordning ville blive foretaget. Hertil må så lægges præmien af den meropsparing, ordningen giver anledning til.

For at danne sig et billede af, hvilket præmiebeløb staten vil komme til at udrede for den opsparing, der også uden præmiering ville blive foretaget, må man først søge at nå til klarhed over, hvorledes den opsparing, der faktisk foregår, fordeles sig på de forskellige indkomstgrupper. På grundlag af foreliggende materiale kan man finde frem til, hvorledes stigningen i den skattepligtige formue fordeles sig på forskellige indkomstgrupper. Materialet indeholder derimod ikke oplysninger, der gør det muligt af formuestigningen at udskille formuestigninger, der skyldes arv eller gave, stigning i vurderingssummen til ejendomsskyld, kursstigning på værdipapirer eller lignende forhold. Ville man søge at danne sig et skøn over den reelle opsparing, måtte dette ske ved gennemgang og bearbejdelse af et meget stort antal selvangivelser. Man ville imidlertid ikke ad denne vej kunne nå videre end til at skønne over det provenuetab, som ordningen ville medføre, såfremt den overhovedet ingen meropsparing bevirkede. Men hertil måtte så yderligere lægges provenuetabet ved den af ordningen forårsagede ny opsparing. Som nævnt under 1) har man imidlertid ingen mulighed for at skønne blot nogenlunde sikkert over størrelsen af denne nyopsparing.

Når det under omtalen af det af Danmarks Sparekasseforening udarbejdede forslag (afsnit II, 2) er anført, at udgiften ville andrage 60 mill. kr. ved en samlet præmieberettiget opsparing på 400 mill. kr., er sidstnævnte tal ansat rent skønmæssigt; man har ikke indladt sig på at skønne over, hvorledes de 400 mill. kr. i givet fald ville fordele sig på opsparing, der ville blive foretaget også uden præmieringsordningen, og på nyopsparing. Ved bedømmelsen af en præmieringsordnings effektivitet måtte man imidlertid sætte provenuetabet ved belønning af den samlede opsparing (både den „gamle“ og den af ordningen forårsagede nyopsparing) i forhold til den del af opsparingen, der ikke ville være blevet præsteret uden præmiering.

Under hensyn til de foran påpegede usikkerhedsmomenter har man opgivet yderligere undersøgelser af størrelsen af det eventuelle provenuetab ved gennemførelsen af et af de foreliggende forslag.

ad 3. Udvalgets drøftelser har på dette punkt især drejet sig om, hvorvidt og i bekræftende fald i hvilket omfang de foreliggende forslag muliggør omgøiser af de i forslagene indeholdte bestemmelser, samt de kontrolforanstaltninger, som en eventuel præmieringsordning vil give anledning til, tillige med andre administrative problemer i forbindelse med gennemførelsen af en sådan ordning.

Udvalget er klar over, at skattemyndighederne vil blive udsat for en overordentlig stor belastning, hvis de i hvert enkelt tilfælde skal gennemgå et omfattende skema og eventuelt indhente supplerende oplysninger i stort omfang. Et forslag som sparekassernes, der giver præmie til alle skatteydere, der blot har opsparet 100 kr. og indsat dette beløb på en skattefradragkonto, vil alene i kraft af antallet af personer, som vil kunne benytte en sådan ordning, medføre en stor arbejdsbyrde for skattemyndighederne. En ordning som den af venstre og det konservative folkeparti foreslåede vil frembyde meget store vanskeligheder, fordi den nødvendiggør, at der i hvert eneste tilfælde skal foretages en nøjagtig opgørelse af størrelsen af hele den præsterede opsparing. Denne kontrol med opsparingens størrelse skal efter forslaget endda foretages 2 år i træk.

Hele udvalget er med administrationens repræsentanter i udvalget enig i, at en eventuel ordning må søges udformet således, at de administrative vanskeligheder og mulighederne for misbrug søges begrænset i videst muligt omfang. Der er samtidig enighed om, at en ordning må være så enkel og ligetil, at den jævne befolkning forstår den og ikke pålægges for meget besvær i retning af at afgive komplicerede kontroloplysninger.

ad 4. De principielle problemer, som udvalget har behandlet, har navnlig været følgende:

1. Hvorvidt en eventuel præmiering skal gores betinget af, at der er sket en opsparing af den skattepligtige indkomst.
2. Hvorvidt man herudover skal stille krav om en binding af et til opsparingen svarende beløb. I denne forbindelse har man drøftet dels bindingsperiodens længde, dels i hvilke former bindingen kan tænkes tilladt foretaget. Drøftelsen har især drejet sig om det sidste spørgsmål. Udvalget har her navnlig overvejet, for hvilke opsparingsformer det er praktisk muligt at etablere og kontrollere en binding.
3. Hvilke skatteydere ordningen bør omfatte. Man har herved overvejet, dels om der overhovedet bør fastsættes en indkomstgrænse for de personer, der skulle kunne nyde godt af ordningen, dels de nærmere retningslinier for fastsættelsen af en eventuel grænse.

4. Om præmie bør ydes af ethvert opsparet beløb, selvom dette ikke overstiger, hvad der efter sparernes indkomst- og andre forhold må anses for en „naturlig“ opsparing, eller om man bør fastsætte en ikke præmieberettiget minimumsopsparing for personer, hvis indtægt overstiger nærmere fastsatte beløb (med den virkning, at præmie kun ydes af den del af opsparingen, der overstiger den ikke præmieberettigede opsparing). Endvidere har man drøftet, hvorledes fastsættelsen af en sådan minimumsopsparing bør ske.
5. Om der bør fastsættes et maksimum for det beløb, hvoraf præmie ydes.
6. Præmiens størrelse, herunder spørgsmålet om, hvorvidt man bør yde en egentlig præmie eller en skattelettelse, og om præmien (eller skattelettelsen) bør være ens for forsørgere og ikke-forsørgere.
7. Tidspunktet for præmiens ydelse.
8. Om den eventuelle ordning bør være midlertidig eller permanent.

Efter at disse spørgsmål havde været genstand for en almindelig behandling i udvalget, blev underudvalget anmodet om at udarbejde et udkast til betænkning, som kunne danne grundlag for det videre arbejde i udvalget. Underudvalgets betænkning omhandles i det følgende afsnit.

V. Underudvalgets betænkning (bilag 5) og drøftelserne af denne i udvalget.

Underudvalget fik af udvalget til opgave at udarbejde et forslag til præmiering af opsparing, som i videst muligt omfang tog sigte på at begrænse de administrative vanskeligheder, der er forbundet med en sådan præmiering. Forslaget skulle kunne indpasses i det nuværende skattesystem som en forsøgsvis foranstaltning og skulle navnlig tage sigte på at fremme den jævne befolknings opsparing. Lempelsen for opsparing skulle så vidt muligt også omfatte opsparing i form af afdrag på gæld, knyttet til vedkommende skatteydere erhverv.

I underudvalgets betænkning af 30. august 1951 omtales indledningsvis, at man på flere måder har søgt at nå frem til en løsning af den stillede opgave, men at desuagtet en række af de betænkeligheder, som under udvalgsbehandlingen blev anført mod en lovgivning af denne art, også gør sig gældende ved de af underudvalget skitserede forslag.

De af underudvalget fremsatte synspunkter med hensyn til udformningen af et evt. forslag fandt stort set tilslutning i udvalget. Under den fortsatte behandling i udvalget enedes man dog om enkelte ændringer. I det følgende vil der under de forskellige punkter blive redegjort for disse ændringer samt for de principielle betragtninger, der er anført af underudvalget og under de fortsatte drøftelser i udvalget.

Den skitserede ordning går ud på følgende:

1. *Præmiering bør være betinget af, at der er sket en opsparing af den skattepligtige indkomst.*

Formålet med en præmieringsordning er at få folk til at spare op af den løbende indkomst. Der ses ikke at være tilstrækkelig anledning til at præmiere den blotte undladelse af at forbruge allerede tilstedeværende formue, hvilket ville være tilfældet, hvis man præmierede visse investeringsformer uden at gøre forskel på, om investeringen var sket ved formueomplaceringer eller ved oplæg af indkomsten. Også provenuemæssige hensyn taler for at holde formueomplaceringer udenfor ordningen.

Det må erkendes, at kontrollen med denne betingelses overholdelse vil medføre store vanskeligheder, men dette hensyn skønnes dog ikke at kunne være afgørende.

2. *Præmie ydes kun skatteydere, hvis indkomst ikke overstiger et vist maksimum.*

Indenfor udvalget har enkelte medlemmer været modstandere af tanken om en indkomstgrænse og gjort sig til talsmænd for, at også skatteydere med højere indtægter skulle have adgang til opsparingspræmie for opsparring, der overstiger en vis procentdel af den skattepligtige indkomst. Der er dog overvejende stemning i udvalget for at begrænse ordningen til skatteydere med jævne indtægter.

Til støtte herfor anføres, at en opsparring af den størrelsesorden, som ordningen opererer med, som regel vil kunne præsteres af de større skatteydere uden videre besvær, hvorfor der næppe er samme grund til at præmiere dem som de skatteydere, for hvem opsparringen er ensbetydende med, at de underkaster sig et virkeligt afsavn. Endvidere kan anføres, at de færreste skatteydere med større indtægter må antages at ville være interesseret i en opsparingsordning, som maksimalt kan give dem en præmie på 240 kr. årlig. Endelig bemærkes, at det rent administrativt vil lette ordningens gennemførelse, såfremt skatteydere med højere indtægter og ofte mere komplicerede formueforhold ikke omfattes af ordningen.

Det vil være naturligt ved indkomstgrænsens fastsættelse at tage hensyn til, hvor i landet den pågældende skatteyder er bosat, om han er gift, om han har forsørgerpligt over for hjemmeværende børn, samt om en del af den skattepligtige indkomst hidrører fra hustrus indkomst ved selverhverv. Underudvalget har udarbejdet forskellige udkast til beregning af indkomstgrænsen. Det sidst udarbejdede udkast, som alene er tænkt som eksempel på beregningsmetoden, er aftrykt som *bilag 6*. Man går her ud fra en indkomstgrænse, der for enlige skatteydere i landkommunerne er fastlagt ved en skattepligtig indkomst på 14 000 kr. For en enlig skatteyder i købstæderne ligger grænsen 1 000 kr. højere og for en enlig skatteyder i København yderligere 1 000 kr. højere (d. v. s. en indkomstgrænse på 16 000 kr.). For ægtepar forhøjes de nævnte indtægtsgrænser med 3 000 kr. og for hvert barn, for hvilket skatteyderen ved den ordinære skatteligning er berettiget til børnefradrag, med yderligere 1 500 kr. Indtægtsgrænsen for et ægtepar med 2 hjemmeværende børn under 16 år i København bliver således 22 000 kr. skattepligtig indkomst (16 000 kr. + 3 000 kr. + 1 500 kr. + 1 500 kr.).

3. *Der ydes i visse tilfælde kun præmie af den opsparring, som overstiger en efter nærmere regler fastsat minimumsopsparring.*

Det er under punkt 2 berørt, at kun den opsparring, som for vedkommende skatteyder betyder en vis indsats, bør præmieres. For skatteydere med indkomster *over en vis størrelse* kan der derfor være grund til at forlange, at der skal være præsteret en opsparring, som går ud over for det pågældende indkomstrin naturlig opsparring, således at kun den overskydende opsparring præmieres. Også provenumæssige hensyn taler herfor. Indkomstens højde bør naturligvis ikke være eneafgørende for fastsættelsen af den ikke præmieberettigede opsparings størrelse. Der må tillige tages hensyn til forsørgerstilling og andre forhold, der har betydning for skatteyderens evne til at spare op, jfr. det i punkt 2 om principperne for indkomstgrænsens fastsættelse anførte. I bilag 6 er vist et eksempel på, hvorledes den ikke præmieberettigede minimumsopsparring kan fastsættes efter disse principper. Forslaget til minimumsopsparringens beregning går ud på følgende:

Skatteyderens skattepligtige indkomst reduceres med de beløb, hvormed indkomstgrænsen efter de i punkt 2 skitserede regler eventuelt skal forhøjes, (f. eks. for en gift skatteyder i København med et barn med 2 000 kr. på grund af bopæl, 3 000 kr. som følge af

ægteskabelig stilling og 1 500 kr. grundet på forsørgerpligten over for barnet, eller i alt med 6 500 kr.). Af den således reducerede indkomst beregnes det ikke præmieberettigede beløb efter en progressiv skala, begyndende med 50 kr. af 4 000 kr. og sluttende med 850 kr. af 14 000 kr.

De foreslåede regler medfører, at der ikke kræves nogen minimumsopsparing for enlige, hvis skattepligtige indkomst ikke overstiger 6 000 kr., 5 000 kr. og 4 000 kr. henholdsvis i hovedstadsområdet, købstæderne og i landdistrikterne. For ægtepar uden børn er de tilsvarende indtægtsgrænser henholdsvis 9 000 kr., 8 000 kr. og 7 000 kr., og de forhøjes med 1 500 kr. for hvert barn, der giver ret til børnefradrag. Ved fastsættelsen af indkomstgrænserne for henholdsvis hovedstadsområdet, købstæderne og landdistrikterne har man i bilag 6 (der som nævnt alene er tænkt som et eksempel på beregningsmetoden) nogenlunde fulgt princippet i den almindelige skattelovgivning.

Til belysning af, hvorledes de beskrevne regler virker, anføres følgende eksempler:

- a) Et ægtepar på landet uden børn med en skattepligtig indkomst på 10 000 kr. skal præstere 240 kr. i minimumsopsparing.
- b) En ugift skatteyder i en købstad skal af en skattepligtig indkomst på 8 000 kr. præstere samme beløb, 240 kr., i minimumsopsparing.
- c) Et ægtepar i hovedstadsområdet med 2 børn skal af en skattepligtig indkomst på 14 000 kr. præstere 170 kr. i minimumsopsparing.

4. Der fastsættes en maksimumsgrænse for det beløb, hvoraf op ps f årings præmie kan beregnes.

Allerede den omstændighed, at der er tale om en forsøgslovgivning, hvis provenuemæssige virkninger ikke lader sig forudberegne, maner til forsigtighed ved fastsættelsen af begunstigelsens omfang. Hertil kommer, at administrative hensyn taler meget stærkt for at fastsætte et maksimumsbeløb for den præmieberettigede opsparing. Gør man ikke det, må skattemyndighederne i hvert eneste tilfælde, hvor der bliver spørgsmål om at yde præmie, konstatere opsparingens nøjagtige størrelse. Det må formodes, at det i vidt omfang ville blive nødvendigt at i tidhente oplysninger til supplering af det materiale, der foreligger for skattemyndighederne ved ligningen. Selv om man ville pålægge skatteyderne at gøre omhyggeligt rede for formuebevægelser, der ikke vedrører den skattepligtige indkomst, (f. eks. på et særligt skema — hvad der sikkert ville afskrække mange fra at benytte ordningen), ville der sikkert være mange fejl og misforståelser, som måtte klares ved brevveksling eller forhandling. Fastsættes der et maksimum for den præmieberettigede opsparing — i hvilken forbindelse bemærkes, at udvalget finder et beløb af 1 200 kr. passende — vil skattemyndighederne formentlig i et stort antal tilfælde kunne undlade nærmere undersøgelser, idet det af det foreliggende materiale vil kunne ses, at der i hvert fald er sparet et beløb op, svarende til den ikke præmieberettigede opsparing + 1 200 kr.

5. Opsparingspræmien beregnes med en fast procent, ens for alle skatteydere, af det præmieberettigede beløb.

Det vil for sparerne være en fordel, om præmien fastsættes til en fast procent, således at det bliver relativt let for dem at beregne, hvor stort et beløb, der kan opnås i præmie af en given opsparing. Også for skattemyndighederne er det af betydning, at præmieberegningen bliver så enkel som muligt.

Det spørgsmål kunne rejses, om der burde fastsættes en højere præmieprocent for forsørgere end for ikke-forsørgere. Under hensyn til, at der ved udformningen af reglerne om den ikke præmieberettigede minimumsopsparing netop er taget hensyn til forsørgerbyrder og lignende forhold, der påvirker skatteyderens evne til at spare op, ses der imidlertid ikke at være grund til at fastsætte forskellige præmiesatser for forsørgere og ikke-forsørgere.

For at en præmieringsordning skal kunne tilskynde til en forøget opsparing, må det formentlig kræves, dels at præmien er tilstrækkelig stor, dels at den kommer sparerens til gode så snart som muligt efter, at han har præsteret opsparingen.

Med hensyn til *præmiens størrelse* har udvalget fundet, at præmien passende kunne ansættes til 20 pct. af det præmieberettigede beløb.

Med hensyn til *udbetalingstidspunktet* er man af den opfattelse, at det vil være naturligt at lade præmien komme til udbetaling i forbindelse med skatteansættelsen for det regnskabsår, hvori opsparingen er sket, således som forudsat i det af Danmarks Sparekasseforening udarbejdede forslag. Efter den af underudvalget skitserede ordning, der på dette punkt bygger på samme princip som sparekasseforeningens forslag, vil skatteyderen have opfyldt de krav, der kan stilles til ham, når han har foretaget opsparingen og bundet et beløb, svarende til den præmieberettigede opsparing, på en af de i det følgende punkt omhandlede måder. Der er derfor ikke nogen teknisk nødvendighed for at udskyde præmiebetalingen, og psykologiske grunde taler som nævnt stærkt imod en udskydelse.

G. Ydelse af præmie betinges af, at et beløb, svarende til den præmieberettigede opsparing, underkastes en binding på nærmere angiven måde.

Formålet med en præmieringsordning er at fremkalde en forøget opsparing og en heraf følgende forbrugsindskrænkning af en vis varighed. Det er derfor klart, at man må forlange, at skatteydere, der vil opnå præmieringen, foruden at præstere en opsparing af den skattepligtige indkomst underkaster sig en eller anden form for binding. I modsat fald ville man komme ud for at give opsparingslempelse f. eks. for tantiemeudbetalinger i december måned, som det simpelt hen har været vedkommende skatteyder umuligt at disponere over inden årets udgang. Det synes derfor påkrævet at forlange, at den skatteyder, der vil opnå præmie, anbringer et beløb, svarende til den præmieberettigede opsparing, på en sådan måde, at han afskæres fra at disponere over det i en vis periode.

Med hensyn til de præmieberettigede anbringelsesformer udtales i underudvalgets betænkning, at det sikkert vil være heldigst i første omgang at indskrænke sig til som bindingsformer at godkende visse arter af investeringer, der er naturlige for den jævne befolkning, hvis opsparing man jo først og fremmest har for øje. Underudvalget havde derfor tænkt sig muligheden af foreløbig at nøjes med som præmieberettigede anbringelsesformer at anerkende indskud på spærrede konti i pengeinstitutter, afdrag på visse arter af pantsikret gæld (med forpligtelse for skatteyderen til ikke at udnytte de pantsatte objekters belåningsværdi i bindingsperioden) samt indbetalinger på livsforsikringer og pensionsforsikringer.

Efter afgivelsen af underudvalgets betænkning blev det i statsskattelovens § 6 c hjemlede fradrag i den skattepligtige indkomst på indtil 400 kr. for udgifter til bl. a. livsforsikringer ved lov nr. 486 af 19. december 1951 forhøjet til 600 kr., jfr. lovbekendtgørelse nr. 512 af 21. december 1951 § 20. Under hensyn hertil har man ikke på nærværende tidspunkt fundet tilstrækkelig anledning til at inddrage forsikringer under ordningen. Fra forskellige sider indenfor udvalget er der blevet peget på den mindre rimelige skattemæs-

sige behandling, som pensionsforsikringer er genstand for efter de nugældende beskatningsregler. Pensionsforsikringerne (og andre renteforsikringer) er efter den nuværende skatte-lovgivning i et vist omfang genstand for dobbeltbeskatning, idet forsikringsydelse indkomstbeskattes fuldt ud, medens præmien kun kan fradrages i det omfang, den kan rummes indenfor 600 kr.-fradraget, som tillige dækker flere andre former for forsikring. Under henvisning hertil er det blevet anført, at der kunne være særlig grund til at inddrage indbetaling på pensionsforsikringer under en præmieringsordning. Udvalgets flertal må dog anse det for mindre hensigtsmæssigt at søge at råde bod på det særlige beskatningsmæssige forhold for pensionsforsikringerne ved at foreslå dem inddraget under en opsparingsordning, der — som gentagne gange nævnt — er tænkt som forsøgsmæssig. Det omtalte forhold bør tages op i forbindelse med overvejelserne om en ændring af de pågældende beskatningsregler med henblik på en mere rationel skattemæssig behandling af de forskellige forsikringsarter, således som også skattelovskommissionen har foreslået det. Under hensyn til den påtænkte opsparingsordnings forsøgsmæssige karakter må man lægge betydelig vægt på, at denne i starten bliver så enkel og let praktikabel som muligt, og det vil være en væsentlig lettelse ved ordningens administration, om man i første omgang kunne undlade at medtage forsikringerne. Skulle en præmieringsordning blive gennemført og slå an, således at den skulle kunne udbygges, vil det være naturligt at optage spørgsmålet om, hvorledes forsikringer — kapitalforsikringer og renteforsikringer — eventuelt kan indgå under ordningen.

Under udvalgets forhandlinger opnåedes endvidere flertal for at godkende børsnoterede obligationer og aktier som præmieberettigede anbringelsesformer.

Herefter skulle der altså være tale om følgende præmieberettigede anbringelsesformer:

- a. Indskud i pengeinstitutter på spærret konto.
- b. Investeringer i børsnoterede obligationer og aktier, anbragt i spærret depot.
- c. Afdrag på visse arter af pantsikret gæld i tilfælde, hvor skatteyderen forpligter sig til ikke i bindingsperioden at udnytte de pantsatte objekters belåningsværdi.

Med hensyn til de under a og b nævnte anbringelsesformer vil der næppe være større vanskeligheder forbundet med at kontrollere, at midlerne er anbragt som foreskrevet, og at de forbliver bundet hele bindingsperioden igennem. Med hensyn til obligationer og aktier opstår enkelte detailproblemer. Der må således tages stilling til, hvor deponering skal kunne ske, (udvalget har i første række tænkt på sparekasser og banker, men andre deponeringssteder kan eventuelt komme i betragtning). Endvidere er der spørgsmål om den kursværdi, hvormed disse værdipapirer skal tages i betragtning i relation til præmieringsordningen. Udvalget er nået til det resultat, at det vil være mest praktisk at lægge kursværdien på deponeringstidspunktet til grund; dette forudsætter, at deponeringsstedet forsyner modtagelsesbeviset (som til sin tid må forevises skattemyndighederne) med oplysning om denne kursværdi,¹ idet skattemyndighederne ved denne fremgangsmåde undgår besværlige undersøgelser.

Med hensyn til afdrag på gæld foreligger dels spørgsmål om, hvorvidt der overhovedet er grund til at præmiere denne opsparingsform, dels spørgsmål om, hvorledes en binding i bekræftende fald lader sig etablere.

Underudvalget har med hensyn til det første spørgsmål henledt opmærksomheden på, at man ved at præmiere opsparing i form af afdrag på gæld kun i de færreste tilfælde vil fremkalde en opsparing, der går ud over den, der alligevel ville blive præsteret i denne

form. Endvidere har underudvalget peget på, at en vis begrænsning af de gældsformer, som kunne tænkes inddraget under ordningen, i hvert fald bør foretages. Der er således henvist til, at der i en erhvervsvirksomhed vil være en række aktiver og passiver, såsom varelager, debitorer, kreditorer og kassekredit, der er stærkt fluktuerende, og en nedbringelse af gældsposterne kan være af i denne relation tilfældig art og i hvert fald uden forbindelse med en opsparing.

At en skatteyder har store afdragsforpligtelser vil imidlertid ofte betyde, at hans økonomi bliver særlig anspændt, så længe afdragsforpligtelserne løber. Under hensyn hertil har der fra visse sider i udvalget været fremsat ønske om, at afdrag på gæld blev inddraget under opsparingsordningen. Ønsket herom omfatter dog ikke alle former for gæld. Som gældsformer, som det ansås for ønskeligt at medtage under ordningen, har der navnlig været nævnt prioritetsgæld og gæld, knyttet til den pågældende skatteydere erhverv. Man har herved haft opmærksomheden henvendt på, at skatteydere, der under de nuværende forhold har opført huse til egen beboelse, ofte har påtaget sig stærkt tyngende forpligtelser til forrentning og afdrag på prioritetsgæld, og at den unge landmand, som har overtaget en ejendom, som regel skal udrede betydelige årlige afdrag på sælgerprioriteten. Også den erhvervsdrivende, som har måttet opføre eller købe en ejendom til brug for sin virksomhed eller anskaffe driftsinventar til virksomheden, vil komme ud for store afdragsforpligtelser, hvis han har måttet finansiere anskaffelsen ved lån.

Skulle man med hensyn til afdrag på gæld etablere en binding på linie med den, man kræver for så vidt angår indskud i pengeinstitutter og obligationer og aktier, måtte bindingen bestå i, at man udelukkede skatteyderen fra i bindingsperioden at optage nye lån i stedet for de præsterede afdrag. Underudvalget har i sin betænkning fremhævet, at det vil være praktisk ugørligt at sikre sig imod, at en skatteyder præsterer afdrag på et lån, der figurerer på selvangivelsen, ved optagelse af et nyt lån, som han har holdt uden for den selvangivne formue. Underudvalget har derimod peget på, at for så vidt angår afdrag på prioritetsgæld samt gæld, sikret ved tinglyst underpant i erhvervsløsoøre, vil det være muligt at etablere en kontrol med, at skatteyderen ikke udnytter de pantsatte aktivers belåningsværdi. Man har drøftet muligheden af at sikre overholdelsen af en forpligtelse til ikke i bindingsperioden at belåne de pantsatte aktiver yderligere ved tinglysning af en art „spærreprioritet“. Den sikring, der kunne opnås herved, vil imidlertid næppe stå i noget rimeligt forhold til det besvær, som gennemførelsen af en sådan foranstaltning ville medføre for såvel skatteyderne som administrationen, og man har derfor opgivet denne tanke. Det vil være muligt for skattemyndighederne ved henvendelse til tinglysningskontorerne at konstatere, om skatteyderen har overholdt den ham påtagne forpligtelse, og såfremt man knytter en tilstrækkelig pønålvirkning til overtrædelse af bindingsbestemmelserne, jfr. herom senere, må heri ligge en tilstrækkelig garanti for ordningens overholdelse.

Ved at indskrænke ordningen til alene at omfatte afdrag på prioritetsgæld og gæld, sikret ved underpant i erhvervsløsoøre, opnår man at udskille afbetalingsgæld på radio, møbler, private biler og lignende, og selv om det ikke kan udelukkes, at prioritetsgæld eller gæld med sikkerhed i erhvervsløsoøre kan være optaget til forbrugsformål, kan man vel på den anden side gå ud fra, at gæld af denne art normalt vil være knyttet til erhvervet eller er optaget eller overtaget i forbindelse med erhvervsløsoøren af eget hjem. Prioritetsgæld i sommerhuse må udtrykkelig undtages fra ordningen. Selv om man ikke kan se væk fra muligheden af, at der kan være optaget lån i et sommerhus med det formål at skaffe midler til den pågældende skatteydere forretning, vil det ikke være muligt at

belaste skattemyndighederne med undersøgelser af, hvad det eventuelle låneprovenu er anvendt til.

Udvalget har kunnet tiltræde de nævnte synspunkter. Nogle medlemmer havde kunnet ønske også visse andre låneformer inddraget under ordningen, f. eks. kautionslån, der står i forbindelse med skatteyderens erhverv. At medtage andre låneformer vil imidlertid være uforeneligt med de ovennævnte krav om en kontrollabel binding og ville desuden forudsætte, at skattemyndighederne undersøgte, til hvilket formål sådanne lån var optaget, en opgave, der som nævnt ville være administrativt uoverkommelig.

Udvalget har drøftet, hvorvidt der er tilstrækkelig anledning til at præmiere opsparing, der investeres i skatteyderens virksomhed i form af varelager, anlæg og maskiner og lignende. De i øjeblikket gældende regler om afskrivning på varelager og i nota værende varer samt om ekstraordinære afskrivninger på bygninger, maskiner m. v. frembyder imidlertid for disse opsparingsformers vedkommende en skattemæssigt gunstig ordning, som ikke har noget sidestykke for så vidt angår pengeopsparing. Bl. a. under hensyn hertil mener man ikke, at der er grund til at inddrage disse investeringer under opsparingsordningen, hvorved også bemærkes, at løsningen af bindingsproblemet for deres vedkommende vil frembyde store praktiske vanskeligheder.

Hvad angår *bindingsperiodens længde* nævnes i underudvalgets betænkning muligheden af at nøjes med en relativ kort gennemsnitlig bindingsperiode for så vidt angår indskud i pengeinstitutter i henhold til „sparekontrakter“ efter vesttysk mønster; samme bindingsperiode skulle være gældende for forsikringer og for afdrag på gæld, der strakte sig over en vis årrække. For andre indskud i pengeinstitutter skulle bindingsperioden være noget længere.

Efter at forsikringerne er gledet ud af ordningen, er der tillige mindre trang til at etablere en ordning med sparekontrakter, og man har derfor ment som anbringelsesformer alene at burde medtage de opsparingsformer, som folk i forvejen er fortrolige med. Man har herefter kunnet fastsætte samme bindingsperiode for alle de godkendte anbringelsesformer. For ikke at afskrække for mange fra at benytte ordningen bør bindingsperioden næppe være for lang; udvalget anser en periode af 3 år for passende. Fra en enkelt side i udvalget er det i forbindelse med drøftelsen af sparekontrakterne anført, at der — såfremt en præmieringsordning ikke bliver gennemført — kunne være grund til at tage spørgsmålet om sparekontrakter op igen med henblik på muligheden af i relation til forsikringsfradraget under visse nærmere betingelser at sidestille indskud i henhold til sådanne kontrakter med præmiebetaling på kapitalforsikringer.

Man har drøftet, om der bør åbnes adgang for skatteydere til efter ansøgning eller begæring at disponere over beløb, der er bundet i henhold til opsparingsordningen. Det må forudses, at forholdene for skatteydere, der har fået opsparingspræmie, kan ændre sig således i løbet af bindingsperioden, at der kan være grund til at stille det bundne beløb til deres disposition. En ordning, hvorefter skattemyndighederne i hvert enkelt tilfælde skulle undersøge, om den fremsatte anmodning var berettiget, ville imidlertid kunne medføre en belastning af myndighederne, som bør undgås. Under hensyn hertil finder man, at der bør åbnes adgang til efter begæring, uden at denne undersøges, at få det bundne beløb frigivet, men på vilkår, at den erlagte præmie tilbagebetales med et tillæg af en sådan størrelse, at det må anses for udelukket, at nogen kan se en økonomisk fordel i at disponere over et bundet beløb før bindingsperiodens udløb. Udvalget vil anse et tillæg på 25 pct. af præmiebeløbet for passende i denne henseende.

7. *Ordningen er tænkt som forsøgsmæssig.*

Det er i underudvalgets betænkning anført, at den påtænkte ordning til en vis grad vil have karakter af et eksperiment. Da man derfor ingen erfaring har for, hvorledes en sådan ordning vil komme til at virke i praksis, vil det være rettest under ordningen kun at medtage de almindeligt anvendte opsparingsformer og at tilrettelægge ordningens praktiske udformning således, at dens administration ikke kommer til at belaste myndighederne og pengeinstitutterne mere end højst nødvendigt. De erfaringer, man indhenter gennem en sådan forsøgslovgivnings virkninger i praksis i et vist tidsrum, må så blive afgørende for, om ordningen skal videreføres og eventuelt udbygges.

Udvalget finder, at ordningen bør have gyldighed første gang for skatteåret 1953—54, d. v. s. for opsparring præsteret i det regnskabsår, der ligger til grund for skatteansættelsen for skatteåret 1953—54, normalt kalenderåret 1952. Skattemyndighederne vil først ved selvangivelserne i januar 1953 få materiale i hænde til belysning af, i hvilket omfang ordningen er blevet benyttet, og først når ligningen er tilendebragt i efteråret 1953, vil man kunne danne sig et billede af, hvorledes administrationen er forløbet. Det vil derfor være rimeligt i hvert fald at lade loven få gyldighed også for skatteåret 1954—55.

5. *Opsparingspræmienskal ikke medregnes til den præmieberettigedes skattepligtige indkomst.*

Udvalget har som et yderligere punkt drøftet, hvorvidt præmiebeløbet bør medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Efter almindelige skattemæssige principper vil præmien være indkomstskattepligtig. Imidlertid vil det formentlig være af stor psykologisk betydning, om præmien gøres indkomstskattefri, og herfor taler også, at børnetilskud, som præmieringsordningen har flere lighedspunkter med, ikke indkomstbeskattes. Det samme gælder, som nævnt side 6, renten af statsspareobligationerne. Der er derfor flertal for, at præmien bør være indkomstskattefri.

Ordningens praktiske gennemførelse.

Man må formentlig forlange, at den skatteyder, som ønsker at opnå opsparingspræmie, fremsætter begæring herom samtidig med selvangivelsens indgivelse. Han bør antagelig samtidig i de dertil afsatte rubrikker på selvangivelsen gøre rede for de formuefremgange og formuetilbagegange, som ikke vedrører indtægten. Man bør derimod næppe stille krav om udfyldelse af et særligt skema.

Begæringen må indeholde oplysning om det beløb, som skatteyderen har bundet i opsparingsåret, og være bilagt fornøden dokumentation for båndlæggelsen i form af attest fra pengeinstitut (eller forsåvidt angår aktier eller obligationer eventuelt andet godkendt deponeringssted). Skal bindingen bestå i en forpligtelse til ikke at foretage belåning af pantsatte aktiver, må skatteyderen på begæringen afgive erklæring om, at han påtager sig denne forpligtelse.

Beregningen af opsparingspræmien forudsættes foretaget af de skattelignende myndigheder. Af praktiske grunde bør det formentlig foreskrives, at der ikke ydes præmie af opsparring under 100 kr. Udbetalingen af præmien tænkes foretaget efter lignende principper, som gælder for børnetilskud.

Underudvalget liar overfor udvalget stærkt fremhævet, at arbejdet med konstateringen af, om opsparing af indkomsten er sket, og kontrollen med, om bindingen af midlerne er foretaget, vil belaste skattemyndighederne, især skatterådene, meget hårdt. I forvejen stiller ligningen efter de efterhånden meget komplicerede skatteregler meget store krav til de lokale skattemyndigheder. Skatterådsforeningen har allerede for et par år siden i en henvendelse til finansministeren rejst spørgsmålet om mulighederne for en forlængelse af fristerne for ligningsarbejdet, idet det er næsten umuligt at gennemføre dette arbejde inden for det i loven fastsatte tidsrum. Skal også det arbejde, som en præmieringsordning for opsparing vil medføre, udføres inden for det tidsrum, der i loven er fastsat for ligningens foretagelse, vil dette uundgåeligt have til følge, at der bliver mindre tid til disposition for det egentlige ligningsarbejde.

Der er i udvalget overvejende enighed om, at skal en præmieringsordning for individuel opsparing gennemføres, bør det ske efter følgende retningslinier:

1. Præmiering bør være betinget af, at der er foretaget en opsparing af den skattepligtige indkomst.

2. Præmie ydes kun skatteydere, hvis indkomst ikke overstiger et vist maksimum. Ved fastsættelsen af dette maksimum tages hensyn til bopæl, ægteskabelig stilling, eventuel hustruudtægt og til forsørgerpligt over for hjemmeværende børn under 16 år.

3. Der ydes i visse tilfælde kun præmie af den opsparing, der overstiger en efter nærmere regler fastsat minimumsopsparing. Den ikke præmieberettigede opsparings størrelse fastsættes for hver enkelt skatteyder under hensyntagen til de i punkt 2 nævnte forhold.

4. Opsparingspræmie kan ikke beregnes af et større beløb end 1 200 kr.

5. Opsparingspræmien fastsættes for alle skatteydere til 20 pct. af det præmieberettigede beløb.

6. Et beløb, svarende til den præmieberettigede opsparing, skal bindes for en periode af 3 år

enten ved indskud på spærret konto i et pengeinstitut

eller ved deponering af børsnoterede aktier eller obligationer (i spærret depot) i et pengeinstitut eller andet godkendt forvaringssted

eller ved, at skatteyderen — efter at have præsteret afdrag på lån, sikret ved underpant i fast ejendom, bortset fra sommerhuse, eller i erhvervsløsøre — forpligter sig til ikke i bindingsperioden at belåne de pantsatte objekter yderligere.

I tilfælde af, at skatteyderen før bindingsperiodens udløb ønsker at disponere over de bundne effekter, skal han have ret hertil mod tilbagebetaling af den erlagte præmie med et tillæg af 25 pct.

7. Ordningen skal som forsøgsvis foreløbig kun have gyldighed for skatteårene 1953—54 og 1954—55.

8. Beregning af opsparingspræmien sker i forbindelse med skatteligningen. Udbetalingen sker efter lignende principper, som gælder for udbetaling af børnetilskud.

9. Opsparingspræmien skal ikke medregnes til den præmieberettigedes skattepligtige indkomst.

VI. Spørgsmålet om ændring i formuebeskatningsreglerne.

Der er i udvalget overvejende enighed om det ønskelige i som et yderligere middel til fremme af opsparingen gennem skattelettelser at *hæve grænsen for formuebeskatningen* således, at fremtidig kun den del af den skattepligtige formue, som overstiger 50 000 kr., undergives beskatning. For skatteydere, som er fyldt 65 år, og som har opgivet deres erhverv, bør grænsen muligt forhøjes til 100 000 kr.

VII. Afsluttende bemærkninger.

Der er ikke enighed i udvalget om ønskeligheden af at gennemføre en præmieringsordning for privat opsparing. Imod en sådan ordning anføres, at den dels vil betyde en merbelastning af skattemyndighederne (og, uanset hvilke kontrolforanstaltninger man gennemfører, vil kunne misbruges af visse skatteydere), dels vil medføre en direkte udgift eller et indtægtstab for statskassen. I denne forbindelse anføres, at en væsentlig del af udgifterne vil medgå til præmiering af en opsparing, der også ville være blevet præsteret uden en præmieringsordning. Dette gælder i særlig grad opsparing i form af afdrag på gæld. Ordningens modstandere hævder endvidere, at skatteydere, hvis indkomstforhold ligger således, at de ikke har mulighed for at spare op, f. eks. på grund af sygdom eller tyngende forsørgerbyrder, sandsynligvis under en eller anden form kommer til at betale til præmieringen af mere heldigt stillede medborgere, hvilket man finder uretfærdigt. Endelig kan anføres, at samfundet næppe under alle omstændigheder vil være lige interesseret i at fremme opsparing; i en depressionsperiode kan der være en interesse i at stimulere forbruget.

Tilhængere af tanken peger på, at det stadige fald i pengenes værdi har svækket befolkningens interesse for at anvende en del af den løbende indtægt til de fremtidige udgifter, d. v. s. til opsparing. En forøgelse af opsparingen er af betydning såvel for den enkelte borger og hans familie, som for en sund samfundsøkonomisk udvikling. Lykkes det at sikre kronens værdi og iøvrigt ved egnede foranstaltninger at fremme opsparingen, vil man være nået et vigtigt skridt frem i retning af at opnå en naturlig ligevægt på handelsbalancen og i de hjemlige pris- og indkomstforhold. Erfaringerne både fra trediverne og fra efterkrigsårene viser, at opretholdelsen af valutabalancen er det centrale problem i dansk økonomi. En større opsparing er også under depressionsperioder et egnet middel til at opnå og opretholde denne balance og dermed til at skabe de valutamæssige forudsætninger for under sådanne perioder at føre en beskæftigelsesfremmende kreditpolitik. En udvikling i retning af økonomisk stabilisering vil være til gavn for alle — også for dem, der ikke får del i en eventuel opsparingspræmie. Hvad dæknings problemet angår, henvises til, at en forøgelse af den private opsparing vil formindske behovet for pengeopsugning fra statens side (i form af overbalancering af statsbudgettet, bunden opsparing o. s. v.), således at det ingenlunde er givet, at det bliver nødvendigt at tilvejebringe dækning for udgiften til præmieringsordningen ved skatte- eller afgiftsforhøjelser. Indførelsen af en præmieringsordning vil formentlig fremme lysten til at forøge indtægten med opsparing for øje, idet indkomstskatten på merfortjenesten vil blive reduceret med præmiebeløbet. Det erkendes, at enhver præmieringsordning vil medføre visse ulemper, men disse ulemper mere end opvejes af den betydning, som en styrkelse af spareviljen vil have for hele samfundets økonomi. For at forslaget kan få den størst mulige virkning, vil det antagelig være nødvendigt, at der iværksættes et oplysningsarbejde for at gøre lovens fordele klare for befolkningen.

Udvalget finder anledning til at fremhæve, at dets opgave har været begrænset til at overveje indførelse af skattelettelser i tilfælde af individuel opsparing. Det har derfor ligget uden for rammen af udvalgets arbejde at behandle andre muligheder for fremme af opsparingen. Udvalget er imidlertid klar over, at den nieropsparing, som vil kunne fremkaldes alene ved en præmieringsordning og en lettelse af formueskatten, vil være af begrænset omfang. Vil man opnå en forøgelse af opsparingen af afgørende betydning, må man overveje foranstaltninger af mere vidtgående karakter. I denne forbindelse kan der bl. a. være tale om med henblik på indvirkningen på opsparingen at undersøge spørgsmålet om eventuelle ændringer i skatteudskrivningens fordeling på direkte og indirekte skatter samt spørgsmålet om ændringer i visse principper i den sociale lovgivning og i det personlige beskatningssystem.

Axel E. Jensen, Kaj Jensen, Hans Hansen (Rørby) og Alfred Jensen har ikke ønsket at tiltræde nærværende betænkning, men har afgivet de i det følgende under I—III anførte mindretalsudtalelser. *H. W. Sprechler*, som i øvrigt kan tiltræde betænkningen, har afgivet den under IV anførte mindretalsudtalelse,

Aksel Begtrup.

Gustav Holmberg.

Poul Møller.

Magne Nøhr.

Kjeld Philip.

Poul Plate.

H. W. Sprechler.

Jens Toftegaard.

Hertel Wulff.

Olav Øllgaard,
udvalgets formand.

Henning Vogt,
udvalgets sekretær.

København, den 1. maj 1952.

Mindretalsudtalelser.

I. Selvom foranstående beretning bruger udtrykket: „Der er i udvalget overvejende enighed om, at skal en præmieringsordning for individuel opsparing gennemføres, bør det ske efter følgende retningslinier“, hvorved der slet ikke er taget stilling til, om en sådan ordning bør gennemføres, ønsker *et mindretal (Kai Jensen og Axel E. Jensen)* dog i det følgende nærmere at præcisere, hvorfor det er modstander af en lovgivning af den omhandlede karakter.

Mindretallet erkender, at der i dag eksisterer en samfundsmæssig interesse i en øget opsparing, men det er på nærværende tidspunkt umuligt at vide, om der foreligger en tilsvarende situation, når en eventuel lov begynder at virke. Overstiger opsparingen investeringsbehovet taget i dette ords videste forstand, vil det dels fremkalde, dels øge en allerede opstået depression.

Bortset derfra må mindretallet gøre følgende synspunkter gældende:

1) Det må i høj grad betvivles, at en lov om præmiering af individuel opsparing vil virke efter sin hensigt. Opsparingen beror dels på evne, dels på vilje. På forhånd er et meget stort antal borgere afskåret fra at opspare, fordi de overhovedet ingen opsparingsmulighed har. Det gælder ikke blot de, hvis indkomst betegner et eksistensminimum, men også sådanne, som er ramt af sygdom, eller som har været ude for uheld af forskellig art. Det gælder også de fleste ægtepar fra det øjeblik, da det første barn fødes, til børnene er fra hånden. Den kategori vil altså på forhånd være afskåret fra at drage nytte af loven. Hvad viljen angår, da er der personer, som til enhver tid vil sætte alt ind på at foretage en opsparing. Heller ikke for deres opsparing betyder en præmiering noget, da de vil gennemføre en maksimal opsparing i forvejen. Der er en anden gruppe, der altid vil være tilbøjelig til at bruge alt, hvad der tjenes og tit lidt mere. Disse vil ikke påvirkes af udsigten til at kunne få en præmie på indtil 240 kr. årligt.

Mellem disse to ydergrupper ligger et vist antal, som sparer i ny og næ, men antallet af dem, som gennem præmie kan bringes til at spare yderligere, må antages at være ringe. Yderligere er der grund til at gå ud fra, at deres opsparing særlig fremkommer, når de har haft en ekstraordinær fortjeneste, altså en indtægt, som går ud over det i forvejen lagte budget. Da den høje marginalbeskatning, der har sin årsag i skattefradragets retten, imidlertid i høj grad virker hæmmende på lysten til at skaffe en sådan ekstraintægt, ville en oplysning af skattefradragets retten sikkert virke mere fremmende på opsparingslysten end udsigten til en præmie.

Dertil kommer, at der ikke foreligger noget bevis for, at den opsparede kapital afkastning øver nogen særlig indflydelse på opsparingen. Hvis dette var tilfældet, måtte opsparingen have været minimal i den tid, da renten var ringe, mens den måtte være stor med det nuværende høje renteniveau. Der har imidlertid ikke kunnet konstateres nogen nævneværdig forskel. Endelig er der grund til at nævne, at den amerikanske økonom Dusenberry i en dybtgående undersøgelse har fremført vægtige argumenter for, at en indkomstudjævning er det sikreste middel til øget opsparing.

2) Bestemmelserne i beretningens udkast kan omgås på mange forskellige måder.

Der er intet i vejen for, at en fader, der råder over et indskud i bank eller sparekasse i de to år, loven skal løbe, kan låne hvert af sine børn 1 200 kr. årligt, og at disse, hvis de blot har en nogenlunde normal indkomst, kan udgive disse beløb for opsparing. De får derved 240 kr. årligt fra staten, uden at der er sket nogen opsparing.

Skattemyndighederne ved af erfaring, at folk er meget utilbøjelige til at opgive små indskud i pengeinstitutter til skattevæsenet. Der behøver ikke at ligge et egentlig forsøg på skattesnyderi bag denne uvilje, men blot ulyst mod at „prale“ med et tilgodehavende, hvis renteaftkastning alligevel kun ville få minimal indflydelse på skatten. Hvis præmieringen gennemføres, vil sådanne personer være fristet til årligt at lade 1 200 kr. dukke op på en opsparingskonto, hvorved de får 240 kr. i belønning, fordi de hidtil har holdt formuen skjult.

De fleste mennesker vil i en sparekasse kunne opnå et kautionslån, og lade dettes provenue optræde som opsparing. Selvom udlånsrenten er større end indlånsrenten, vil det alligevel være en fin forretning, når bindingen kun skal løbe i tre år. Det må forudses, at der dannes mange gensidighedskonsortier med det angivne formål.

Selvom pengene skal bindes i tre år, ses der ikke at være bestemmelse om, at beløbet ikke må pantsættes med virkning fra bindingens ophør. Det skulle derfor være muligt at opnå lånet uden kautionister, men blot med pant i det bundne beløb.

Det er blot nogle af de metoder, hvorved loven kan omgås.

3) Præmieringen vil være uretfærdighed.

Danmarks Sparekasseforening anslog provenuetabet ved sit forslag, der var baseret på en præmie på 15 pct. og et maksimumbeløb på 800 kr. samt kun omfattende indskud i pengeinstitutterne, til 60 mill. kr. årligt. Forhøjelse af præmien til 20 pct. øger beløbet til 80 mill. kr., forhøjelsen af præmiebeløbet til 1 200 kr. øger tabet til 120 mill. kroner, hvortil kommer, at der nu også ydes præmie ved opsparing i obligationer og aktier, afdrag på pantegæld med videre, hvilket sidste i sig selv ikke fremmer opsparingen, da kreditorerne nok selv skal sørge for, at afdragene bliver betalt.

Provenuetabet kommer derved let op på ca. 130 mill. kr. årligt. Nu gøres der gældende, at sparekasseforeningens tal er et skud i blinde, hvilket også er muligt, men givet er det, at man må præmiere al den opsparing, der alligevel ville have fundet sted + den „opsparing“, der fremkommer ved omgåelse af bestemmelserne + den formodentlig minimale nyopsparing, som præmieringen fremkalder. Der vil her blive tale om meget store beløb, som under en eller anden form må betales af de øvrige borgere, og derunder af dem, som ingen opsparingsmuligheder har. Henvielse til, at alle vil få fordel deraf, hvis det „lykkes at sikre kronens værdi“, tillægger mindretallet ingen vægt, eftersom en væsentlig del af prisstigningen ikke blot i Danmark, men verden over, er skabt af oprustningen, og der er næppe udsigt til væsentlige prisfald, så længe denne oprustning foregår.

Hvad angår muligheden for at dække provenuetabet ved mindre overbalancering af statsbudgettet, jeger mindretallet på, at denne overbalancering af statsbudgettet er stærkt aftagende, og at forskellige ministerielle udtalelser tyder på, at den vil blive endnu mindre i den kommende tid. På det område er der altså ingen dækning af hente, hvoraf følger, at det bliver dem, der ikke kan opspare, som må betale præmien, til dem, der opsparede i forvejen, og til dem, der foregiver at opspare.

4) Når man yder præmie for afdrag på pantelån, hvor der ikke er tale om at animerer til opsparing, virker det tilfældigt og uretfærdigt, når der ikke ydes præmie for mange andre former for opsparing.

5) Som stærkt fremhævet af underudvalget vil en ordning af den nævnte karakter betyde en omfattende udvidelse af det administrative arbejde, thi selvom ligningsmyndighederne vil være praktisk talt afskåret fra at hindre de forannævnte former for omgåelse af en eventuel lov, så må der dog, som af underudvalget fremhævet, føres en vis kontrol. Det vil som anført forsinke ligningsarbejdet, men det vil også give mere arbejde til skatteråd, skattekontorer, amtsligningsinspektørerne, ligningskommissionerne og sognerådene, og derfor også betyde en væsentlig merudgift, der vil komme til at stå i modsætningsforhold til omfanget af den nyopsparing, man kan forvente.

6) Mindretallet kan heller ikke tiltræde en ensidig opfordring til at formindske formueskatten og til helt at ophæve den for formuer på indtil 100 000 kr., hvor ejeren er over 65 år og ude af erhverv. Der er et indbyrdes forhold mellem formueskat, indkomstskat, grundværdibeskatning, omsætningskatter og arveafgift. Skal der ske en ændring på et enkelt af disse områder, må det medføre, at der sker ændringer på andre områder.

Ud fra de her fornævnte synspunkter må mindretallet fraråde, at der iværksættes en lovgivning på det i beretningen nævnte grundlag.

Fredericia og København, den 1. maj 1952.

Axel E. Jensen.

Kaj Jensen.

II. *Et andet mindretal (Hans Hansen, Rørby)* kan ikke tiltræde en ordning som den i betænkningen omhandlede.

Mindretallet anser det for afgørende for sund og naturlig opsparing, at der føres en økonomisk politik, som sikrer et redeligt pengevæsen, hvor pengenes værdi opretholdes. En yderligere opfordring til opsparing ved midler, som andre skal betale, strider imod ret og rimelighed. Det kan ikke være statens opgave at tage fra den ene og give til den anden, og det er en besynderlig tanke, at de, der ikke har sparet op — og det kan jo skyldes, at der ikke har været mulighed derfor på grund af stor familie, sygdom o. lign. — skal udrede en præmie til dem, som har været i stand dertil. En præmieringsordning har desuden den fejl at være umulig at kontrollere, idet opsparing kan skyldes realisation af aktiver, medens modsat opsparing, der anbringes i aktiver, ikke præmieres, hvis de da ikke belånes, hvad der ikke er ringeste grund til at præmiere.

Den reelle opsparing, der hvert år investeres i udvidelser og forbedring af bygninger, varelagre, inventar og besætninger, som ikke kan præmieres efter nærværende forslag om skattemæssig begunstiggelse, er samfundsmæssigt set mindst lige så vigtig som pengeopsparing, og selvom forslaget mod forventning skulle bevirke større indskud i pengeinstitutter, så disse fik flere likvide midler til udlån, ville dette antagelig kun bevirke en tilsvarende nedgang i den mere naturlige investering på eget og frit initiativ og for egne midler.

Mindretallet kan derfor ikke anbefale, at et sådant forslag fremsættes, eller støtte det, hvis det fremsættes i rigsdagen.

København, den 1. maj 1952.

Hans Hansen.

III. *Et tredje mindretal (Alfred Jensen)* er ikke af den opfattelse, at den personlige opsparing i almindelighed fremmes ved den påtænkte ordning om præmiering.

Forhandlingerne i udvalget har vist, hvor vanskeligt det vil være at finde frem til en brugelig form for præmiering af den opsparing, der på forskellig måde foretages af personer med små eller middelstore indtægter. I de i beretningen skitserede retningslinier for en sådan lovgivning er således ikke medtaget den opsparing, der præsteres ved bosætning, børns uddannelse og visse former for investering i ejendom, idet skattemyndighederne gør gældende, at en ordning, hvori disse opsparingsformer er medtaget, i praksis vil støde på uoverstigelige vanskeligheder.

Til denne uretfærdighed kommer, at den del af befolkningen, som ikke kan foretage opsparing efter de i beretningen skitserede retningslinier — enten det nu skyldes, at de ikke kan spare op på grund af ringe indkomst, store forsørgerbyrder, sygdom eller arbejdsløshed, eller at de foretager opsparing på ikke præmieberettiget måde — skal være med til at betale præmieringen til den lille, men relativt godt stillede del af befolkningen, der kommer i betragtning ved præmieringen.

Mindretallet gør opmærksom på, at de påtænkte former for præmiering kan komme personer til gode, der ikke foretager egentlig opsparing og åbner mulighed for misbrug, ligesom det peger på skatteautoriteternes udtalelser om omkostningerne og vanskelighederne ved administration af en sådan lovgivning.

Ud fra disse betragtninger vender mindretallet sig mod den skitserede ordning, men ønsker iøvrigt at udtale, at landets politik med de tyngende oprustningsbyrder og prisstigningerne som følge af krigsøkonomien i højeste grad vanskeliggør den personlige opsparing, hvortil kommer, at en række bestemmelser i lov om offentlig forsorg, lov om folkeforsikring, lov om arbejdsløshedsforsikring og lovgivningen om beskatningen direkte modvirker opsparingen.

Af hensyn til folkets velfærd og opsparingen er det derfor mere hensigtsmæssigt, at der sættes ind på disse områder.

København, den 1. maj 1952.

Alfred Jensen.

IV. *Et fjerde mindretal (H. W. Sprechler)* finder det ikke rimeligt i et forslag til præmiering af opsparing at undtage den opsparing, der finder sted ved indbetaling af bidrag eller præmier til en pensionsordning, respektive pensionsforsikring eller anden forsikring med periodiske ydelser, der, når de bliver virksomme, beskattes som indkomst.

I det omfang pensionspræmier og -bidrag ikke kan rummes indenfor det fradrag, der indrømmes i henhold til § 6, stk. 1 e i lov nr. 149 af 10. april 1922 om indkomst- og formueskat til staten — ved ligningsloven for skatteåret 1952—53 midlertidig ændret til 600 kr. — opstår en dobbeltbeskatning, som hemmer denne for en stor befolkningsgruppe naturlige form for opsparing, der vil blive yderligere ugunstigt stillet, hvis den undtages fra en præmiering, der kommer andre former for opsparing til gode.

Der vil være så meget mere grund til under en præmieringsordning at medtage pensionspræmier og -bidrag, som denne form for opsparing medfører en meget langvarig binding af de indbetalte beløb og en tilsvarende risiko for tab ved forringelse af kronens værdi.

Det administrative besvær, der vil være forbundet med at medtage pensionspræmier og -bidrag under en præmieringsordning, ses ikke at ville blive særligt stort.

Ved vurdering af den i Finland gældende præmieringsordning for visse former for opsparing og det i Sverige herom fremsatte forslag må tages i betragtning, at præmier for pensionsforsikringer og lignende renteforsikringer i disse lande fradrages ved opgørelse af den skattepligtige indkomst.

København, den 1. maj 1952.

H. W. Sprechler.

Uddrag af skattelovskommissionens betænkning I.

Vedrørende spørgsmålet om skattemæssig begunstiggelse af opsparingen.

(side 53—56).

I forbindelse med de foran omtalte spørgsmål om den skattemæssige behandling af forsikringer har kommissionen også drøftet mulighederne for ved en differentiering af beskatningen at yde støtte til opsparingen.

Man er af den opfattelse, at det er vanskeligt på en forsvarlig måde at indrømme lempelser i indkomstskatten for beløb, der opspares af indkomsten.

Der er fra Danmarks Sparekasseforening fremkommet forslag om, at det nugældende fradrag for præmier til syge-, invalide-, ulykkes-, arbejdsløsheds-, pensions- og livsforsikring forhøjes fra 400 kr. til 1 200 kr., således at der inden for denne grænse også kan fradrages beløb, der er opsparet i form af indskud i banker og sparekasser, når opsparingen er bundet for mindst 3 eller 5 år.

Hertil bemærkes:

En sammenstilling i skattemæssig henseende af de beløb, der af skatteyderen anvendes til præmier eller bidrag til en pensionsforsikring eller pensionsordning, med de beløb, som skatteyderen måtte opspare f. eks. i pengeinstitutter med båndlæggelse for 3—5 år, forekommer ikke berettiget. For pensionsforsikringer o. lign. kan en fradragsregel for de betalte præmier begrundes *alene* dermed, at den udbetalte pension beskattes, således at der, hvis præmierne ikke tillades fradraget, bliver tale om *beskatning to gange* af det samme beløb. Noget sådant foreligger ikke, hvor der er tale om indskud i et pengeinstitut; her svares der ikke skat, når de indskudte beløb til sin tid hæves af indskyderen.

Også for så vidt angår arbejdsløsheds-, syge-, invalide- og ulykkesforsikring er forholdet således, at de periodiske ydelser (dagpenge m. v.), som skatteyderen får i henhold til forsikringen, medregnes til hans indkomst, hvorfor det er rimeligt at tillade præmierne fradraget, idet der ellers vil blive tale om *dobbeltbeskatning*.

I udkastet foreslår man derfor fuld fradragsret for præmier til de omtalte forsikringer.

Der kan herefter hverken ud fra den gældende begrænsede fradragsret for pensions-, arbejdsløsheds-, syge-, invalide- og ulykkesforsikringspræmier eller ud fra de i udkastet foreslåede bestemmelser om ubegrænset fradragsret for præmier til disse forsikringer begrundes noget krav om ret til fradrag for indskud i pengeinstitutter. Det ville også virke principielt uheldigt, om man sammenblandede disse forhold, der intet har med hinanden at gøre.

Med hensyn til livsforsikring henvises til bemærkningerne under punkt 6.

Heller ikke ud fra *evneprincippet* kan man komme **til** det resultat, at der bør ydes skattemæssig begunstiggelse til personer, der indsætter penge på særlige konti i sparekasser og banker. Tværtimod vil det ofte være således, at de personer, der ikke sparer op, har mindre skatteevne end de personer, der sparer.

Spørgsmålet bliver herefter, om det ud fra ønsket om at *fremme opsparingen* er hensigtsmæssigt og rimeligt at give skatteyderen ret til at trække årlige indskud på særlige konti i pengeinstitutter fra sin indkomst inden for visse grænser, f. eks. som af sparekasserne foreslået inden for 1 200 kr. årlig.

Hertil bemærkes:

Den af sparekasserne foreslåede ordning forekommer vanskelig at gennemføre i praksis på en rimelig måde. Såfremt tanken alene er, at skatteyderen skal kunne trække indtil 1 200 kr. fra indkomsten hvert år, når han blot dokumenterer at have indsat dette beløb på en særlig konto, hvor midlerne er bundet for en periode af 3 til 5 år, vil den pågældende, når der er forløbet 3 til 5 år efter et indskud på 1 200 kr., kunne hæve beløbet, og opnå skattefrihed igen i dette år for 1 200 kr. ved påny at indsatte beløbet, skønt han i dette år intet har opsparet af sin indkomst. Der måtte da i hvert fald stilles krav om, at det samlede indestående på kontoen er steget med mindst det beløb, for hvilket skattefrihed indrømmes.

Endvidere vil skatteyderen ved blot at flytte beløb, der er indsat i pengeinstitutter på almindelige vilkår, på 3 eller 6 måneders opsigelse eller anbragt i obligationer o. s. v., over på de foreslåede særlige konti kunne opnå skattefrihed for de pågældende beløb inden for den fastsatte grænse, skønt der blot er tale om at *flytte beløb fra en anbringelse til en anden*, men ikke om en ny opsparing. En sådan flytning kan endda meget vel finde sted samtidig med, at skatteyderen bruger løs af sin øvrige formue, således at hans opsparing endog er negativ.

Det ses heraf, at en skattefrihed, der alene er betinget af, at det godtgøres, at der er indsat et beløb i det pågældende år på en sådan konto, *ikke indeholder nogen garanti for, at den samlede opsparing forøges med det samme beløb, der gives skattefrihed for.*

Skal man have sikkerhed for, at den enkelte skatteydere opsparing forøges med det beløb, der gives skattefrihed for, måtte en sådan skattefrihed for indskud på særlige konti betinges af, at skatteyderens formue samtidig var steget med mindst samme beløb.

Dette kan godtgøres, hvis skatteyderens formue udelukkende er anbragt i pengeinstitutter, idet tilvæksten i formuen da alene fremkommer ved indskud i pengeinstituttet og tilskrivning af renter.

Er formuen derimod anbragt på anden måde, f. eks. i værdipapirer, i ejendom, i varelager o. s. v., vil ændringer i kurser og priser medføre ændringer i formuen, således at en *tilvækst i den skattepligtige formue ikke behøver at være udtryk for, at en opsparing har fundet sted, ligesom en nedgang i formuen heller ikke er identisk med formueforbrug*, men endda meget vel kan forekomme i forbindelse med en væsentlig opsparing. Det vil f. eks. forekomme lidet rimeligt, at en skatteyder, der har indsat 1 200 kr. på en af de omtalte særlige konti, ikke skulle have skattefrihed herfor, fordi hans varelager på grund af prisfald var faldet i værdi med 1 200 kr., medens en anden skatteyder, der også har indsat 1 200 kr., opnår skattefrihed, fordi værdien af hans ejendom ved ejendomsskyldvurderingen forhøjes med et sådant beløb, uden at han overhovedet har foretaget nogen opsparing i det pågældende år.

Det er således udelukket ved sammenligninger af skatteyderens skattepligtige

formue år for år at skabe sikkerhed for, at der er foregået en regulær opsparing af mindst samme størrelse som det indskudte beløb.

Skulle den virkelige opsparing konstateres, ville dette kræve en ofte meget indgående analyse af og kontrol med værdiansættelsen af de enkelte formuede, jfr. nedenfor.

Den *opsparingspræmie*, der gennem skattefriheden for de omtalte indskud vil blive ydet af det offentlige, bliver *meget betydelig*.

Hvis en person med en *samlet* indkomst — uden fradrag af skatter m. v. — på 5 000 kr., skal kunne fradrage et beløb som indskudt i et pengeinstitut på særlig konto, f. eks. 1 000 kr., bliver det skatten af de sidste 1 000 kr. af indtægten, som han fritages for, og som det offentlige altså mister, d. v. s. forskellen mellem skatten af en indtægt på 4 000 kr. og skatten af en indtægt på 5 000 kr.

For en skatteyder i København med en *konstant* indtægt på 5 000 kr. udgør skatten af de sidste 1 000 kr. 16 pct.

Er indtægten 8 000 kr., bliver skattebesparelsen 24 pct. af det indsatte beløb.

Er indtægten 25 000 kr., udgør skattebesparelsen ca. 31 pct., og for en indtægt på 100 000 kr. bliver der tale om en besparelse på ca. 40 pct. af det indsatte beløb.

Det fremgår af disse eksempler, der alene er baseret på konstante indtægter, hvor beskattningen er meget lavere end for stigende indtægter, at skattefriheden betyder en overordentlig stor opsparingspræmie, og at denne præmie bliver *desto større, jo højere vedkommendes indtægt er. Præmien bliver således mindst for de skatteydere, der i forvejen har den mindste spareevne.*

Forså vidt en sådan ordning vil blive benyttet af skatteyderne i stort omfang, vil *skattetabet for det offentlige* blive betydeligt. Dækningen for skattetabet ved indrømmelse af skattefrihed for de opsparede beløb vil *tildels blive båret af de skatteydere, der ikke kan spare op*, og det vil i mange tilfælde være skatteydere, hvis økonomiske vilkår er ringere end sparerens.

Endelig kan det gøres gældende, at en ordning gående ud på skattefrihed *alene for den opsparing, der sker i pengeinstitutter, principielt er betænkelig* allerede af den grund, at der er *mange andre opsparingsformer* end netop indskud i pengeinstitutter, f. eks. anbringelse af indkomst i egen virksomhed, anvendelse af en del af indkomsten til forbedring af eget hus, anvendelse af eget arbejde på grundforbedringer og forbedring eller udvidelse af egen ejendom eller virksomhed, afdrag på gæld, køb af obligationer m. v. Mange af disse anbringelser er langt mere bundne end de omtalte indskud i pengeinstitutterne.

En *almindelig* fritagelse for eller nedsættelse af indkomstskatten for den samlede opsparing, som en skatteyder preesterer i løbet af et år, forekommer det også betænkeligt at foreslå. En sådan ordning måtte, hvis risikoen for misbrug ikke skal blive overordentlig stor, bl. a. forudsætte en helt anden kontrol med værdiansættelsen af de forskellige aktiver og passiver hos den enkelte skatteyder, end man i praksis har mulighed for at udøve. Også selve afgrænsningen af, hvilke anbringelser der vil kunne betragtes som opsparing, må forekomme vanskelig. Eksempelvis vil man vel i almindelighed betragte anbringelse af penge i en beskeden bolig som opsparing, medens der vel vil være divergerende meninger om, hvorvidt anbringelse af penge i en luksusejendom, i parkanlæg o. s. v. bør betragtes som opsparing i denne forbindelse, selvom anbringelsen henregnes til skattepligtig formue. En lempelse i indkomstskatten for opsparing måtte vel også suppleres med en beskattning af formueforbrug, idet der ikke vil være megen mening i at indrømme skattelempelse for det i et år opsparede beløb, når dette bliver forbrugt i det følgende år.

Også rent principielt er det et spørgsmål, om det er forsvarligt i almindelighed

at benytte indkomstskatten som et middel til at præmiere opsparingen. Man må i denne forbindelse erindre, at når så overordentlig mange skatteydere ikke „sparer" noget op, behøver forklaringen herpå ikke at være et stort forbrug i almindelig forstand. Forklaringen kan i mange tilfælde være, at vedkommende f. eks. har sygdom i hjemmet, eller at hans hustru ikke kan tilføre hjemmet de samme ydelser som normalt i vedkommende befolkningsgruppe. Der kan også være tale om, at den pågældende familie anvender alt, hvad der er tilovers af indkomsten, efter at det nødtørfvigste forbrug er dækket, til dygtiggørelse af familiens medlemmer eller til hjælp til slægtninge o. s. v. Det forekommer derfor også principielt betænkeligt i indkomstskatten at indføre en almindelig sondring mellem de skatteydere, der er i stand til at spare en del af deres indkomst, og de øvrige skatteydere, der omfatter både personer, som ikke vil, og personer, som af almindeligt respekterede grunde ikke kan spare, eller som ikke kan spare på en måde, der giver sig udslag i en tilvækst i den skattepligtige formue.

Efter det ovenfor anførte synes det ikke rationelt at benytte skattefrihed som et middel til at fremme opsparingen. Man tager heller ikke herved det fornødne hensyn til *spareevnen*, men lader opsparingspræmien vokse direkte med indkomstens størrelse, hvilket må anses for urimeligt.

Ud fra rent konjunkturpolitiske synspunkter vil det heller ikke være rigtigt at optage bestemmelser til fremme af opsparingen i en permanent lov, idet det i depressionsperioder kan være ønskeligt, at det offentlige af hensyn til beskæftigelse m. v. træffer foranstaltninger for at øge forbruget.

Det kan også nævnes, at de personer, der ikke sparer, fordi de har et stort forbrug i form af drikkevarer, tobak, forlystelser m. v., gennem de høje forbrugsafgifter faktisk bliver genstand for en ekstra beskatning i forhold til personer, der sparer.

Man er herefter af den opfattelse, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at den støtte, som det også efter kommissionens mening vil være ønskeligt at yde opsparingen, gives gennem en forhøjelse af det formueskattefri beløb og en lempelse i formueskatten for de jævne formuer, alt i det omfang som det måtte være muligt på en rimelig måde at tilvejebringe finansiell dækning. Man har i så henseende bl. a. drøftet spørgsmålet om kompensation for det finansielle tab gennem en forhøjelse af arveafgiften.

Forslag udarbejdet af Danmarks Sparekasseforening.

Forslag til lov om skattemæssig begunstivelse af opsparing på skattefradragskoniti i sparekasse eller bank.

§ 1.

For personer, der er skattepligtige i medfør af lov nr. 149 af 10. april 1922, § 2 nr. 1 og 2, vil der i overensstemmelse med nedenstående regler være at indrømme skattemæssig begunstivelse for opsparing.

§ 2.

Stk. 1. I den for skatteårene 1951—52 til 1953—54 pålignede indkomstskat til staten fradrages 15 pct. af det beløb, som den skattepligtige i det til grund for vedkommende ansættelse liggende kalenderår (regnskabsår) har opsparet af sin skattepligtige indkomst og indsat på en af ham oprettet skattefradragskonto i sparekasse eller bank; kan fradraget ikke fuldt ud rummes i den pålignede indkomstskat til staten, fradrages den resterende del i det omfang, det er muligt, i den pålignede indkomstskat til den fælleskommunale udligningsfond. Af hver selvstændig skattepligtig person kan kun oprettes een skattefradragskonto; kontoen skal lyde på hans navn, og indskud herpå kan kun foretages i de til grund for skatteansættelserne for ovennævnte skatteår liggende regnskabsår og kun med højst 800 kr. i hvert af disse.

Stk. 2. Skattnedsættelse i medfør af stk. 1 er betinget af, at det samlede indskud på skattefradragskontoen andrager mindst 100 kr. i vedkommende regnskabsår.

Stk. 3. Begæring om skattnedsættelse i overensstemmelse med stk. 1 fremsættes over for de skattelignende myndigheder samtidig med indgivelsen af selvangivelsen.

§ 3.

De på en skattefradragskonto indskudte beløb med renter kan ikke hæves før 3 år efter indsættelsen. Ej heller kan den skattepligtige indenfor nævnte periode („bindingsperioden“) i levende live disponere over kontoens indestående, det være sig ved salg, pantsætning eller på anden måde, ligesom indeståendet skal være unddraget retsforfølgning fra hans kreditorers side, jfr. dog om konkurstillfælde nedenfor § 6.

§ 4.

Beløb, der indestår på skattefradragskonti, forrentes inden for bindingsperioden af vedkommende sparekasse eller bank med 4 pct. p. a.

§ 5.

Stk. 1. Renter af midler, indestående på skattefradragskonti, vil ikke være at medregne i den skattepligtige indkomst. Ej heller skal på skattefradragskonti indestående beløb medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige formue.

Stk. 2. Fra og med 1. april 1956 bortfalder de i medfør af stk. 1 til skattefradragskonti knyttede begunstigelser.

§ 6.

Såfremt indehaveren af en skattefradragskonto afgår ved døden, eller hans bo bliver taget under konkursbehandling, anses bindingsperioden for de på skattefradragskontoen indestående midler for udløbet med de deraf følgende retsvirkninger, ligesom de i medfør af § 5, stk. 1, til skattefradragskontoen knyttede begunstigelser straks ophører.

Stk. 1. Bortset fra de i § 6 nævnte tilfælde vil udtræk på en skattefradragskonto inden for bindingsperioden kun kunne ske efter forud indhentet tilladelse fra vedkommende amtsligningsinspektør eller for skattepligtige, der er bosat i Københavns, Frederiksberg eller Gentofte kommuner, fra pågældende skattedirektorat. Sådant tilladelse vil kun kunne meddeles, hvor frigivelse er af afgørende betydning for den skattepligtiges eller hans families velfærd.

Stk. 2. Ved frigivelsen bortfalder den i medfør af § 2 ved de frigivne beløbs indsættelse opnåede skattelempelse. Amtsligningsinspektørens (skattedirektoratets) tilladelse til frigivelsen, der skal forevises ved udbetalingen, skal indeholde oplysning om skattelempelsens størrelse, og et hertil svarende beløb fradrages ved udbetalingen og indbetales af vedkommende sparekasse eller bank til statskassen.

Stk. 3. Ved anvendelsen af nærværende bestemmelse anses først indskudte beløb som først hævet, og indskud anses i det hele hævet forud for tilskrevne renter.

§ 8.

Stk. 1. Behandlingen af de i § 2, stk. 3, omhandlede begæringer sker i forbindelse med den almindelige skatteligning. Med hensyn til den skattepligtiges adgang til påklage i tilfælde, hvor begæringen ikke eller kun delvis tages til følge, gælder samme regler som ved påklage af ansættelsen til indkomst- og formueskat til staten.

Stk. 2. I det omfang, hvori en begæring ikke tages til følge, ophører den i § 4 omhandlede forrentning af kontoen, og vedkommende sparekasse eller bank udskiller det for meget indskudte beløb med de indtil udskillelsen påløbne renter efter regler, der nærmere fastsættes af finansministeren. Renterne medregnes i deres helhed i den skattepligtige indkomst for det regnskabsår, i hvilket udskillelsen er sket, og det udskilte beløb medregnes på sædvanlig måde i den skattepligtige formue.

§ 9.

Bestemmelserne i lov nr. 392 af 12. juli 1946, afsnit II og III, om oplysningspligt over for de skattelignende myndigheder og om strafansvar for afgivelse af urigtige, ufuldstændige eller på anden måde vildledende oplysninger, har gyldighed for de i nærværende lov omhandlede forhold i det omfang, hvori de er anvendelige herpå.

§ 10.

De i medfør af § 2 tilståede skattnedsættelser bæres efter en samlet opgørelse med pct. af statskassen og pct. af den fælleskommunale udligningsfond.

§ 11.

Finansministeren fastsætter de nærmere regler for gennemførelsen af bestemmelserne i nærværende lov og bemyndiges til at afholde de dermed forbundne udgifter.

Almindelige bemærkninger til foranstående lovforslag.

Det fremsatte lovforslag om midlertidig skattemæssig begunstiggelse af opsparing tilsigter, hovedsagelig som et led i de for landets genopbygning nødvendige foranstaltninger, at fremme opsparingen her i landet.

Ved lovforslagets udarbejdelse har man haft opmærksomheden henvendt på de bestræbelser, der hidtil i denne retning er udfoldet ikke alene her i landet, men tillige i Sverige og Finland.

I Finland gennemførtes ved lov af 6. august 1943 med tillæg af 4. oktober 1946 begrænset skattefrihed for indeståender i pengeinstitutter og renter af sådanne.

Den svenske skattekomité af 1944 afgav i 1947 en betænkning, hvis forslag i store træk går ud på, at der i sparekasser og banker oprettes særlige skattesparekonti, og at beløb op til 3 000 kr., indsat på disse konti i hvert af årene 1948 og 1949, med påløbne renter skulle fritages for indkomst- og formueskat i indtægtsåret, såfremt kontohaverens formue det pågældende år viste en stigning, der var større end eller lig med det på skattesparekontoen indsatte beløb. Beløb indsat på skattesparekonti skulle ikke kunne hæves i 2 år, og hvis de helt eller delvis hævdes inden 1. januar 1955, skulle der svares indkomstskat af det hævdede beløb i udtræksåret. Efter nævnte tidspunkt skulle beløbene kunne hæves uden indkomstbeskatning. Nogen lovforanstaltning er endnu ikke blevet resultatet af de i denne betænkning anførte betragtninger.

Herhjemme har senest Danmarks Sparekasseforening i en i 1948 til skattelovskommissionen rettet henvendelse bl. a. foreslået

ti] overvejelse, at det i statskatte loven s § 6 c ommeldte fradrag forhøjes fra 400 kr. til 1 200 kr., samtidig med at man tillod, at der foruden forsikringspræmier m. m. herunder kunne medtages beløb, opsparret ved indskud i sparekasse eller bank, enten betingelsesløst eller betinget af binding i 3—5 år.

Skattelovskommissionen har ikke anset forslaget herom for anbefalelsesværdigt, fordi det ansås vanskeligt at gennemføre i praksis på rimelig måde, fordi statskassen herved ville gå glip af meget betydelige indtægter, og fordi den ved ordningen tilståede opsparingspræmie ville blive mindst for skatteydere med den mindste spareevne og desto større, jo højere sparernes indtægt og formue var.

Den ordning, der tænkes gennemført ved nærværende lovforslag, går i korthed ud på følgende:

Personer, der sparer op af deres skattepligtige indkomst, og som indskyder opsparingen på en i dette øjemed i sparekasse eller bank oprettet skattefradragkonto, erholder et fradrag på 15 pct. af opsparingsbeløbet i den indkomstskat til staten, om fornødent tillige i den fælleskommunale indkomstskat, der pålignes på grundlag af indkomsten i det regnskabsår, hvori opsparingen har fundet sted.

Ordningen begrænses til at angå en opsparing af indtil 800 kr. årlig i hvert af de 3 regnskabsår, der ligger til grund for ansættelserne for skatteårene 1951/52—1953/54.

De på skattefradragskonti indskudte beløb med renter heraf, 4 pct., p.a., kan ikke

hæves før 3 år efter indsættelsen (undtagelse herfra gøres alene i tilfælde af kontohaverens død eller konkurs, eller hvor det under ganske særlige omstændigheder findes rimeligt at frigive beløbet; i sidste fald bortfalder den opnåede skatnedsættelse). Renter, der påløber skattefradragsskonti i tiden indtil 1. april 1956 skal ikke medregnes i den skattepligtige indkomst, ligesom ej heller det samlede indestående skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige formue før efter nævnte tidspunkt.

Som det vil ses, følger forslaget helt andre linier end de i Finland gennemførte foranstaltninger-, og det adskiller sig fra såvel sparekasseforeningens fornævnte forslag som den i Sverige foreslåede ordning derved, at den tilståede opsparingspræmie gives gennem afkorting i selve den pålignede skat, ikke i form af et fradrag i den skattepligtige indkomst, at fradraget alene gives i indkomstkatten til staten og den fælleskommunale udligningsfond, og at det gives med en fast procent af det opsparede beløb samt kun i det omfang, procentfradraget kan rummes i de nævnte 2 skatter.

Ved den foreslåede ordning opnås følgende fordele:

1) Medens en lempelse for opsparing i form af opsparingsbeløbets fradrag i den skattepligtige indkomst uforholdsmæssigt vil begunstige de større indkomster med den store opsparingsevne, vil en lempelse på 15 pct. af opsparingsbeløbet som her foreslået ikke give de store indkomster nogen fordel fremfor de mindre, snarere tværtimod, idet lempelsen i procent af den pålignede indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond vil være større jo mindre indkomsten er.

2) Sparerne i landets forskellige egne opnår nøjagtigt samme opsparingspræmie, bortset fra de få tilfælde, hvor indkomstkatten til staten og den fælleskommunale udligningsfond ialt ikke andrager fulde 15 pct. af det opsparede beløb. I disse sidste tilfælde vil nedsættelsen svare til den fulde pålignede indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond, hvis størrelse foruden af indtægts højde er afhængig af de for vedkommende kommune gældende forsørger- og børnefradrag.

3) Ved for opsparingen at tilstå en skattelettelse i form af et fradrag i den pålignede

skat i stedet for et fradrag i den skattepligtige indkomst undgår man at skulle optage den pågældendes skatteansættelse til revision i de tilfælde, hvor betingelserne for ordningen ikke overholdes, men kan ganske simpelt i det fra opsparingskontoen udbetalte beløb tilbageholde opsparingspræmien (skattelettelsen) eller en forholdsmæssig del heraf.

Og ved at yde en skattelettelse på en fast procent af opsparingsbeløbet kan i samtlige tilfælde, hvor denne kan rummes indenfor den pålignede indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond, afkortningen uden videre fastsættes til samme procent af det udtrukne beløb, uanset om dette repræsenterer hele indskuddet eller kun en del af dette; kun i undtagelsestilfælde må herefter en forholdsmæssig beregning foretages.

4) Ved ikke direkte at inddrage kommuneskatten under ordningen, jfr. herved bemærkningerne til § 10, er sparerens flytning i årets løb uden betydning for lovens administration, idet statskat og fælleskommunal skat modsat kommuneskat for hele skatteåret betales til den kommune, hvori skatteyderen havde bopæl den 15. januar, uanset senere flytning. Yderligere undgår man i tilfælde, hvor skattelettelsen senere bortfalder, at skulle foretage besværlige tilbageførsler af kommuneskat til den eller de kommuner, der som den pågældendes tidligere opholdskommune(r), har båret en del af skatnedsættelsen. Hertil kommer yderligere, at den kommunale erhvervsbeskatning frembyder meget store vanskeligheder for en ordning, der også skulle omfatte indkomstskat til kommunen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte paragraffer.

ad § 1.

Ifølge denne bestemmelse finder lovforslaget kun anvendelse på personer, altså ikke på selskaber, foreninger m. v. Yderligere begrænses forslaget til at angå personer, der er ubegrænset skattepligtige til den danske stat, idet man ikke har fundet tilstrækkelig anledning til at yde skattebegunstigelse til personer, der ikke er fast bosat her i landet, og hvis skattepligt alene grundes derved, at de her i landet ejer fast ejendom eller udøver næring eller anden virksomhed.

ad § 2.

Bestemmelsen om, at fradrag alene skal kunne indrømmes i indkomstskatten til staten og den fælleskommunale udligningsfond for skatteårene 1951/52—1953/54 i forbindelse med bestemmelsen i udkastets § 5, stk. 2, hvorefter skattefrihed af indskud og renter ophører 1. april 1956, er udtryk for, at man kun har ment at burde tillægge den foreslåede skattemæssige begunstiggelse for den heromhandlede opsparingsform midlertidig gyldighed. Den foreslåede, ikke ubetydelige skattepræmiering af opsparing specielt ved indskud på sparekasse- og bankkonti vil måske ikke i det lange løb være holdbar i relation til andre opsparingsformer, men bør muligt afløses af lovforanstaltninger, som i skattemæssig henseende stiller de forskellige opsparingsformer ens. På den anden side er behovet for en forøgelse af opsparingen særlig påtrængende netop nu, hvor det gælder om at sikre landets økonomiske genopbygning, og man har under hensyn hertil fundet, at der allerede på nuværende tidspunkt bør sættes ind med bestræbelser i denne retning. I denne forbindelse bør det måske også anføres, at nærværende lovforslag langt fra alene omfatter sparere, der foretager opsparing i kontanter. Eksempelvis kommer dets bestemmelser tillige til anvendelse på den erhvervsdrivende, hvis indskud på en skattefradragskonto er etableret ved simpel overflytning af midler fra hans driftskonto, blot der til gengæld i hans erhvervsvirksomhed er foretaget en sådan reel opsparing, der mindst forøger hans skattepligtige formue med et beløb, svarende til det til skattefradragskontoen overførte. Den praktiske forudsætning herfor er blot, at den erhvervsdrivende af sin driftskapital kan afse det efter overflytningen til en skattefradragskonto bundne beløb.

Man har iovrigt overvejet muligheden af under nærværende lovforslag at inddrage opsparing i stats- samt kredit- og hypotekforeningsobligationer o. 1. Det må imidlertid formodes, at det store flertal af de personer, der vil benytte sig af adgangen til at opnå skattebegunstiggelse ved at opspare et beløb af 800 kr. årlig, af flere grunde vil vælge at foretage opsparingen i form af indskud på sparekasse- eller bankkonti, selv om de kunne opnå samme fordele ved på tilsvarende vilkår at anbringe midlerne

i obligationer; indskud i pengeinstitutter er den for småsparere sædvanlige opsparingsform, bl. a. fordi kursrisikoen samt besværet ved anskaffelsen af de til den succesive opsparing passende stykstørrelser normalt vil afholde dem fra at anbringe deres midler i obligationer. I forhold til sparerne synes undladelsen af at inddrage opsparing i bemeldte obligationer under lovforanstaltningen ikke at kunne kritiseres, idet disse jo ved opsparingen er bekendt med, at de skattemæssige lempelser alene knytter sig til indskud på skattefradragskonti i sparekasse eller bank, og derfor altid vil kunne vælge netop denne opsparingsform.

Med hensyn til bestemmelserne om et fradrag på 15 pct. af opsparingen i den pålignede indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond henvises til det herom i de almindelige bemærkninger anførte. Da nedsættelsen, som maksimalt andrager 120 kr. (15 pct. af 800 kr.), alene tilstås ved fradrag i den pålignede indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond, vil en person, der ialt er pålignet mindre end 120 kr. i de nævnte 2 skatter, ikke kunne erholde den fulde „præmie“ af det maksimale indskud på en skattefradragskonto. Er han f. eks. ialt pålignet 90 kr. i indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond, udgør de 90 kr. lempelsens maksimum; på den anden side behøver han kun at præstere en opsparing på 600 kr. til opnåelse af fuldstændig fritagelse for de nævnte 2 skatter.

Til grund for fastsættelsen af fradragsprocenten til 15 ligger bl. a. følgende til dels modgående betragtninger:

Lempelsen må på den ene side være af tilstrækkelig størrelse til at udgøre en virksomhedsfuld opmuntring til opsparing, men på den anden side ikke unddrage det offentlige så store beløb, at muligheden for at skaffe dækning herfor vanskeliggøres. Anslås antallet af skatteydere, der vil og kan udnytte opsparingsordningen fuldt ud til y_2 million, — d. v. s. at den årlige opsparing på skattefradragskonti anslås til ca. 400 mill. kr. — vil det direkte indtægtstab for statskassen ved den i § 2 foreslåede lempelse årlig andrage ikke over 60 millioner kr., hvoraf en væsentlig del kan tænkes dækket af kommunerne over den fælleskommunale udligningsfond, jfr. herved lovforslagets § 10. Ved bestemmelsen af

det sandsynlige indtægtstab for statskassen, må dog yderligere hensyn tages på den ene side til den nedgang i forbrugsafgifterne, som må antages at blive en følge af den forøgede opsparing, på den anden side til den stigning i indkomsterne, som antagelig kan forventes på grund af opsparingsordningens stimulerende af lysten til over- og ekstraarbejde. Man har i denne forbindelse set bort fra den — formentlig ret uvæsentlige — fiskale betydning af den i forslagens § 5 omhandlede formue- respektive indkomstskattefrihed for de på skattefradragsskonti indestående beløb og renterne heraf.

Ved fastsættelsen af den maksimale lempelse, for hvilken såvel fradragssprocenten som det foreslåede maksimum for årlige indskud på en skattefradragsskonto er afgørende, har man udover det foranførte ment at måtte lægge vægt på, at denne lempelse ikke — eller i så ringe omfang som muligt — bør overstige den stats- og fælleskommunale indkomstskat, der ialt pålignes de laveste af de indkomster, der har praktisk mulighed for maksimal opsparing — et forhold af overmåde stor betydning, fordi det netop er lovforslagets formål at friste de små og mellemstore indkomster til opsparing.

Nedenstående skematiske fremstilling angiver for forskellige grupper af skatteydere i København, købstæderne og på landet de laveste indkomster, der vil kunne opnå den fulde lempelse af maksimale indskud på skattefradragsskonti, idet den pålignede indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond beregnet efter de for skatteåret 1949—50 gældende regler ialt mindst andrager 120 kr.

	Skattepligtig indkomst
A. København.	
1) Ikke-forsørger	kr. 3 350
2) Forsørger uden børn	- 4 100
3) Forsørger med 2 børn	- 5 200
4) Forsørger med 4 børn	- 6 400
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000 _____	- 6 500

	Skattepligtig indkomst
B. Købstæder og landkommuner med bymæssig bebyggelse.	
1) Ikke-forsørger	kr. 3 300
2) Forsørger uden børn	3 950
3) Forsørger med 2 børn	4 900
4) Forsørger med 4 børn	6 000
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000	6 250

	Skattepligtig indkomst
C. Landkommuner.	
1) Ikke-forsørger	kr. 3 200
2) Forsørger uden børn	- 3 800
3) Forsørger med 2 børn	- 4 600
4) Forsørger med 4 børn	- 5 600
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000 _____	- 5 950

I det store og hele vil næppe heller indkomster lavere end de anførte kunne afse midler til maksimal opsparing, men for enkeltes vedkommende kan der dog næppe helt bortses fra muligheden heraf, således vil f. eks. en ugift karl på landet nok kunne tænkes at evne en opsparing på 800 kr. årlig med en mindre indkomst end 3 200 kr. Tænker man sig imidlertid under hensyn hertil lovforslagets § 2 ændret derhen, at maksimum for det årlige indskud på en skattefradragsskonto ansættes til 600 kr., vil foranstående skematiske opstilling være at ændre som følger:

	Skattepligtig indkomst
A. København.	
1) Ikke-forsørger	ler. 3 000
2) Forsørger uden børn	3 650
3) Forsørger med 2 børn	4 750
4) Forsørger med 4 børn	6 050
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000	6 150

	Skattepligtig indkomst
B. Købstæder og landkommuner med bymæssig bebyggelse.	
1) Ikke-forsørger	kr. 2 950
2) Forsørger uden børn	- 3 600
3) Forsørger med 2 børn	- 4 550
4) Forsørger med 4 børn	- 5 750
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000	- 5 900

	Skattepligtig indkomst
C. Landkommuner.	
1) Ikke-forsørger	kr. 2 850
2) Forsørger uden børn	- 3 450
3) Forsørger med 2 børn	- 4 250
4) Forsørger med 4 børn	- 5 250
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000	- 5 600

For det tilfælde, at man til yderligere forenkling i administrativ henseende måtte ønske lovforslagets § 2 ændret derhen, at der alene hjemles fradrag i den pålignede indkomstskat til staten — en ændring, der er faldt forenelig med lovforslagets øvrige bestemmelser — burde maksimum for det årlige indskud på en skattefradragsskonto

næppe sættes højere end til 600 kr. Selv i så fald vil dog, som efterfølgende opstilling viser, grænsen for de indkomster, der kan opnå den fulde lempelse af det maksimale indskud, ligge højere, end tilfældet er i den af lovforslaget omfattede ordning:

	Skattepligtig indkomst
A. København.	
1) Ikke-forsørger	kr. 3 750
2) Forsørger uden børn	- 4 650
3) Forsørger med 2 børn	- 5 750
4) Forsørger med 4 børn	- 6 900
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000 _____	- 7 000
B. Købstæder og landkommuner med bymæssig bebyggelse.	
1) Ikke-forsørger	kr. 3 650
2) Forsørger uden børn	- 4 450
3) Forsørger med 2 børn	- 5 400
4) Forsørger med 4 børn	- 6 350
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000	- 6 650
C. Landkommuner.	
1) Ikke-forsørger	kr. 3 550
2) Forsørger uden børn	- 4 250
3) Forsørger med 2 børn	- 5 050
4) Forsørger med 4 børn	- 6 000
5) Forsørger med 2 børn + hustruindk. kr. 3 000	- 6 350

Bestemmelsen om, at indskud på en skattefradragkonto skal være „opsparet“ af den pågældendes skattepligtige indkomst, er udtryk for kravet om, at den pågældende skatteyder i regnskabsårets løb skal have præsteret en reel opsparing af mindst samme størrelse som det indskudte beløb.

Til kontrol hermed må de skattelignende myndigheder, jfr. herved bemærkningerne til lovforslagets § 8, sammenholde den pågældendes skattepligtige formue ved regnskabsårets slutning med formuen ved regnskabsårets begyndelse og herved tage i betragtning de særlige forhold, der uden at influere på den skattepligtige indkomst, har påvirket formuen i op- eller nedadgående retning. Da formueforholdene for det aldeles overvejende flertal af de personer, som kan forventes at ville benytte sig af adgangen til at opnå skattelettelse i medfør af nærværende forslag må antages at være ret ukomplicerede, vil en sådan kontrol næppe medføre nogen større arbejdsmaajssig belastning af myndighederne.

Kontrollen tænkes iøvrigt gennemført på grundlag af en af skatteyderen selv i skemaform afgivet redegørelse for formuebevægelsen i regnskabsårets løb. Udkast til et sådant skema til afkontrollering af den påberåbte opsparing er vedhæftet som bilag til nærværende lovforslag.

Lovbestemmelsen foreskriver, at en skattefradragkonto kun kan oprettes for en selvstændigt skattepligtig person, og at hver selvstændigt skattepligtig person kun kan have een konto. Disse bestemmelser, der er begrundet i rent praktisk administrative hensyn, udelukker ikke, at midler, tilhørende personer, som sambeskattes med kontohaveren, indskydes på kontoen, men summen af de i det enkelte regnskabsår foretagne indskud må naturligvis ikke af den grund overstige det foreskrevne maksimum, 800 kr.

Som det fremgår af foranstående kan der i samme regnskabsår højst indskydes et samlet beløb af 800 kr. på en skattefradragkonto. Det er en selvfølge, at de skattelignende myndigheder må have opmærksomheden henvendt på dette forhold, men for at forebygge, at der faktisk finder indskud sted med større beløb end tilladt og undgå det med de overskydende beløbs udskillelse forbundne besvær, er det også nødvendigt, at sparekasser og banker påser bestemmelsens overholdelse, hvilket forudsætter, at disse ved skattefradragkontis oprettelse påfører kontoen bemærkning om det af indskyderen benyttede regnskabsår.

Af praktiske grunde har man fundet det rimeligt at gøre et samlet årligt indskud på skattefradragkontoen af mindst 100 kr. til en betingelse for skatenedsættelse, jfr. stk. 2. På den anden side fører ifølge forholdets natur samme hensyn til at lade lovforslagets øvrige bestemmelser omfatte ethvert indestående uanset størrelsen.

Den i stk. 3 nævnte begæring tænkes afgivet på ovennævnte skema til brug ved afkontrollering af den påberåbte opsparing.

ad § 3.

Det må for en opsparingsordning af den her omhandlede art være en naturlig forudsætning, at de midler, hvis opsparing medfører en skattelettelse, i et vist tidsrum afskæres fra at blive inddraget under sparerens forbrug. • Tvivlsomt kan alene være skønnet over, hvor lang den for skattelet-

teisens definitive opnåelse fastsatte bindings-
 tidsperiode bør være. Samfundsøkonomiske
 hensyn gør det ønskværdigt, at bindings-
 tiden bliver så lang som mulig. I samme
 retning taler hensynet til sparekasser og
 banker, der utvivlsomt ville komme ud for
 en uhyre arbejdsmæssig belastning som følge
 af midlernes overflytning fra sædvanlige ind-
 lånskonti til skattefradragkonti, hvis bin-
 dingsperioden ansattes så kort, at der ikke
 i bestemmelsen herom rummedes et afsavn
 af vægt for skatteyderen. På den anden
 side må bindingsperioden ikke være så lang,
 at den afskrækker skatteyderen fra at be-
 nytte sig af opsparingsordningen. I lovfor-
 slagets § 3 er disse overvejelser konkluderet
 i fastsættelsen af en bindingsperiode på 3 år,
 og allerede under hensyn til denne bindings-
 periodes relativt ringe udstrækning er det
 ikke fundet fornødent at foretage en op-
 deling af bindingsperioden i en periode,
 hvor udtræk enten slet ikke kan finde sted
 eller kun kan finde sted i henhold til særlig
 fra myndighederne indhentet tilladelse, og
 en anden efterfølgende periode, i hvilken
 skatteyderen frit kan hæve på skattefra-
 dragskontoen indskudte beløb med hel
 eller delvis ophævelse af lovfor-
 slagets skatte-
 mæssige begunstigelser til følge.

Efter bindingsperiodens udløb vil de på
 skattefradragkontoen indskudte beløb med
 påløbne renter frit kunne haves uden re-
 stitution af den i sin tid opnåede skatte-
 nedsættelse. Man har ikke fundet tilstræk-
 kelig anledning til direkte at give udtryk
 herfor i lovbestemmelsen, idet dette med
 tilstrækkelig tydelighed fremgår af bestem-
 melsen i den foreliggende affattelse. Sam-
 me resultat fremgår iøvrigt også modsæt-
 ningsvis af lovfor-
 slagets § 7.

Særligt bemærkes, at den omstændighed,
 at et på en skattefradragkonto foretaget
 indskud som følge af bestemmelsen i § 2,
 stk. 2, ikke opnår det i § 2, stk. 1, ommeldte
 skattefradrag, ikke bevirker, at beløbet er
 unddraget binding i medfør af nærværende
 bestemmelse. Det samme gælder det over-
 skydende beløb i tilfælde, hvor et indskud
 på en skattefradragkonto er foretaget med
 et større beløb end fornødent til opnåelse
 af fuldstændig fritagelse for indkomstskat
 til staten, jfr. herved bemærkningerne til
 lovfor-
 slagets § 2, stk. 1.

Bestemmelserne i § 3, 2. pkt., tilsigter
 alene at hindre omgåelse af den i bestem-
 melsens 1. pkt. indeholdte forskrift.

ad § 4.

Den foreskrevne rentesats af 4 pct. p. a.
 er den samme, som ydes af de fleste spare-
 kasser for indskud på 6 måneder eller
 længere opsigelse. Det må erindres, at
 midlerne i tilfælde af udtræk inden bin-
 dingsperiodens udløb, jfr. herved lovfor-
 slagets § 7, stk. 1, godskrives samme rente,
 uanset hvor lang tid de har henstået på
 kontoen, ligesom der for pengeinstitutterne
 bliver tale om en ikke ubetydelig arbejds-
 byrde som følge af ordningen. Man har
 derfor været inde på at formulere rente-
 bestemmelsen på en for pengeinstitutterne
 gunstigere måde, men man er dog af hensyn
 til offentligheden blevet stående ved denne
 klare og enkle regel om 4 pct. p. a.

ad § 5.

Det vil formentlig være naturligt som
 led i en ordning af den foreslåede art og
 som en yderligere tilskyndelse til udnyttelse
 af denne at fritage de opsparede beløb med
 renter for formuebeskatning, så længe de
 indestår på kontoen, samt at fritage de
 påløbne renter for indkomstbeskatning, og
 en hertil sigtende regel er optaget i stk. 1.

Som det vil ses, er den nævnte skatte-
 frihed ikke begrænset til bindingsperioden,
 men udstrækkes udover dette tidspunkt,
 dog ikke udover 1. april 1956. I det om-
 fang, hvori midlerne forbliver indestående
 i tiden mellem bindingsperiodens udløb
 og denne dato, er de fremdeles fritagne for
 formueskattepligt, og de renter, der løber
 på indtil den nævnte dato, eller — såfremt
 midlerne haves forinden — indtil udbeta-
 lingen, er ikke indkomstskattepligtige. Med
 hensyn til formueskattefriheden bemærkes
 særligt, at det afgørende for denne er, om
 midlerne indestår på kontoen på tidspun-
 tet for formuens opgørelse.

Når man har valgt den nævnte dato,
 1. april 1956, som ophørstermin for skatte-
 friheden, skyldes det, at der på dette tid-
 punkt ikke vil kunne forefindes midler på
 kontoen, for hvis vedkommende bindings-
 perioden ikke er udløbet, idet intet regn-
 skabsår, der vil blive lagt til grund for det
 sidste af de af ordningen omfattede skatteår,
 nemlig skatteåret 1953—54, kan tænkes
 at udløbe senere end den 31. marts 1953.
 Skattefriheden for påløbne renter vil så-
 ledes ophøre på samme tidspunkt for alle
 på kontoen indskudte beløb, og man und-
 går herved for hvert enkelt indskud — af

hvilke der jo kan tænkes at være foretaget mange inden for det enkelte regnskabsår — at skulle foretage særskilte renteberegninger med opdeling af de tilskrevne renter på tiden henholdsvis før og efter bindingsperiodens (ernes) udløb. Dette kunne for så vidt opnås ved at fastsætte en bestemt termin for skattefrihedens ophør for hvert enkelt regnskabsårs indskud, men man har under hensyn til forholdets relativt ringe fiskale betydning fundet det forsvarligt at undlade at komplicere ordningen med en sådan regel. Herved har man iøvrigt haft for øje, at den forlængelse af skattefriheden, som bestemmelsen medfører for indskud, foretaget i de første 2 år, må antages at ville virke som en tilskyndelse til at lade beløbene henstå udover bindingsperiodens afslutning.

Reglen om, at indkomstskattefriheden for renter og formueskattefriheden for indeståendet ophører fra 1. april 1956, betyder, at de pågældende konti efter denne dato mister deres karakter af skattefradragkonti. Der er selvfølgelig intet til hinder for, at midlerne forbliver indestående også efter det nævnte tidspunkt, men kontoindeståendet, respektive de efter denne dato påløbne renter vil herefter i skattemæssig henseende være at behandle ganske på samme måde som andre sparekasse- og banktilgodehavender.

ad § 6.

Medens det, jfr. bemærkningerne til § 3, må anses for rigtigst inden for bindingsperioden at unddrage de på en skattefradragkonto indestående midler fra individuel retsforfølgning fra kontohaverens kreditors side, synes det naturligt at ophæve bindingen ved den almindelige opgørelse og udlodning af den pågældendes midler, der finder sted i tilfælde af konkurs. Noget tilsvarende galder, når indehaveren afgår ved døden inden for bindingsperioden, og hans efterladenskaber skal fordeles imellem hans arvinger. I begge situationer gælder iøvrigt, at man, hvis bindingen ikke ophæves, vil kunne komme ud for praktiske vanskeligheder, som langt overstiger, hvad en ordning som den heromhandlede med de relativt beskedne beløb, der er tale om, vil kunne bære. Men når man således ved legalt at ophæve bindingen i disse tilfælde så at sige afskærer den pågældende, re-

spektive hans kreditorer eller arvinger fra at opfylde den almindelige betingelse for skatteenedsættelsens endelige erhvervelse, nemlig bindingen i 3 år, selv om muligheden for beløbets fortsatte forbliven på kontoen i det enkelte tilfælde udmærket ville kunne være til stede, synes det urimeligt, at lade dette forhold komme de vedkommende til skade. Men har derfor for de nævnte tilfælde foreslået, at bindingsperioden her, uanset at midlerne ikke har indestået på skattefradragkonto i 3 år, anses for udløbet med deraf følgende virkninger, således at den pågældende, respektive hans bo stilles på ganske samme måde, som hvis midlerne havde indestået i de foreskrevne 3 år. På den anden side ses der ikke at være tilstrækkelig grund til i disse tilfælde for fremtiden at opretholde de i medfør af § 5 til skattefradragkonti knyttede begunstigelser, selv om de indskudte beløb rent faktisk ikke eller ikke straks måtte blive hævet af vedkommende, og man har derfor foreslået, at disse begunstigelser skal ophøre straks, d. v. s. med virkning fra konkursbegæringens indgivelse, respektive dødsfaldets dato.

ad § 7.

Som det fremgår af § 3, er det en forudsætning for endelig opnåelse af skatteenedsættelse i medfør af § 2, at det opsparede beløb forbliver indestående i 3 år efter indsættelsen. Imidlertid kan der forekomme tilfælde, hvor en skatteydners forhold, efter at opsparingen er præsteret, har ændret sig i en sådan grad, at hel eller delvis frigivelse af indeståendet må anses at være af så afgørende betydning for hans eller hans families velfærd, at en opretholdelse af bindingen vil være urimelig hård. Bestemmelsen i stk. 1 åbner mulighed for i sådanne tilfælde at frigive opsparingsbeløbet eller en del af dette og tænkes foruden i egentlig trangstilfælde bl.a. anvendt, hvor det som følge af indgåelse af ægteskab, start af erhvervsvirksomhed o. l. er af væsentlig betydning for skatteyderen at få beløbet frigivet.

Afgørelsen med hensyn til andragender om frigivelse er foreslået henlagt til vedkommende amtsligningsinspektør, i hovedstadskommunerne vedkommende skattedirektorat, hvilket såvel af praktisk administrative grunde som af hensyn til det ønske-

lige i en hurtig behandling synes mere hensigtsmæssigt end at henlægge afgørelsen til et centralt organ.

Frigivelsen medfører ifølge stk. 2, at den ved indsættelsen opnåede skattnedsættelse bortfalder, derimod fremgår det modsætningsvis af forslaget, at de øvrige begunstigelser, som sparerne har opnået, nemlig formueskattefrihed, så længe beløbet indestår på skattefradragskonto, og indkomstskattefrihed af de tilskrevne renter, jfr. § 5, også her kommer ham til gode. De i det frigivne beløb inkluderede renter skal således ikke medregnes i indkomsten, ligesom der ej heller bliver tale om forhøjelse af den skattepligtige formue for de skatteår, for hvilke der i medfør af § 5 er bortset fra det pågældende beløb ved formueansættelsen. Man kunne rejse det spørgsmål, om man ikke under hensyn til, at frigivelse kun kan finde sted, hvor vægtige motiver taler derfor, yderligere kunne fritage den pågældende for restitution af den ydede skattnedsættelse, der jo normalt vil have betydet langt mere end de nys nævnte skattemæssige begunstigelser. Man er imidlertid bl. a. af hensyn til konsekvenserne vejet tilbage herfor, og ret beset betyder restitutionen jo blot, at den pågældende på dette punkt stilles nøjagtig, som om han ikke havde foretaget nogen opsparing, idet det beløb, der tilbageføres, jo netop er det beløb, hvormed skattnedsættelse i sin tid er ydet. En tilsvarende betragtning kan ganske vist i nogen grad anføres med hensyn til begunstigelserne i medfør af § 5, men dels er disses fiskale betydning ikke stor, og dels taler praktiske hensyn her afgørende for den ovenfor nævnte løsning.

Restitutionen af den opnåede skattnedsættelse foreslås gennemført på den måde, at vedkommende pengeinstitut ved udbetaling af det frigivne beløb tilbageholder et beløb, svarende til den i sin tid meddelte skattnedsættelse eller ved delvis frigivelse af en forholdsmæssig del af denne, og indbetaler det tilbageholdte beløb til statskassen. Til brug herved skal tilladelsen til frigivelse, der må forevises ved udbetalingen, indeholde oplysning om den meddelte skattnedsættelse. Sker frigivelsen på et tidspunkt, hvor skattnedsættelse endnu ikke er effektueret, fordi ligningen for vedkommende skatteår endnu ikke har fundet sted, vil indestændet

herefter kunne tilbagebetales uden fradrag, men amtsligningsinspektøren må naturligvis i sådanne tilfælde underrette de skatte- lignende myndigheder til sikring af, at der ikke ved ligningen tilstås den pågældende nedsættelse.

Når sparereren har foretaget indskud på skattefradragskonto i flere år, og der kun er tale om delvis frigivelse af indestående, melder der sig, bl. a. fordi skattnedsættelsen kan være forskellig for hvert af årene (f. eks. et år de fulde 15 pct., et andet år under de 15 pct.), det spørgsmål, hvilket års indskud udtrækket skal anses at vedrøre. Dette spørgsmål løses i stk. 3 derhen, at først gjorte indskud i relation til nærværende bestemmelse, d. v. s. ved frigivelse inden bindingsperiodens udløb, anses for først hævde, og det bestemmes endvidere, at indskud i det hele anses for hævet forud for renter. Motiveringen for sidstnævnte regel må navnlig søges deri, at renterne, jfr. foran, jo aldrig kan blive indkomstskattepligtige, hvorfor det skønnes rimeligt, at de forbliver på kontoen længst muligt. Valgte man den modsatte regel, ville en sparer efter ansøgning kunne få frigivet renterne (uden skattemæssig virkning) og samtidig, når hovedstolen forblev indestående hele bindingsperioden ud, opnå endelig fritagelse for hele denne, uanset at han faktisk gennem frigivelsen af renterne havde opnået rådighed over en del af kontoindestændet. Herved bemærkes yderligere, at en regel, hvorefter delvist udtræk skulle anses at modsvare såvel indskud som renter, forholdsmæssigt beregnet efter det samlede indestændes fordeling herpå, må anses udelukket af praktiske grunde.

ad § 8.

Imødekommelse af en begæring om lempelse for opsparing på en skattefradragskonto forudsætter, jfr. lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil, at opsparingen er sket af den skattepligtige indkomst og ikke ved en simpel omplacering af den pågældendes formue. Undersøgelsen af, om denne betingelse er til stede, har i væsentlige henseender samme karakter som den gennemgang af den selvangivne formue, der ved den almindelige ligning foretages af de skattelignende myndigheder til indirekte kontrol med den selvangivne indkomst. Under hensyn hertil og i det hele taget, fordi lempelsen skal ske som et

nedslag i den på grundlag af ligningen beregnede indkomstskat til staten og den fælleskommunale udligningsfond, har man som det formentlig eneste praktiske og naturlige foreslået, at de her omhandlede begæringer skal behandles i forbindelse med den almindelige skatteligning. Da den pågældende har en egentlig ret til nedsættelse, hvor betingelserne herfor er til stede, har man videre foreslået, at de almindelige regler om adgang til klage over ligningen skal finde anvendelse også på det herom handlede område.

Findes nu betingelserne for nedsættelse ikke at foreligge, enten med hensyn til hele det indskudte beløb eller en del af dette, er beløbet for så vidt med urette indsat på en skattefradragkonto. Indkomstskatten til staten og den fælleskommunale udligningsfond beregnes og opkræves i så fald uden nedsættelse for den del af indskuddet, for hvis vedkommende betingelserne ikke foreligger. Endvidere har den pågældende „sparer“ ikke — i hvert fald ikke for fremtiden — samme krav på de i lovforslaget yderligere indeholdte begunstigelser, som hvis beløbet måtte anerkendes som en til nedsættelse kvalificerende opsparing. Dette gælder såvel den i § 4 omhandlede forrentning af skattefradrag-konti, som de i § 5 nævnte, skattemæssige begunstigelser, jfr. dog nedenfor om formueskattefriheden. På den anden side må indskuddet stilles til den pågældendes disposition. Såvel af denne grund som fordi det af praktiske hensyn vil være mest hensigtsmæssigt, at skattefradragkontoen kun indeholder egentlige „opsparingsbeløb“, må indskuddet i det omfang, hvori det er „uberrettiget“, udskilles af skattefradrag-kontoen. Når det anførte gælder hele kontoen, kan dette ske fyldest derved, at den kontoen af pengeinstituttet meddelte vedtegning om dens karakter af skattefradragkonto annulleres, således at oprettelse af en anden konto kan undlades.

Bestemmelsen i stk. 2 fastslår, at den i § 4 hjemlede forrentning ophører fra det tidspunkt, hvor udskillelse finder sted, og at de indtil udskillelsen påløbne renter skal medregnes som skattepligtig indkomst — af praktiske grunde i det regnskabsår, i hvilket udskillelse er sket. Det fastslås endvidere, at det udskilte beløb på sædvanlig måde skal medregnes i den skattepligtige formue, og da bestemmelsen for

så vidt tilsigter at være udtømmende, følger heraf, at der på den anden side ikke kan blive tale om formueskattepligt for tiden forud for udskillelsen. Uanset at den pågældende på dette punkt altså i og for sig uden grund nyder godt af begunstigelsen i medfør af § 5, har man af praktiske grunde, der navnlig gør sig gældende, hvor kun en del af kontoen er betragtet som „uberrettiget“, fundet dette resultat ønskeligt. Om en udskillelse skal resultere i, at beløbet skal tilbagebetales indskyderen eller forblive indestående hos vedkommende pengeinstitut, og da på hvilke vilkår, må iøvrigt blive en sag mellem indskyderen og pengeinstituttet.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvornår udskillelse skal finde sted, bemærkes følgende:

Såfremt ligningsmyndigheden, respektive skatterådet nægter at godkende et indskud som kvalificerende til nedsættelse i medfør af nærværende forslag, og indskyderen påklager afgørelsen til højere instans (Bkatterådet, respektive landsskatteretten), vil det være uheldigt, om udskillelse — med eventuel tilbagebetaling, jfr. ovenfor — skulle finde sted, forinden klageinstansen havde truffet sin afgørelse. Hvis denne giver klageren medhold, har han da krav på fuldstændig retablering af kontoen, men hvis beløbet er tilbagebetalt ham af pengeinstituttet, lader det sig med hensyn til forrentningen næppe realisere; hertil kommer, at han i mellemtiden vil have været pligtig at medregne de i det udskilte beløb inkluderede renter i sin skattepligtige indkomst, og han måtte da have krav på omgørelse af en eventuel i dette tidsrum foretagen skatteansættelse, hvilket ville være til uforholdsmæssigt besvær.

Der må derfor gælde regler, hvorefter udskillelse først sker, når klagefristen er udløbet, uden at klage er indgivet, eller — såfremt klage har fundet sted — når den endelige afgørelse med hensyn til denne foreligger.

Ordningen tænkes i store træk tilrettelagt på den måde, at vedkommende skattepligtige myndighed, som har nægtet at tage en begæring om skatteenedsættelse for opsparing på skattefradragkonto til følge, underretter såvel indskyderen som pengeinstituttet om den truffede afgørelse. Påklager skatteyderen denne, må han inden klagefristens udløb underrette den

skattelignende myndighed herom, og denne myndighed skal så inden en vis kortere frist efter klagefristens udløb give meddelelse herom til pengeinstituttet. Dette må i så fald ikke foretage udskillelse af beløbet, men spørgsmålet herom må afvente sagens endelige afgørelse. Har pengeinstituttet derimod ikke inden for den fastsatte frist modtaget sådan underretning, udskiller det efter udløbet af denne frist det for meget indsatte beløb med de indtil da påløbne renter.

Man har fundet det mest formålstjenligt, at sådanne mere detaljerede regler af overvejende teknisk karakter ikke optages i selve forslaget, der i § 11 indeholder hjemmel for finansministeren til at bestemme det i så henseende fornødne.

Sluttelig bemærkes, at reglerne om udskillelse fra skattesparekonti af indskud, for hvilke skattnedsættelse ikke har kunnet tilstås, ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor grunden til, at begæringen ikke har kunnet imødekommes, alene er den, at de i årets løb stedfundne indskud ikke har udgjort ialt mindst 100 kr., jfr. herved bemærkningerne til § 2, stk. 2, og § 3.

ad § 9.

Denne bestemmelse giver ikke anledning til særlige bemærkninger. Det må synes rimeligt, at der tillægges de skattelignende myndigheder samme beføjelser til at kræve kontroloplysninger til brug ved behandlingen af en begæring om skattnedsættelse i medfør af nærværende forslag, som disse iøvrigt har med hensyn til den almindelige skatteligning, ligesom det må være en selvfølge, at afgivelse af urigtige eller ufuldstændige oplysninger såvel for skatteyderens som for tredjemands vedkommende sker under samme strafansvar, som gælder for oplysninger til brug ved den almindelige ligning.

ad § 10.

Som det fremgår af forslaget, er det hensigten, at den skattemæssige begun-

stigelse for opsparing skal gives som et nedslag i indkomstkatten til staten. Kun hvis fradraget ikke kan rummes heri, skal der tillige finde nedsættelse, eventuelt eftergivelse sted af den fælleskommunale indkomstskat. Den kommunale indkomstbeskatning berøres ikke af forslaget.

Herefter vil den ved lov i forslaget hjemlede skattelempelse ialt væsentligt blive båret af indkomstkatten til staten. Det vil vel også i første række være hele landet som sådant, der nyder godt af en forøgelse af opsparingen, men man kan ikke bortse fra, at den forbedring i landets økonomiske forhold, som en ordning som den foreslåede skulle medvirke til, også — om end måske mere indirekte — vil være til fordel for kommunerne. Man har derfor ment, at disse under en eller anden form bør bære en andel af indtægtstab, som ordningen vil medføre for statskassen, og af praktiske grunde foreslås dette gennemført derigennem, at den fælleskommunale udligningsfond, der formentlig med en vis føje kan siges at repræsentere kommunale midler under statslig forvaltning, skal tilsvare en passende andel af det samlede indtægtstab for statskassen og den fælleskommunale udligningsfond. Man har ikke ment i forslaget at kunne angive, i hvilket forhold den samlede skattnedsættelse endeligt skal bæres henholdsvis af staten og af den fælleskommunale udligningsfond, men man henleder i så henseende opmærksomheden på, at indkomstkatten til kommunen for de indtægtsgrupper, som den foreslåede opsparingsordning i første række henvender sig til, normalt vil udgøre den største del af skatteyderens samlede skatte-tilsvar, hvortil yderligere kommer, at den begrænsning i forbruget, som ordningen, såfremt den kommer til at virke efter sin hensigt, vil medføre, må forudses at ville bevirke en vis nedgang i statens provenue af indirekte afgifter.

Skema til brug ved af kontrollering af den påberåbte opsparing.

Skattepligtig formue ved regnskabsårets slutning	kr.
+ indestående på skattefradragst. ved regnskabsårets slutn.	kr.
	lait
	kr.
÷ skatte pi. formue ved regnskabsårets begyndelse	kr.
— indestående på skattefradragst. ved regnskabsårets begyndelse	kr.
Stigning (fald) i den skattepligtige formue	
<i>Formuenedgang</i> i regnskabsårets løb ved:	
1) Udgift til køb af livrente eller kapitalforsikring og til præmier til sådanne i det omfang udgiften overstiger 400 kr.	kr.
2) Udgift til køb af good-will, patentret eller lign. med fradrag af evt. over indkomsten foretagen afskrivning	kr.
3) Udgift til nybygning eller ombygning af fast ejendom (men ikke til vedligeholdelse)	kr.
4) Salg af formueskattepligtige formuedelev (kun i det omfang, tabet ikke er fradraget indkomsten). Skattemæssig værdi ved årets begyndelse (eller, hvis anskaffet i årets løb, købspris)	kr.
— salgspris	kr.
formuenedgang ved salget	kr.
— heraf fradraget indkomsten	kr.
5) Kursnedgang på værdipapirer, nedgang i ejendomsskyldværdien af fast ejendom (eller køb af sådanne aktiver over den skattemæssige værdi) samt stigning i fradragbeløb i henhold til loven om grundstigningsskyld	kr.
6) Konjunkturbedgang på stambesætning	kr.
7)	kr.
	Ialt (beløbet føres ud)
	kr.
	kr.
	lait
	kr.

Formue forøgelser i regnskabsårets løb ved:

a) Modtaget arv, ikke indkomstskattepl. gave, præmieobligationsgevinst, klasselotterigegevinst, gevinst ved tipping eller udbetaling af livs- eller ulykkesforsikringssummer	kr.
b) Salg af ikke-formueskattepl. formuedelev (good-will, patentret, indbo el. lign.) med fradrag af den del af salgssummen, som måtte være medregnet i den skattepl. indkomst. (Udbetaling af forsikringssum for tingsskade betragtes som salg)	kr.
c) Salg af formueskattepl. formuedelev i det omfang, formueforøgelsen ikke medregnes i indkomsten. (Udbetaling af forsikringssum for tingsskade betragtes som salg): salgspris	kr.
— skattemæssig værdi ved årets begyndelse (eller, hvis anskaffet i årets løb, købspris)	kr.
Formue stigning ved salget	kr.
+ heraf medregnet i indkomsten	kr.
d) Kursstigning på værdipapirer, stigning i ejendomsskyldværdi af fast ejendom (eller køb af sådanne aktiver under den skattemæssige værdi)	kr.
e) Konjunkturstigning på stambesætning	kr.
f) Afskrivninger, som er fradraget i den skattepl. indkomst, men som ikke er fragået i formuen (afskrivning på fast ejendom, good-will, patentret o. lign.)	kr.
g)	kr.
	Ialt (beløbet føres ud)
	kr.
	kr.

Opsparing af den skattepligtige indkomst.

I regnskabsårets løb har jeg på skattefradragkonto nr. i (sparekassens/bankens navn) indsat et beløb af kr., for hvilket jeg begærer skattelempe i henhold til lov nr.

Ovenstående oplysninger er afgivet under ansvar efter

Forslag til beslutning af folketinget.

(Anmeldt den 12. april 1950).

Af Bertel Dahlgaard, Aage Fogh, Jørgen Jørgensen, Rasmussen (Gylling) og Steen.

Folketinget beslutter at henstille til regeringen at nedsætte et udvalg til overvejelse af, under hvilke former indrømmelse af en vis lettelse i de personlige skatter i tilfælde af individuel opsparing vil kunne bidrage til i betydende grad at øge opsparingen indenfor befolkningsgrupper med jævne indtægter og formuer.

Udvalget, der udnævnes af finansministeren, skal bestå af 10 medlemmer.

Formanden og en særlig repræsentant for den nationaløkonomiske sagkundskab udpeges af finansministeren, og hvert af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier udpeger et medlem. Et medlem udpeges af Danmarks Sparekasseforening, et medlem af Erhvervenes Skatteudvalg og et medlem af De samvirkende Spareforeninger. Det pålægges udvalget at afgive betænkning inden 1. januar 1951.

Bemærkninger til forslaget.

I de senere år har der herhjemme været ført en livlig diskussion, ad hvilke veje man som led i den økonomiske genopbygning kan fremme opsparingen.

Alle foreliggende oplysninger viser, at opsparingen i Danmark er for ringe, set i forhold til den kapital investering, det er nødvendigt at foretage, hvis landet skal arbejde sig frem til øget velstand. Endvidere viser foreliggende oplysninger, at den opsparing, som har fundet sted i de senere år, i afgørende grad har fundet sted gennem selskaberne og de offentlige kasser. Den individuelle opsparing står ikke mål med de opgaver, genopbygningen stiller. Hertil kommer, at det, efterhånden som samfundets demokratisering skrider frem, er af yderste vigtighed, at opsparings viljen opmuntres og fremmes indenfor befolkningens jævne indkomstgrupper. Også i de andre nordiske lande optager disse problemer

sindene stærkt. En svensk skattekomité har i 1947 afgivet en betænkning, hvori der stilles forslag om, at der i sparekasser og banker oprettes særlige skattesparekonti. Beløb indtil en vis størrelse, opsparet i det forløbne år, indsat uopsigeligt i to år på disse konti, skulle være fritaget for såvel formueskat af det pågældende beløb som for indkomstskat af renteaftkastningen. I Finland har en lov af 1943 givet en begrænset skattefrihed for opsparede beløb indestående i pengeinstitutter.

Herhjemme har spørgsmålet været behandlet i den store skattekommission, men i kommissionen har der ikke kunnet opnås enighed om forslag af ovennævnte karakter, idet man navnlig har henvist til vanskelighederne ved praktiseringen af en sådan lovgivning. Det radikale venstres repræsentant i kommissionen, redaktør Nøhr, stillede da på egne vegne et forslag

om skatteyderes ret til fradrag i den skattepligtige indkomst af et vist beløb, når det anvendes til indskud i sparekasser og banker på sådanne vilkår, at de ikke kan hæves indenfor en af vedkommende pengeinstitut nærmere fastsat periode af 5—10 år.

Siden har Danmarks Sparekasseforening til myndighederne indsendt et udarbejdet forslag om skattemæssig begunstiggelse af opsparing på sparekonti, og Eihvervenes Skatteudvalg har udarbejdet et skitse-mæssigt forslag til en skattemæssig præmiering af opsparingen.

For det radikale venstre står det imidlertid klart, at problemet ikke er løst ved blot at give begunstiggelser til personer, der indsætter sparemidler på bunden konto i et pengeinstitut, men at en tilsvarende skattelettelse bør komme dem tilgode, der indenfor erhvervslivet foretager opsparing, f. eks. i form af afdrag på gæld. Under den gældende lovgivning er forholdet det urimelige, at unge, der overtager en ejen-

dom med store forpligtelser til at afdrage den yderste prioritet, faktisk beskattes hårdere end andre ejendomsbesiddere i tilsvarende stilling.

Det radikale venstre har såvel ud fra de her fremdragne synspunkter som ud fra de af partiets repræsentant i skattekommissionen fremsatte anskuelser arbejdet videre med sagen, men under dette arbejde er man blevet mere og mere overtydet om, at det mest frugtbare for tanken vil være at nedsætte et mindre udvalg omfattende repræsentanter for de kredse, der ud fra af hinanden uafhængige synspunkter har arbejdet med sagen, samt repræsentanter for rigsdag og administration.

Ud fra disse betragtninger stilles nærværende forslag, der fastslår, at udvalgets arbejde skal være tilendebragt inden 1. januar 1951, således at der vil kunne blive fornøden tid til eventuel gennemførelse af en lovgivning på dette område i næste rigsdagssamling.

Forslag til lov om præmiering af opsparing.

(Fremsat i folketinget den 28. april 1950 af *Thorkil Kristensen, Kristen Amby, Boeck-Hansen, Erik Eriksen, Fibiger, Jørgen Gram, Ole Bjørn Kraft, Axel Kristensen, Viefor Larsen, Aksel Møller, Harald Petersen, Hans Pinstrup og Jens Sønderup*).

§ 1.

Personer, der i medfør af lov nr. 149 af 10. april 1922 § 2, nr. 1 og 2, for eet eller flere af skatteårene 1951-52—1953-54 inkl. er ansat til en skattepligtig indkomst af ikke over 22 000 kr., er under de i denne lov angivne betingelser berettigede til en opsparingspræmie for opsparing af denne indkomst.

Den regnskabsperiode, der ligger til grund for ansættelsen af den indkomst, hvoraf opsparingen er foretaget, benævnes i det følgende „opsparingsåret“.

§ 2.

Indkomsten anses for opsparret, når den er anvendt til:

- 1) kontant oplæg, udlån, indskud i banker og sparekasser o. lign.,
- 2) afbetaling af gæld,
- 3) erhvervelse eller forbedring af formueskattepligtige aktiver,
- 4) erhvervelse af andre goder af formueværdi såsom goodwill, patentrettigheder, rettigheder i henhold til en forpagtningskontrakt, en udbyttekontrakt el. lign.,
- 5) forsikring af den skattepligtige selv eller personer, med hvem han sambeskattes, forsåvidt fradrag herfor ikke er indrømmet i henhold til § 6 c i lov nr. 149 af 10. april 1922 om indkomst- og formueskat til staten.

Til den skattepligtiges privatforbrug henregnes alle beløb, der anvendes på anden måde end nævnt i stk. 1, ligesom beløb, der anvendes til erhvervelse af ikke formueskattepligtigt løsøre, der efter dets almindelige beskaffenhed tjener til personlig nytte og behagelighed, såsom husligt indbo, kunstgenstande m. v., betragtes som medgået til privatforbruget.

Finansministeren er bemyndiget til i tilfælde, hvor den skattepligtige har udgifter til uddannelse og underhold af børn over 16 år, at tillade sådanne udgifter sidestillet med opsparing, dog kun forsåvidt angår den del af udgifterne, der overstiger 1 000 kr. Som opsparing kan dog kun betragtes et beløb af højst 1 500 kr. for hvert barn.

Opsparing af den skattepligtige indkomst anses kun for foretaget i det omfang, indkomsten i opsparingsåret overstiger privatforbruget.

§ 3.

Opsparingspræmien skal ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst og formue.

§ 4.

Opsparingspræmien beregnes efter følgende skala:

Den præmieberettigede del af opsparingen andrager:

For opsparing af en skattepligtig indkomst på	Opsparing udover
under 1 000 kr.	100 kr.
1 000—4 000 -	100 kr. af 1 000 kr. + 5 pct. af resten
4 000—8 000 -250 - - 4 000 - + 10 - - -
8 000—12 000 -650 - - 8 000 - + 15 - - —
12 000—15 000 -	1 250 - - 12 000 - + 25 - - —
15 000—17 000 -	2 000 - - 15 000 - + 50 - - —
17 000—20 000 -	3 000 - - 17 000 - + 100 - - —
20 000—21 000 -	6 000 - - 20 000 - + 200 - - —
21 000—22 000 -	8 000 - - 21 000 - + 300 - - —

Er den skattepligtige indkomst 22 000 kr. eller derover, ydes der ingen opsparingspræmie.

Den skattepligtige indkomst afrundes nedad til nærmeste med 50 delelige beløb som ved indkomstskattens beregning.

Den præmieberettigede del af opsparingen, som fremkommer ved fra den faktiske opsparing at trække de på grundlag af ovenstående skala beregnede beløb, afrundes nedad **til** beløb, der er delelige med 100.

Opsparingspræmien beregnes som 20 pct. af den præmieberettigede opsparing.

For den beregnede opsparingspræmie udstedes et præmiebevis lydende på den skattepligtiges navn. Beviset kan ikke gøres til genstand for arrest, eksekution eller anden retsforfølgning, ligesom retshandler, der afsluttes med hensyn **til** en skattepligtig« krav på opsparingspræmie, er ugyldige.

§ 5.

Såfremt den skattepligtiges privatforbrug i det efter opsparingsåret nærmest følgende regnskabsår ikke overstiger den på grundlag af indtægten i dette regnskabsår ansatte skattepligtige indkomst, kan præmiebeviset — efter at være forsynet med skatterådets attestations heraf — benyttes som frigørelsesmiddel ved betalingen af ham påhvillende personlig statskat, kommune- og kirkeskat samt fælleskommunal skat, der forfalder **til** betaling efter datoen for skatterådets påtegning af beviset.

Overstiger derimod privatforbruget i nævnte regnskabsår den skattepligtige indkomst, skal der foretages en omregning af opsparingspræmien, hvorved opsparingen reduceres med differencen mellem privatforbrug og skattepligtig indkomst i det følgende regnskabsår. Er den skattepligtige efter den ny beregning stadig berettiget til en opsparingspræmie, forsyner skatterådet præmiebeviset med påtegning om beløbets størrelse, og beviset kan herefter for dette beløbs vedkommende anvendes som frigørelsesmiddel som foran nævnt.

Overstiger bevisets pålydende — efter eventuel nedskrivning i henhold til stk. 2 — den del af det løbende skatteårs skattetilsvær, der forfalder til betaling efter datoen for skatterådets påtegning, udbetales det overskydende beløb kontant.

§ 6.

Afgår en skattepligtig ved døden, inden der er forløbet 1 ½ år efter opsparingsårets udløb, kan et til afdøde udstedt præmiebevis — uanset bestemmelserne i § 5 —• straks benyttes som frigørelsesmiddel ved betalingen af afdødes skattetilsvær, når beviset af vedkommende ligningsmyndighed forsynes med påtegning om dødsfaldet. Overstiger bevisets pålydende nævnte skattetilsvær, udbetales det overskydende beløb kontant til boet.

§ 7.

Begæring om udstedelse af præmiebevis fremsættes overfor de skattelignende myndigheder samtidig med indgivelsen af selvangivelsen. Det samme gælder anmodningen om den i henhold til § 5 fornødne påtegning på beviset.

Præmiebevis udstedes og påtegning på bevis meddeles af vedkommende skatteråd, når skatteansættelsen for henholdsvis opsparingsåret og det følgende år er endelig.

Skatterådets afgørelse af, hvorvidt og i bekræftende fald i hvilket omfang en skattepligtig er berettiget til opsparingspræmie, kan af den skattepligtige påklages efter samme regler som ved påklage af ansættelsen til indkomst- og formueskat til staten. De almindelige regler om revision af skatteansættelser finder tilsvarende anvendelse på de i henhold til denne lov foretagne beregninger af opsparingspræmier.

§ 9.

Bestemmelserne i lov nr. 392 af 12. juli 1946, afsnit II og III, om oplysningspligt overfor de skattelignende myndigheder og om strafansvar for afgivelse af urigtige, ufuldstændige eller på anden måde vildledende oplysninger har gyldighed for de i nærværende lov omhandlede forhold i det omfang, hvori de er anvendelige herpå.

§ 10.

Udgiften til udredelse af opsparingspræmier bæres i sin helhed af statskassen. Kommunerne afregner de af dem ved skatteopkrævningen modtagne præmiebeviser med statskassen i forbindelse med deres indbetaling af statsskat og fælleskommunal skat.

§ II-

Finansministeren fastsætter de nærmere regler for gennemførelsen af bestemmelserne i nærværende lov og bemyndiges til at afholde de dermed forbundne udgifter.

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget bygger på det princip, at opsparingspræmie kun ydes sparere, der har pålagt sig selv et afsavn af en vis betydning. Udfra dette synspunkt ydes præmie kun, hvis opsparingen overstiger et mindstemål, der er større, jo højere indkomsten er.

Det afsavn, spareren har pålagt sig, må endvidere have været af en vis varighed,

idet udbetaling af den fulde beregnede opsparingspræmie er betinget af, at opsparingen er i behold ved udgangen af det regnskabsår, der følger efter det, hvori opsparingen er foretaget. Er dette ikke tilfældet, udbetales kun det beløb, som eventuelt måtte tilkomme spareren af den ikke forbrugte del af opsparingen.

For ydelsen af opsparingspræmie er det ligegyldigt, om opsparingen sker i form af indskud på sparekasse- eller bankkonti, afdrag på gæld, investering i erhvervs virksomhed eller på anden måde.

Kontrollen med ordningens gennemførelse tænkes overladt til skattemyndighederne, hvis afgørelser skal kunne påklages efter de for skatteansættelser i almindelighed gældende regler. Den skatteyder, der ønsker at nyde godt af ordningen, må samtidig med selvangivelsen give skattemyndighederne de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelsen af, om hans formue — når bortses fra formuebevægelser, som ikke har påvirket indkomsten — udviser en stigning. Oplysningerne tænkes afgivet på et skema, der i princippet affattes i overensstemmelse med den „redegørelse for særlig stigning eller nedgang i formuen“, som findes på bagsiden af den nu benyttede selvangivelsesblanket. Skattemyndighederne udfærdiger herefter et bevis for den beregnede opsparingspræmie, hvilket bevis af skatteyderen vedlægges selvangivelsen for det følgende år. Også for dette regnskabsårs vedkommende må udfyldes et skema over formue bevægelserne til konstatering af, om nogen del af opsparingen er forbrugt. Viser skattemyndighedernes undersøgelse, at skatteyderen stadig er berettiget til en opsparingspræmie, forsynes beviset med påtegning om dennes

størrelse, og opsparingspræmien udbetales herefter, idet der dog i videst muligt omfang sker modregning med skatteyderens tilsvær af personlige skatter for det løbende skatteår. Ordningen svarer på dette punkt til den, der er etableret med hensyn til udbetaling af børnetilskud.

Der kan iøvrigt være grund til at fremhæve, at opsparingspræmien ikke i princippet er en skattenedsættelse, hvilket dels fremgår af, at den meget vel kan overstige sparerens skattetilsvær, dels af, at det skatteyderens tilkommende skattefradrag ikke påvirkes af, at de pågældende skatter helt eller delvis er betalt med præmiebeviser.

De foranstående regler vil på forskellige indkomsttrin virke således:

Skattepligtig indkomst	Præmie 20 pct. ved en opsparing på over
Kr.	Kr.
1 000	100
3 000	200
5 000	350
7 000	550
10 000	950
12 000	1 250
15 000	2 000
17 000	3 000
20 000	6 000
21 000	8 000
22 000	11 000

Betænkning afgivet af underudvalget.

På udvalgets møde den 30. maj 1951 blev undertegnede underudvalg anmodet om på grundlag af de i udvalget hidtil førte drøftelser at forsøge at udarbejde nærmere retningslinier for et forslag til præmiering af opsparing. Underudvalget skulle herved have for øje, at forslaget i videst muligt omfang skulle begrænse de administrative vanskeligheder, der er forbundet med en sådan præmiering.

Det blev endvidere tilkendegivet, at forslaget skulle kunne indpasses i det nuværende skattesystem som en midlertidig foranstaltning med en gyldighedsperiode på 1, 2 eller 3 år, samt at det navnlig burde tage sigte på at fremme den jævne befolknings opsparing. Endelig blev der lagt vægt på, at lempelsen for opsparing også kom til at omfatte opsparing i form af afdrag på gæld, knyttet til den pågældende skatteydere erhverv.

Underudvalget har på flere måder søgt at finde frem til en løsning af den stillede opgave. Man finder imidlertid anledning til at fremhæve, at en række af de betæneligheder, som under udvalgsbehandlingen blev anført mod en lovgivning af denne art, også gør sig gældende ved de forslag, som nedenfor skitseres.

Almindelige bemærkninger.

I.

Hovedtræk i foreliggende ordninger og forslag.

A. De lovgivningsforanstaltninger, der er gennemført i udlandet (Finland og Vesttyskland), kræver ikke af skatteyderne, at de skal have præsteret en reel opsparing. For at opnå de tilsagte lempelser er det tilstrækkeligt, at man har investeret midler på eil bestemt måde — om midlerne er opsparet af indkomsten eller fremkommet som resultat f. eks. af en formueomplacering, er ligegyldigt.

Derimod opstiller såvel det af venstre og de konservative som det af Danmarks Sparekasseforening fremsatte forslag krav om, at der skal være foretaget en *opsparing af den skattepligtige indkomst*, altså en *nyopsparing*. Dette krav bør også efter underudvalgets opfattelse fastholdes. Det, man tilstræber ved præmieringen, er at få folk til at lægge noget op af indkomsten, og der ses ikke at være tilstrækkelig anledning til at yde præmie for blot og bar undladelse af formueforbrug. Også provenuemæssige hensyn taler stærkt for at holde formueomplaceringer uden for ordningen.

B. Det af sparekasseforeningen udarbejdede forslag har særlig en bestemt *form for opsparing* for øje, nemlig opsparing i form af indskud i sparekasser og banker. Tænker man sig en opsparingsordning gennemført efter de af sparekasseforeningen anedvne retnings-

linier, eventuelt suppleret med en begunstiging af visse andre opsparingsformer, **vil** der næppe være tvivl om, at opsparing af den skattepligtige indkomst rent praktisk i de fleste tilfælde vil ske i en af de former, der omfattes af ordningen. Der kan dog være grund til at gøre opmærksom på, at der f. eks. efter sparekasseforeningens forslag intet er til hinder for, at en skatteyder kan få lempelse for opsparing, der er præsteret f. eks. i form af afdrag på gæld eller investering i egen virksomhed; lempelsen opnås, såfremt skatteyderen har midler, som han binder på en „skattefradragkonto“.

C. Såvel de vesttyske lovforanstaltninger som de danske forslag forlanger, at den skatteyder, der vil opnå begunstigelsen, *underkaster sig et afsavn i en vis periode*. Sparekasseforeningens forslag opererer med en bindingsperiode på 3 år, medens venstres og de konservatives forslag har en „bindingsperiode“ på 1 år.

Det er uden videre klart, at man må forlange, at skatteydere, der vil opnå præmieringen, foruden at præstere en opsparing af den skattepligtige indkomst, underkaster sig en eller anden form for binding. I modsat fald ville man komme ud for at give opsparingslempelse f. eks. for tantièmeudbetalinger i december måned, som det simpelthen har været umuligt for vedkommende at disponere over inden årets udgang.

II.

Om de præmieberettigede anbringelsesformer.

Når henses til de vanskeligheder, der ubestrideligt er forbundet med gennemførelsen af en ordning som den, opsparingsudvalget har fået til opgave at søge at udforme, må det fremhæves, at en eventuel ordning må have karakter af et eksperiment. Det må derfor forekomme at være heldigst, at man i første omgang indskrænker sig til som bindingsformer at godkende visse arter af investeringer, der er naturlige for den jævne befolkning. Beslutter man sig til at søge en sådan ordning etableret, må det afhænge af de indhøstede erfaringer, om ordningen bør opretholdes eller videreudbygges.

De nugældende skattebestemmelser indeholder hjemmel til i indkomsten at fradrage beløb, der anvendes til pensions- og enkeforsørgelse, livsforsikring, ulykkes-, syge-, invaliditets-, alderdoms- og arbejdsløshedsforsikring, dog ikke udover et samlet beløb af indtil 400 kr. årlig.

Når man har begunstiget opsparing i form af præmiebetaling for livsforsikringer, skyldes det formentlig foruden det forsikringsmæssige moment samfundets interesse i, at den enkelte gennem den systematiske opsparing, der finder sted i henhold til forsikringskontraktens vilkår, sikrer sig (og sin familie). Den omstændighed, at forsikringstageren ved misligholdelse af præmiebetalingen udsætter sig for at miste en del af de allerede gjorte indskud (derigennem at han kun får genkøbsværdien tilbage), medvirker til at skabe en vis stabilitet ved denne opsparingsform. Den opsparing, der finder sted i sparekasser og banker, har ofte en mere tilfældig karakter, og det i sådanne pengeinstitutter indskudte beløb har man normalt ubeskåret til disposition. Kun i ganske særlige tilfælde afskærer indskyderen sig ved indsættelsen fra at forbruge beløbet i en nærmere angiven periode, nemlig ved indskud på konti oprettet til fordel for børn, hvor indeståendet først kan hæves, når barnet har nået en vis alder.

I Vesttyskland opererer man i skattelovene med en form for opsparing i sparekasse eller bank, der i henseende til opsparings systematiske karakter frembyder væsentlige lighedspunkter med opsparingen i form af præmier vedrørende livsforsikring, og som

derfor også skattemæssigt sidestilles med denne opsparing. Man kan nemlig i Vesttyskland få skattelempelse for beløb, der indskydes i henhold til en såkaldt „sparekontrakt“. Sparekontrakten indgås mellem en skatteyder og et pengeinstitut og går ud på, at skatteyderen forpligter sig til i en 3-årig periode at indskyde lige store ugentlige, månedlige eller kvart-årlige beløb. Beløbene med renter er bundet indtil et år efter det sidst gjorte indskud (altså 4 år efter det første indskud).

En sådan opsparingsform må formentlig anses for at være værdifuld, netop fordi den vil vænne de skatteydere, der benytter sig af den, til en systematisk opsparing. Præmiering af sådanne konti vil formentlig indeholde en værdifuld opmuntring til at anlægge konti til opsamling af midler til bestemte formål som uddannelse af børn, anskaffelse af eget hus o. lign. Det synes derfor naturligt, at sådan opsparing i givet fald i henseende til skattelettelse eller præmiering sidestilles med livsforsikring. En eventuel ordning vil blive nærmere omtalt nedenfor under 6) a.

En lignende systematisk opsparing som den, der finder sted ved indbetaling på livsforsikringer eller på „sparekontrakter“, foreligger i visse tilfælde, hvor en skatteyder præsterer afdrag på gæld. Som eksempel herpå kan nævnes den unge landmand, der afdrager på sælgerprioriteten over en årrække, eller den erhvervsdrivende, der nedbringer lån, som er optaget i anledning af anskaffelse af en fabriksejendom eller erhvervsinventar.

Man må imidlertid gøre sig klart, at man ved at inddrage afdrag på gæld under en eventuel præmieringsordning kun i de færreste tilfælde vil fremkalde en opsparing, der går ud over den, der alligevel ville blive præsteret i denne form. På den anden side kan en afdragsforpligtelse af et vist omfang betyde, at den forpligtigede ikke har samme skatteevne som andre skatteydere, hvis forhold og indtægter iøvrigt er de samme.

Med hensyn til spørgsmålet om *kontrolmulighederne* bemærkes, at man for så vidt angår indskud i pengeinstitutter kan etablere en kontrol med, at skatteyderen har investeret midler på denne måde, ligesom man kan sikre sig mod, at han disponerer over midlerne i bindingsperioden. Det samme gælder opsparing i form af livsforsikringer.

Med hensyn til afdrag på gæld ligger kontrolspørgsmålet væsentlig vanskeligere. Det vil nemlig være praktisk taget ugørligt at konstatere, om en skatteyder har præsteret afdraget på et på selvangivelsen optaget lån ved optagelsen af et nyt lån, som han har holdt uden for selvangivelsen.

En vis „binding“ eller „sikring“ lader sig i afdragstilfældene kun etablere, hvor det drejer sig om afdrag på gæld, sikret ved tinglyste panterettigheder i bestemte aktiver, idet det i disse tilfælde er muligt at etablere en kontrol med, at de pågældende aktivers belåningsværdi ikke udnyttes. Underudvalget har derfor ikke ment på dette punkt at kunne gå videre end til at foreslå afdrag på prioritetsgæld samt gæld, sikret ved underpant i erhvervsløsøre, inddraget under ordningen (for prioritetsgælds vedkommende med den undtagelse, at gæld, sikret ved pant i sommerhuse, ikke medtages). For denne begrænsning taler også, at der i en erhvervsvirksomhed vil være en række aktiver og passiver såsom varelager, debitorer, kreditorer og kassekredit, der er stærkt nuktuerende, og en nedbringelse af gældsposterne kan være af i denne relation tilfældig art og i hvert fald uden forbindelse med en opsparing. Man har drøftet muligheden af at sikre overholdelsen af forpligtelsen til i „bindingsperioden“ ikke påny at udnytte de pantsatte aktiver til belåning ved tinglysning af en art „spærreprioritet“, men er meget tilbage for at stille forslag herom ud fra den betragtning, at den sikring, der kan opnås herved, ikke står i noget rimeligt forhold til det administrative besvær ved en sådan foranstaltning. Man kan derimod overveje, om en misligholdelse af forpligtelsen, der naturligvis måtte medføre, at skatte-

yderen skulle tilbagebetale den modtagne præmie, yderligere burde have en „pønaltvirkning“ i form af et vist tillæg til præmien. En sådan pønaltvirkning skulle modsvare den forlængede binding, som man har tænkt sig at lade indtræde i tilfælde af misligholdelse af en sparekontrakt, jfr. nedenfor under 6) a.

III.

Om eventuel ændring af de nugældende regler om fradrag af forsikringspræmier.

Det vil af det i de foregående afsnit anførte fremgå, at de former for opsparing, man i underudvalget i særlig grad har haft for øje, er opsparing i form af indskud på sparekasse- eller bankkonti i henhold til sparekontrakt, visse former for afdrag på gæld, samt opsparing i form af forsikring.

Disse opsparingsformer frembyder væsentlige lighedspunkter. Dels må de alle karakteriseres som betydningsfulde, set fra et samfundsmæssigt synspunkt, og dels opfylder de visse minimumskrav, som må stilles med hensyn til muligheden af at kontrollere opsparingsens tilstedeværelse i bindingsperioden.

Som det ligeledes fremgår af det foran anførte, er den eneste af disse opsparingsformer, der i øjeblikket nyder skattebegunstigelse, opsparingen i form af livsforsikringer, der er fradragsberettiget indenfor 400 kr.-grænsen, som også skal rumme udgifter til syge-, ulykkes-, alderdoms- og arbejdsløshedsforsikring. Det er med hensyn til fradraget ligeegyldigt, om forsikringen har karakter af en kapitalforsikring eller en renteforsikring. Som det også har været berørt under forhandlingerne i udvalget, har skattelovskommissionen gjort hele spørgsmålet om beskatningen af forsikring til genstand for indgående overvejelser og har foreslået en gennemgribende ændring af de nugældende regler. Kommissionens forslag går ud på, at der for renteforsikrings vedkommende bør indrømmes fuldt fradrag i indkomsten for udgifter til erhvervelse af sådanne forsikringer (idet eengangsindskud dog bør afskrives over en vis periode), medens der omvendt intet fradrag bør indrømmes for præmier vedrørende kapitalforsikring.

Forsåvidt angår renteforsikring har kommissionen peget på, at den nugældende skattemæssige behandling af denne forsikringsform er mindre rimelig. Det anføres, at forsikringstageren kommer ud for en dobbeltbeskatning, idet forsikringsydelse — der repræsenterer en tilbagebetaling af de gjorte indskud + en forrentning af disse — til **sin** tid ved udbetalingen fuldt ud skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, uanset at de årlige præmieudgifter kun har kunnet fradrages indenfor 400 kr.-grænsen.

Skattelovskommissionen motiverer **sit** forslag med hensyn til kapitalforsikringer med, at der ikke for sådanne forsikrings vedkommende bliver tale om nogen dobbeltbeskatning, idet forsikringstageren ikke beskattes af forsikringsydelsen ved dennes udbetaling.

Når henses til de lighedspunkter, som kapitalforsikringen frembyder med opsparing i form af indskud i henhold til sparekontrakt eller afdrag på visse arter af pantsikret gæld, ses der ikke at være tilstrækkelig grund til at opretholde en skattemæssig præferencestilling for denne opsparingsform, såfremt den inddrages under en præmieringsordning, som den i nærværende redegørelse skitserede.

Med hensyn til renteforsikringer vil det — hvis den nuværende ordning med ret til fradrag af præmierne indenfor 400 kr.-grænsen bevares — være nødvendigt ved bestem-

meisen af opsparingens størrelse at tage hensyn til de erlagte præmier, således at disse indgår i opsparingen med det beløb, der ikke er fradraget indenfor 400 kr.-grænsen.

I relation til bindingen må indbetaling i henhold til en renteforsikringskontrakt formentlig sidestilles med indbetaling i henhold til en kapi talforsikringskontrakt eller en sparekontrakt.

TV.

/ hvilket omfang bør præmiering ske?

Sparekassernes forslag præmierer opsparing på alle indkomstrin, men kun for et beløb af indtil 800 kr. årligt; det af venstre og de konservative udarbejdede forslag præmierer kun opsparing, foretaget af skatteydere, hvis indkomst er under en vis størrelse, men præmierer enhver opsparing, der ligger ud over de i lovforslagets skala for de forskellige indkomstrin fastsatte minimumsopsparinger.

Det synes naturligt at betinge en præmiering af, at der er foretaget en opsparing udover et vist minimum. Man ville ellers give præmie for opsparing, der i alle tilfælde ville være blevet præsteret, og de provenuemæssige virkninger heraf ville formentlig blive alt for vidtrækkende. Formålet med præmieringen må være at søge at fremkalde en *mer*-opsparing, at belønne den særlige anstrengelse, der er forbundet med en opsparing udover et beløb, som med rimelighed kunne forventes alligevel at ville blive opsparet. Der bør ikke ydes præmie for en vis „minimumsopsparing“. På den anden side vil det dels forøge provenuetabet, dels i meget høj grad forøge de administrative vanskeligheder, hvis al opsparing, der ligger udover et vist minimum, skal have præmie, idet man i så fald må undersøge opsparingens nøjagtige størrelse for alle de skatteydere, der har præsteret mere end „minimumsopsparingen“. Praktiske grunde taler derfor for at begrænse det beløb, hvoraf præmie skal ydes, til f. eks. 800 kr. Man vil herigennem lette skattemyndighedernes arbejde i de mangfoldige tilfælde, hvor det er klart, at den pågældende skatteyder i hvert fald har opsparet et beløb, der overstiger „minimumsopsparingen“ med tillæg af 800 kr.

En nøjagtig bestemmelse af opsparingens størrelse skal efter det foran anførte kun foretages i de tilfælde, hvor opsparingen har oversteget minimumsopsparingen, men ikke har nået maksimumsgrænsen, 800 kr.

Bemærkninger om den nærmere udformning af reglerne.

1) *Gyldighedsperioden.*

Som under de almindelige bemærkninger anført, er man gået ud fra, at forslaget kun skal have begrænset gyldighed. Under hensyn til ordningens eksperimentelle karakter vil det formentlig være heldigst, om man kunne begrænse gyldighedsperioden til 1 år. Det er herved et spørgsmål, om skatteåret 1953—54 er egnet til „prøveår“. For de skatteydere, der har kalenderåret som regnskabsår, ville det sige, at præmiering kunne opnås for opsparing, præsteret i regnskabsåret 1952. Der kan imidlertid være grund til at henlede opmærksomheden på, at 1. rate af bunden opsparing for skatteåret 1951—52 forfalder pr. 1. november 1951 med betalingsfrist til 3. januar 1952, og 2. rate forfalder den 1. april 1952 med betalingsfrist til 3. juni 1952. Under hensyn hertil kunne der være spørgsmål om at udskyde en eventuel opsparingsordning til skatteåret 1954—55, således at man kan indvinde erfaringer fra et indkomstår, der ikke jmvirkes af loven om bunden opsparing.

2) *Hvilke skatteydere bør omfattes af ordningen?*

Medens sparekasseforeningens forslag ikke opererer med nogen indkomstgrænse for de skatteydere, der skal kunne få opsparingspræmie, har man i venstres og de konservatives forslag regnet med, at præmie kun skulle ydes til skatteydere, hvis skattepligtige indkomst ikke overstiger 22 000 kr. Når henses til, at formålet med ordningen er at opmuntre den jævne befolkning til at foretage opsparing, vil det formentlig være hensigtsmæssigt at fastsætte en indkomstgrænse — muligt forskelligt for forsørgere og ikke-forsørgere — for de personer, der skal have adgang til at nyde godt af ordningen. Ved at undtage de større indkomster fra ordningen, vil man også opnå den administrative fordel, at mange større formuer med ret kompliceret sammensætning udgår, hvilket vil lette skattemyndighedernes arbejde.

Med hensyn til hvor overgrænsen kan tænkes lagt, henviser man til, hvad der er anført i det nedenfor under 3) omtalte bilag 1.

3) *Minimum sopsparingen.*

Det er under de almindelige bemærkninger berørt, at en vis for hvert enkelt indkomstrin naturlig opsparing ikke bør have præmie. Det er naturligvis et skøn undergivet, hvor meget man bør kræve af de enkelte skatteydere i så henseende. Som grundlag for eventuelle drøftelser herom henviser man til det udkast til en skala, som er anført i vedlagte bilag 1.

Som det vil ses, benytter skalaen som udgangspunkt den skattepligtige indkomst efter fradrag i henhold til statsskattelovens § 8, således som denne bestemmelse er ændret ved ligningsloven og udskrivningsloven (fradrag for forsørgere og ikke-forsørgere samt hustru- og børnefradrag). Ved beregningen af den bundne opsparing for skatteåret 1951—52 har man ud over de i statsskattelovens § 8 hjemlede børne- og hustrufradrag givet yderligere personlige fradrag, graderet efter forsørgerstilling og efter den pågældendes bopæl, men til gengæld ikke givet de ved den ordinære skatteligning indrømmede fradrag for forsørgere og ikke-forsørgere. Ved fastsættelsen af den ikke præmieberettigede minimumsopsparing har man ment det praktisk at benytte den såkaldte „skalaindkomst" som udgangspunkt og heri give fradrag i lighed med den ved praktiseringen af reglerne om bunden opsparing benyttede fremgangsmåde. Man har dog i forhold til lovgivningen om bunden opsparing skærpet kravene til skatteydere i landdistrikterne noget. Skalaen taler iøvrigt for sig selv. Det vil ses, at man har holdt sig ret tæt op af de beløb, der kræves erlagt i bunden opsparing for skatteåret 1951—52.

4) *Det præmieberettigede beløb.*

Da det på indeværende tidspunkt ikke er muligt at skønne over udgifterne ved gennemførelsen af et forslag som det her omhandlede, vil det formentlig af provenuemæssige grunde være heldigst, om det præmieberettigede beløb fastsættes relativt beskedent, f. eks. til 800 kr. som foreslået i sparekasseforeningens forslag. En anden mulighed er at fastsætte et beløb ens for alle indtægtsgrupper, der skulle dække såvel minimumsopsparingen som den præmieberettigede opsparing. Denne fremgangsmåde ville føre til, at skatteydere med en stor indkomst og deraf følgende større minimumsopsparing kun kunne få præmie af et mindre beløb end skatteydere med lavere indkomster og deraf følgende lavere minimumsopsparing. Den sidstnævnte fremgangsmåde vil dog være forbundet med større tekniske vanskeligheder end den førstnævnte fremgangsmåde.

5) *Præmien.*a) *Præmiens størrelse.*

Underudvalget har drøftet spørgsmålet om en variering af præmien, dels efter indkomstens størrelse, dels efter forsørgerstilling. Af tekniske grunde må man fraråde en for stærk differentiering i form af en skala. Præmieberegningen bør være så enkel som muligt. Man mener dog, at det vil være ønskeligt, at præmien for forsørgere sættes højere end for ikke-forsørgere, fordi det for førstnævnte kategori af skatteydere normalt vil være vanskeligere at præstere opsparingen. Man kunne overveje, om der bør fastsættes en højere præmie for den opsparing, der repræsenterer en særlig anstrengelse. Dette kunne opnås derved, at man ydede opsparingspræmie af den del af det præmieberettigede beløb, der svarer til minimumsopsparingen, med een procentsats, og af det overskydende beløb med en anden højere procentsats. Eksempler på en sådan præmieberegning vedlægges som bilag 2.

b) *Tidspunktet for præmiens ydelse.*

Det af venstre og de konservative udarbejdede forslag forudsætter, at præmien først ydes i forbindelse med skatteansættelsen for det regnskabsår, der følger efter det, hvori opsparingen har fundet sted. (Der hengår altså efter „opsparringsåret“ endnu 1 år, før man tager stilling til, om præmien kan ydes). Denne fremgangsmåde hænger sammen med hele forslagens opbygning, idet kravet på præmien først erhverves, når det konstateres, at det opsparede beløb ikke er forbrugt i det efterfølgende regnskabsår.

Sparekasseforeningens forslag har derimod til forudsætning, at præmien ydes ved skatteansættelsen for det regnskabsår, hvori opsparingen er sket, hvilket også er naturligt, når henses til, at skatteyderen har opfyldt de i lovforslaget stillede krav, når han 1) har foretaget en opsparing af indkomsten i opsparringsåret, og 2) har bundet et til opsparingen svarende beløb på en skattefradragkonto.

Da også den af underudvalget skitserede ordning opererer med en binding, der automatisk træder i kraft ved midlernes anbringelse på de i loven foreskrevne måder, vil det være naturligt på dette punkt at følge sparekasseforeningens forslag. Det skal herved bemærkes, at det naturligvis vil være muligt at opstille som yderligere betingelse for ydelse af præmie, at opsparingen ikke forbruges (helt eller delvis) i det efter opsparringsåret følgende regnskabsår, men en sådan fremgangsmåde vil medføre, at skattemyndighederne tvinges til at undersøge ansættelserne for alle de skatteydere, der foregående år har begæret opsparingspræmie — et arbejde, som man har ment at kunne spare, når henses til de foreskrevne bindingsregler. Hertil kommer, at det må antages at ville afholde mange skatteydere fra at benytte ordningen, om præmiebetalingen udskydes.

6) *De præmieberettigede anbringelser og mer.*

Som det fremgår af det under 11 anførte, har man tænkt sig at præmiere følgende pengeanbringelser:

- a) indskud i pengeinstitutter,
- b) forsikringer,
- c) prioritetsafdrag.

ad a).

Ordningen tænkes til en vis grad organiseret på linie med den i Vesttyskland praktiserede. Skatteyderen forpligter sig overfor pengeinstituttet til en systematisk opsparing i

en 3-årig periode ved ugevis, månedsvise, kvartalsvise, muligt også halvårsvis indskud. Opsparingskontiene skulle kunne oprettes såvel på skatteyderens eget navn som f. eks. på hans børns navne.

Midlerne skulle være bundet 1 år efter det sidst gjorte indskud, d. v. s. bindingsperioden bliver gennemsnitlig $2\frac{1}{2}$ år.

Man har i underudvalget drøftet, hvad der burde være følgen af misligholdelse af en sådan sparekontrakt. Man kunne naturligvis tænke sig, at skattemyndighederne i tilfælde af misligholdelse af kontrakten simpelthen betragtede forudsætningerne for ydelsen af opsparingspræmie for bristet og derfor efterkrævede den allerede ydede præmie. En sådan ordning måtte imidlertid forudsætte en ret vid dispensationsadgang, idet der kan tænkes mange tilfælde, hvor en skatteyder af fuldtud legitime grunde ikke er i stand til at overholde kontrakten. En sådan dispensationsadgang ville på den anden side medføre en lidet ønskelig belastning af myndighederne. Endvidere måtte man regne med, at for kategoriske krav ville kunne skræmme skatteydere fra at foretage opsparing på skattesparekonti. Det synes derfor heldigere, om man i tilfælde af misligholdelse kunne indrømme præmie for de beløb, der allerede er indbetalt i henhold til kontrakten, men på den anden side knytte en vis pønålvirkning til misligholdelsen, f. eks. i form af en forlængelse af bindingstiden. Vælger man denne vej, vil det sige, at man i realiteten kommer til at give præmie også for eengangsindskud — idet en skatteyder vil kunne nøjes med at indbetale første indskud på en sparekontrakt og derefter misligholde kontrakten med den virkning, at han mod en længere binding får præmie af dette indskud. Dette forhold rejser igen spørgsmålet, om man bør gå det skridt videre at give præmie for eengangsindskud — hvilket tyskerne har gjort — mod en længere binding af sådanne indskud. Efter underudvalgets opfattelse bør der stilles strengere betingelser for at opnå en præmiering af eengangsindskud end for indskud i henhold til sparekontrakt, idet sparekontrakten formentlig må anses for særlig værdifuld som opsparingsform. Det skærpede krav med hensyn til eengangsindskud bør formentlig bestå i en forlænget bindingsperiode (f. eks. 4 år).

ad b).

Herom henvises til bemærkningerne ovenfor under III. Forsåvidt erhvervelsesudgifterne afholdes i form af eengangsindskud, må sådanne indskud formentlig i enhver henseende sidestilles med eengangsindskud i pengeinstitutter, medens løbende præmiebetalinger som tidligere nævnt bør sidestilles med indbetalinger i henhold til sparekontrakt. Den fornødne binding af beløbene vil antagelig kunne ske ved en simpel meddelelse fra skattemyndighederne til forsikringselskabet (hvilket altså forudsætter, at skatteyderen samtidig med begæringen om ydelse af opsparingspræmie har specificeret, hvilke forsikringer der er tale om).

ad c).

Under II er anført, at underudvalget ikke mener at kunne gå videre end til at inddrage afdrag på prioritetsgæld og gæld, sikret ved underpant i erhvervsløssøre, under ordningen. Man opnår herved at udskille afbetalingsgæld på møbler, private biler o. lign., og selvom det ikke kan udelukkes, at prioritetsgæld eller gæld med sikkerhed i erhvervsløssøre kan være optaget til forbrugsformål, kan man vel på den anden side gå ud fra, at gæld af denne art normalt vil være knyttet til erhvervet eller er optaget eller overtaget i forbindelse med erhvervelsen af eget hjem. Spørgsmålet om den nærmere afgrænsning af „erhvervsløssøre“

vil formentlig volde visse vanskeligheder, f. eks. vil man næppe finde det rimeligt, at en personbil henføres til dette begreb. Prioritetsgæld i sommerhuse må udtrykkelig undtages fra ordningen. Man kan ganske vist ikke se væk fra, at der kan være optaget lån i et sommerhus med det formål at skaffe midler til den pågældende skatteydere forretning, men det vil ikke være muligt at belaste skattemyndighederne med undersøgelser af, hvad det eventuelle låneprovenu er anvendt til.

Om man skal indskrænke sig til at præmiere afdrag på prioritetsgæld med en vis længere løbetid (f. eks. 3 år) eller give præmie også for „engangsafrdrag“, må formentlig afhænge af, hvilken ordning, man bestemmer sig for med hensyn til sparekasse- og banknuskud samt forsikringer.

7). *Ordningens gennemførelse i pr aksis.*

Man må formentlig forlange, at den skatteyder, der ønsker at opnå opsparingspræmie, samtidig med selvangivelsens indgivelse på en særlig blanket fremsætter begæring herom. Det vil muligt være ønskeligt, at han i begæringen udtrykkeligt anfører, at han i de dertil afsatte rubrikker på selvangivelsen har gjort rede for de formuefremgange og formuetilbagegange, som ikke vedrører indtægten. Derimod mener man ikke at burde stille krav om udfyldelse af et særligt skema som forudsat i sparekasseforeningens forslag.

Begæringen må indeholde oplysning om størrelsen af de beløb, som skatteyderen har bundet i opsparingsåret og bilægges fornøden dokumentation for båndlæggelsen. For sparekontraktens vedkommende må dokumentationen bestå i en genpart af sparekontrakten, forsynet med pengeinstituttets attest for, at kontrakten er overholdt, og for forsikringskontraktens vedkommende må foreligge fornøden attestation fra forsikringsselskabet om, at den krævede binding er foretaget (eventuelt bilagt præmiekvitteringerne).

Om skattemyndighederne skal underrettes af pengeinstitutter og forsikrings-selskaber i tilfælde af misligholdelse af skatteyderens forpligtelser, må afhænge af, hvilke retsvirkninger man vil knytte til sådan misligholdelse. Bliver følgerne af misligholdelse alene en forlænget binding, er underretning unødvendig.

For så vidt „bindingen“ skal bestå i en forpligtelse til at undlade yderligere prioritering i en periode af fast ejendom eller erhvervsløsøre, må skatteyderen formentlig på begæringen afgive erklæring om, at han er indforstået hermed (og bekendt med virkningerne af, at forpligtelsen ikke overholdes). Man må formentlig i disse tilfælde se en genpart af pantebrevet samt afdragskvitteringerne, og det vil være nødvendigt i de efterfølgende år, når der af skattemyndighederne findes anledning hertil, at undersøge på tinglysningskontoret, om skatteyderen overholder betingelserne.

Man er opmærksom på, at den ovenfor skitserede ordning i mange tilfælde vil kunne føre til mindre rimelige resultater. F. eks. vil det ikke være muligt at yde opsparingspræmie til en skatteyder, der fremskaffer nødvendig anlægskapital ved et kautionslån og afdrager på dette, medens man kan præmiere ham, såfremt han er i stand til at opnå det samme lån mod sikkerhed i fast ejendom.

Man er endvidere klar over, at der også under en ordning som den foran skitserede vil være mulighed for omgæiser, hvorved der kan henvises til, hvad der i denne henseende tidligere er fremført i udvalget.

Endelig mener man stærkt at burde fremhæve, at arbejdet med konstateringen af, om opsparing af indkomsten er sket og kontrollen med, at bindingen af midlerne er foretaget, vil belaste skattemyndighederne, især skatterådene, meget hårdt. I forvejen stiller ligningen efter de efterhånden meget komplicerede skatteregler meget store krav til de lokale skattemyndigheder. Skatterådsforeningen har allerede for et par år siden i en henvendelse til finansministeren rejst spørgsmålet om mulighederne for en forlængelse af fristerne for ligningsarbejdet, idet det er næsten umuligt at gennemføre dette arbejde indenfor det i loven fastsatte tidsrum. Skal også det arbejde, som en præmieringsordning for opsparing vil medføre, udføres indenfor dette tidsrum, må dette uundgåeligt have til følge, at der bliver mindre tid til disposition for det egentlige ligningsarbejde.

Den 30. august 1951.

Poul Plate.

Aksel Begtrup.

Axel E. Jensen.

Henning Vogt,
sekretær.

Foreløbigt udkast til regler for beregning af ikke præmieberettigede minimale opsparingsbeløb.

Det er i det følgende forudsat, at der skal ydes præmie for den del af en skatteydere opsparing, der overstiger visse minimumsbeløb, beregnet efter de nedenfor skitserede regler.

Disse minimumsbeløb beregnes på grundlag af den skattepligtige indkomst, efter at eventuelle personlige fradrag for forsørgere og ikke-forsørgere samt hustru- og børnefradrag er fratrukket. I det således fremkomne beløb indrømmes der følgende personlige

	for forsørgere kr.	for ikke-forsørgere kr.
Område A	3 000	2 000
— B	2 000	1 000
— C	1000	0

Den ikke præmieberettigede minimale opsparing beregnes efter følgende skala:

For en reduceret indkomst på:	udgør det ikke præmieberettigede minimumsbeløb:
under 2 000 kr.	0 kr.
2 000—6 000 kr.	100 kr. af 2 000 kr. + 5 pct. af resten.
6 000—10 000 kr.	300 kr. af 6 000 kr. + 7 - - —
10 000—13 000 kr.	580 kr. af 10 000 kr. + 9 - - —
13 000 kr.	850 kr.

Hvis den reducerede indkomst overstiger 13 000 kr. (d. v. s. udgør 13 050 kr. eller derover), ydes der ingen opsparingspræmie.

Det er endvidere tanken, at der kun skal ydes præmie, hvis opsparingen andrager 100 kr. eller derover.

De her skitserede regler indebærer bl. a., at de laveste skattepligtige indkomster, for hvilke der bliver tale om ikke præmieberettigede fradrag ved beregning af opsparingspræmien, for skatteydere, der hverken har ret til hustru- eller børnefradrag, andrager:

	for forsørgere kr.	for ikke-forsørgere kr.
Område A	6 650	4 900
— B	5 600	3 800
— C	4 400	2 700

Til sammenligning kan anføres, at de laveste skattepligtige indkomster, af hvilke der udskrives bunden opsparing for skatteåret 1951—52, for de tilsvarende grupper af

	for forsørgere kr.	for ikke-forsørgere kr.
Område A.....	6 000	5 000
— B.....	5 500	4 500
— C.....	5 000	3 500

De højeste skattepligtige indkomster, for hvilke der indrømmes opsparingspræmie, andrager for skatteydere, der hverken har ret til hustru- eller børnefradrag:

	for forsørgere kr.	for ikke-forsørgere kr.
Område A.....	16 000	15 000
— B.....	15 000	14 000
— C.....	14 000	13 000

De tilsvarende indtægtsgrænser for skatteydere, der har ret til hustru- eller børnefradrag, ligger i alle tre tilfælde lidt højere.

I nedenstående tabel er de ikke præmieberettigede minimumsbeløb ifølge ovenstående (III) sammenstillet med den bundne opsparing for skatteåret 1951—52 med og uden afrunding, (I og II). Oversigten omfatter indkomster af forskellig størrelse for skatteydere, der hverken har ret til hustru- eller børnefradrag.

Forsørgere.

Skattepligtig indkomst kr.	Område A.			Område B.			Område C.		
	I kr.	II kr.	III kr.	I kr.	II kr.	III kr.	I kr.	II kr.	III kr.
5 000.....	—	—	—	—	—	—	100	100	130
6 000.....	100	100	—	100	125	132,50	150	150	190
7 000.....	150	150	135	150	175	195	200	200	250
8 000.....	200	200	197,50	200	240	255	250	280	314
9 000.....	250	280	260	300	320	321	350	360	398
10 000.....	350	360	331,50	400	400	408,50	400	440	482
11 000.....	400	440	419	450	480	492,50	500	520	566
12 000.....	500	520	510	550	560	580	600	600	670
13 000.....	600	600	580	650	650	670	700	700	760
14 000.....	700	700	670	750	750	760	800	800	850
15 000.....	800	800	760	850	850	850	900	900	—
16 000.....	900	900	850	950	950	—	1000	1000	—

Ikke-forsørgere.

Skattepligtig indkomst kr.	Område A.			Område B.			Område C.		
	I kr.	II kr.	III kr.	I kr.	II kr.	III kr.	I kr.	II kr.	III kr.
5 000.....	100	100	105	100	125	160	150	175	215
6 000.....	150	150	162,50	150	175	215	200	240	270
7 000.....	200	200	220	200	240	272,50	300	320	335
8 000.....	250	280	275	300	320	338,50	400	400	412
9 000.....	350	360	345,50	400	400	419	450	480	492,50
10 000.....	400	440	426	450	480	499,50	550	560	573
11 000.....	500	520	503	550	560	573	650	650	665,50
12 000.....	600	600	580	650	650	670	750	750	760
13 000.....	700	700	670	750	750	760	850	850	850
14 000.....	800	800	760	850	885	850	950	950	—
15 000.....	900	900	850	950	950	—	1050	1050	—
16 000.....	1000	1000	—	1050	1050	—	1150	1150	—

Præmiesatser: For beløb under eller lig med minimumsopsparingen 15 pct. for ikke-forsørgere og 20 pct. for forsørgere, for overskydende beløb henholdsvis 20 og 25 pct.

Eksempler på beregningen:

1.

Forsørger uden hustru- eller børnefradrag, bosat på landet. Indkomst 7 000 kr., opsparing ialt 600 kr.

Minimumsopsparing 250 kr. Præmieberettiget opsparing herefter 350 kr. Præmie: 20 pct. af 250 kr., og 25 pct. af resten, 100 kr., d. v. s. præmie ialt 75 kr.

2.

Ikke-forsørger med samme indkomst og opsparing (og samme bopæl). Minimumsopsparing 335 kr. Præmieberettiget opsparing herefter 265 kr. Da dette beløb ikke overstiger minimumsopsparingen, ydes kun præmie med laveste sats, 15 pct.. Præmie herefter 39 kr. 75 øre.

3.

Forsørger i København uden hustru- eller børnefradrag. Indkomst 10 000 kr., opsparing 600 kr.

Minimumsopsparing 331 kr. 50 øre. Præmieberettiget opsparing 268 kr. 50 øre. Da dette beløb ikke overstiger minimumsopsparingen, ydes kun præmie med laveste sats, for forsørgere 20 pct. Præmie herefter 53 kr. 70 øre.

4.

Samme forsørger vil med en opsparing på 1 131 kr. 50 øre få maksimal præmie. Præmieberettiget opsparing i så fald 800 kr., hvoraf ydes: 20 pct. af 331 kr. 50 øre = 66 kr. 30 øre, og 25 pct. af resten, 468 kr. 50 øre = 117 kr. 12 øre, d. v. s. præmie ialt 183 kr. 42 øre.

Udkast til regler for beregning af opsparingspræmier.

Opsparingspræmie tænkes indrømmet alle skatteydere, hvis indkomster ikke overstiger visse nærmere fastsatte grænser. Det forudsættes, at præmiebeløbene beregnes som *20 pct. af den præmieberettigede opsparing, der højst Jean andrage 1 200 kr. årlig*. Der er endvidere regnet med, at præmieydelsen til visse grupper af skatteydere skal være betinget af, at der er præsteret en vis *minimumsopsparing*, der ikke giver ret til præmie, og som beregnes ved anvendelse af en progressiv skala.

Som udgangspunkt for præmieberegningen anvendes *den skattepligtige indkomst*, der tænkes reduceret med følgende fradragsbeløb:

I område A	2 000 kr.
— B	1 000 -
- — C	0 -

For sambeskattede ægtefæller forhøjes disse beløb med 3 000 kr., og der ydes desuden fradrag for børn under 16 år på 1 500 kr. pr. barn. Endvidere indrømmes der hustrufradrag efter de for statskat gældende regler.

Indkomstgrænsen for ydelse af opsparingspræmie tænkes fastsat til en reduceret indkomst på 14 000 kr. *De højeste skattepligtige indkomster, for hvilke der kan ydes opsparingspræmie*, vil derfor udgøre følgende beløb for skatteydere, der ikke har ret til hustrufradrag:

	Enlige uden børn	Ægtepar med 1 barn	Ægtepar med 2 børn
	kr.	kr.	kr.
I område A 16 000	19 000	20 500
— B 15 000	18 000	19 500
— C 14 000	17 000	18 500

Det er endvidere tanken, at der ikke skal stilles krav om minimumsopsparing, når den pågældende skatteydere reducerede indkomst er under 4 000 kr. For skatteydere, der ikke har ret til hustrufradrag, vil *de laveste skattepligtige indkomster, for hvilke der kræves minimumsopsparing*, derfor udgøre følgende beløb:

	Enlige	Ægtepar uden børn	Ægtepar med 1 barn	Ægtepar med 2 børn
	kr.	kr.	kr.	kr.
I område A 6 000	9 000	10 500	12 000
— B 5 000	8 000	9 500	11 000
— C 4 000	7 000	8 500	10 000

Den nævnte minimumsopsparing, der ikke berettiger til opsparingspræmie, tænkes ligeledes beregnet på grundlag af den skattepligtige indkomst, reduceret med de foran nævnte fradragsbeløb ved anvendelse af følgende skala:

For en reduceret indkomst på:		udgør minimumsopsparingen:
under 4 000 kr.....	0 kr.	
4 000—5 000 -	50 -	af 4 000 kr. + 5 pct. af resten
5 000—10 000 -	100 -	- 5 000 - + 7 - - —
10 000—14 000 -	450 -	- 10 000 - + 10 - - —
14 000 kr.....	850 -	

For enlige skatteydere og for sambeskattede ægtepar, der hverken har ret til hustru- eller børnefradrag, vil minimumsopsparingen på nedenstående indkomsttrin herefter udgøre:

Skattepligtig indkomst kr.	Enlige med bopæl i område:			Ægtepar med bopæl i område:		
	A. kr.	B. kr.	C. kr.	A. kr.	B. kr.	C. kr.
5 000.....	—	50	100	—	—	—
6 000.....	50	100	170	—	—	—
7 000.....	100	170	240	—	—	50
8 000.....	170	240	310	—	50	100
9 000.....	240	310	380	50	100	170
10 000.....	310	380	450	100	170	240
11 000.....	380	450	550	170	240	310
12 000.....	450	550	650	240	310	380
13 000.....	550	650	750	310	380	450
14 000.....	650	750	850	380	450	550
15 000.....	750	850	—	450	550	650
16 000.....	850	—	—	550	650	750
17 000.....	—	—	—	650	750	850
18 000.....	—	—	—	750	850	—
19 000.....	—	—	—	850	—	—

Selve opsparingspræmien beregnes herefter som 20 pct. af det beløb, hvormed skatteyderens opsparing overstiger den eventuelle minimumsopsparing. Det er dog tanken, at der, som allerede nævnt, højst kan beregnes præmie af et beløb på 1 200 kr., og at der kun skal indrømmes præmie, når det beløb, hvoraf opsparingspræmie beregnes, udgør *mindst* 100 kr.

I område B (købstæder m. v.) vil enlige skatteydere og sambeskattede ægtefæller, der hverken har ret til hustru- eller børnefradrag, herefter få nedenstående opsparingspræmier, dersom deres opsparing uden fradrag for minimumsopsparing udgør henholdsvis 500 kr., 1 000 kr. og 1 500 kr., og deres skattepligtige indkomster svarer til nedenstående beløb:

Skattepligtig indkomst kr.	Opsparingspræmie for					
	enlige ved en samlet opsparing på:			ægtepar ved en samlet opsparing på:		
	500 kr.	1 000 kr.	1 500 kr.	500 kr.	1 000 kr.	1 500 kr.
5 000.....	90	190	240	100	200	240
6 000.....	80	180	240	100	200	240
8 000.....	52	152	240	90	190	240
10 000.....	24	124	224	66	166	240
12 000.....	—	90	190	38	138	238
15 000.....	—	30	130	—	90	190

|